

Jaarstukken 2022

**Stichting Slachtofferhulp Nederland
Stichting Perspectief Herstelbemiddeling**

INHOUD

Bestuursverslag	1
Jaarrekening 2022	
Geconsolideerde jaarrekening	
Geconsolideerde balans per 31 december 2022 (na resultaatbestemming)	47
Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2022	48
Geconsolideerde kasstroomoverzicht over 2022	49
Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	50
Organisatiegegevens en samenstelling Raad van Toezicht	62
Enkelvoudige jaarrekening Stichting Slachtofferhulp Nederland	
Enkelvoudige balans Stichting Slachtofferhulp Nederland	63
Enkelvoudige staat van baten en lasten Stichting Slachtofferhulp Nederland	64
Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	65
Voorstel tot bestemming van het resultaat over boekjaar 2022	72
Subsidieverantwoording landelijk kantoor	73
Subsidieverantwoording werkgebieden	74
Overige gegevens 2022	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	75
Bijlagen	
1. Enkelvoudige balans en staat van baten en lasten Stichting Perspectief Herstelbemiddeling	81
2. Begroting Stichting Slachtofferhulp Nederland 2023	83
3. Begroting Stichting Perspectief Herstelbemiddeling 2023	84
4. Criteria restwaarde en afschrijvingstermijnen	85
5. Vermogensberekening	86
6. Verantwoording gemeenten	87

Verslag van het bestuur
2022

Stichting Slachtofferhulp Nederland

BESTUURSVERSLAG 2022

vs def – 10 maart 2023

Inhoud

1	Vooraf	3
2	Slachtofferhulp Nederland	4
2.1	Een nieuw Meerjarenplan voor Slachtofferhulp Nederland	4
2.2	Dienstverlening Slachtofferhulp Nederland	8
2.2.1	Inleiding	8
2.2.2	Contact-, advies en informatiecentrum (CAI)	9
2.2.3	Algemene dienstverlening (AD)	9
2.2.4	Actieve benadering (AB)	10
2.2.5	Juridische Dienstverlening (JD)	10
2.2.6	Casemanagement	11
2.2.7	Lotgenoten	11
2.2.8	Innovatie	11
2.2.9	Dienstverlening: andere onderwerpen	12
2.2.10	Aanvullende dienstverlening	13
2.3	Thema's uit de Kaderbrief van de minister voor Rechtsbescherming	14
2.4	Mens als Maat	20
2.5	Organisatieontwikkelingen en bedrijfsvoering Slachtofferhulp Nederland	21
2.5.1	Organisatiestructuur, governance	21
2.5.2	HRM en Facilitair	21
2.5.3	Inkoop	23
2.5.4	Kennis, Onderzoek en Ontwikkeling (KO&O)	23
2.5.5	De Slachtofferhulpacademie	24
2.5.6	Informatievoorziening	24
2.5.7	Kwaliteit, beleidsadvies en gegevensanalyse	25
2.5.8	Communicatie	25
2.6	Gedragscodes en klachtenreglementen	25
2.7	Bescherming persoonsgegevens	26
2.8	Leiderschap	26
2.9	Internationaal en Victim Support Europe (VSE)	26
2.10	Financiële informatie Slachtofferhulp Nederland	27
2.11	Risicoparaagraaf Slachtofferhulp Nederland	28
2.12	Impact van de coronamaatregelen	30
2.13	Financiële prognose 2023 Slachtofferhulp Nederland	31
2.14	Toekomst Slachtofferhulp Nederland	32
3	Perspectief Herstelbemiddeling	33
3.1	Perspectief Herstelbemiddeling in 2022	33
3.2	Financiële informatie Perspectief Herstelbemiddeling	37
3.3	Risicoparaagraaf Perspectief Herstelbemiddeling	37
3.4	Impact van de coronamaatregelen	40
3.5	Financiële prognose 2023 Perspectief Herstelbemiddeling	41
3.6	Toekomst Perspectief Herstelbemiddeling	41
4	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	42
5	Raad van Bestuur en Raad van Toezicht	43
5.1	Raad van Bestuur	43
5.2	Raad van Toezicht	43
6	Ondertekening	46

1 Vooraf

In dit bestuursverslag van (de Stichting) Slachtofferhulp Nederland (SHN) en (de Stichting) Perspectief Herstelbemiddeling (PH) worden de activiteiten in 2022 van beide organisaties beschreven.

In de statuten van Perspectief Herstelbemiddeling is bepaald dat deze stichting een personele unie vormt met Slachtofferhulp Nederland en dat deze personele unie betrekking heeft op de personele invulling van de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht van Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling. De Raad van Bestuur presenteert daarom één bestuursverslag dat beide stichtingen betreft.

Hoofdstuk 2 is gewijd aan de activiteiten van Slachtofferhulp Nederland in 2022 aan de hand van het Jaarplan 2022 van Slachtofferhulp Nederland. We beschrijven ook de belangrijkste ontwikkelingen in de dienstverlening en in de organisatie. Vervolgens komen de financiële informatie en de risico's aan de orde. In het laatste deel kijken we naar de financiële vooruitzichten en naar de toekomst van Slachtofferhulp Nederland en naar de impact van corona op de organisatie in 2022.

Hoofdstuk 3 is gewijd aan de dienstverlening van en de organisatorische ontwikkelingen bij Perspectief Herstelbemiddeling. Vervolgens komen de financiële informatie en de risico's aan de orde.

In het laatste deel kijken we naar de financiële vooruitzichten en naar de toekomst van Perspectief Herstelbemiddeling en naar de impact van corona op de organisatie in 2022.

Hoofdstuk 4 beschrijft de inspanningen in het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen

Hoofdstuk 5 beschrijft de samenstelling van de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur in 2022.

Hoofdstuk 6 bevat de ondertekening van dit bestuursverslag door de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur.

2 Slachtofferhulp Nederland

2.1 Een nieuw Meerjarenplan voor Slachtofferhulp Nederland

In de loop van 2021 kwam de opvolger van het in 2021 aflopende Meerjarenplan “Vandaag Verder” van Slachtofferhulp Nederland tot stand. Op 16 december 2021 keurde de Raad van Toezicht het Meerjarenplan 2022-2025 van Slachtofferhulp Nederland goed.

Doel, missie en visie van Slachtofferhulp Nederland

Wie zijn wij en wat willen wij betekenen?

Het meemaken van een strafbaar feit, verkeersongeval, vermissing, suicide of calamiteit is vaak ingrijpend. Wat doet Slachtofferhulp Nederland als iemand zoiets meemaakt?

Ons doel	Recht en herstel voor elk slachtoffer
Onze missie	Wij staan naast ieder slachtoffer. Wij zorgen dat slachtoffers worden gehoord. Wij helpen slachtoffers vandaag verder.
Onze visie	Wij zijn dichtbij en direct aanwezig zodra dat nodig is. Wij ondersteunen zo lang als nodig is en zo kort als kan. Wij bieden praktische, juridische en psychosociale ondersteuning geïntegreerd aan. Wij werken daarbij samen met partners in onze netwerken. Vanuit onze kennis en deskundigheid zijn we een gids voor slachtoffers en hun sociale omgeving. Zo helpen wij slachtoffers en nabestaanden de regie op hun leven terug te pakken. Wij versterken de positie en vertegenwoordigen de belangen van slachtoffers.

Onze stip op de horizon voor de jaren 2022-2025:

- 1 Slachtoffers kennen onze dienstverlening en weten ons te vinden.
- 2 In onze dienstverlening heeft het slachtoffer de regie.
We investeren in onze gidsfunctie en verbeteren de totale dienstverlening aan het slachtoffer.
- 3 Wij investeren in de relatie met onze partners en werken samen in netwerken.
- 4 Wij ontwikkelen en delen onze unieke expertise over slachtofferschap
- 5 Wij maken ons sterk voor de belangen van het slachtoffer
- 6 Om deze doelen te kunnen bereiken passen we onze organisatie aan.
Wij zorgen voor een robuuste financiering.
Wij zorgen er voor dat Slachtofferhulp Nederland een gewilde werkgever is.

Ad. 1. Slachtoffers kennen onze dienstverlening en weten ons te vinden

Om ook slachtoffers te bereiken die geen aangifte doen, werken we voortdurend aan de bekendheid van onze dienstverlening bij het grote publiek. Dit deden we in 2022 onder andere door campagnes:

- Begin 2022 (Europese Dag van het Slachtoffer) riepen we publiek en professionals op om ‘oordeel uit, aandacht aan’ te zetten. Veel slachtoffers lopen aan tegen onbedoelde (voor)oordelen van mensen uit hun omgeving.
- Met de campagne om aandacht te vragen voor ‘sexting shaming’ (shaming is niet wie je bent, campagne ondraaglijke sieraden) wisten we de media en diverse dagbladen te halen.
- In november 2022 vroegen we aandacht voor online fraude (is nooit jouw schuld) en wezen we slachtoffers de weg naar hulp.

Ad 2. In onze dienstverlening heeft het slachtoffer de regie. We investeren in onze gidsfunctie en verbeteren de totale dienstverlening aan het slachtoffer.

De voornaamste stap die in het kader van dit speerpunt in 2022 werd gezet, was de start van het project “Bedieningsmodel”. Dit project moet leiden tot een dienstverleningsmodel, waarin alle cliënten in staat worden gesteld zelf te kiezen op welke wijze zij diensten afnemen van Slachtofferhulp Nederland. Dat kan online zijn, maar ook persoonlijk en ook een mix van online en persoonlijk. Ook wordt het mogelijk gemaakt desgewenst tussentijds te wisselen.

Hiermee kunnen we:

- de cliënt meer regie geven in de manier waarop deze geholpen wil worden.
- meer tijd voor cliëntcontact creëren, door een betere ondersteuning van onze medewerkers.
- de cliënttevredenheid en impact van onze dienstverlening integraal monitoren en onze kwaliteit verbeteren door middel van een feedbackloop.

Het project “Bedieningsmodel” loopt door over de jaargrens en moet in 2023 zijn resultaten opleveren.

Ad 3. Wij investeren in de relatie met onze partners en werken samen in netwerken.

In dit Bestuursverslag komen we op verschillende punten op onze samenwerkingsrelaties terug. Vanzelfsprekend onderhouden we contacten met onze partners in de strafrechtketen en in het psychosociale domein. Er zijn ook een aantal contacten waaraan we specifiekere aandacht besteden, bijvoorbeeld in het kader van onze campagnes in 2022, zoals de Fraudehulpsdesk (§ 2.2.8), in verband met lopende projecten of overleggen, zoals met de Centra Seksueel Geweld (§ 2.2.9.), de slachtofferadvocatuur (§ 2.3), of in verband met onze aanvullende dienstverlening (§ 2.2.10). Natuurlijk is er intensief contact met Perspectief Herstelbemiddeling.

Voorts was in 2022 een belangrijk succes dat we een afspraak met de politie konden maken over de ontsluiting van de politie internetaangiftemodule. Hierdoor wordt iedereen die via internet aangifte doet bij de politie automatisch aangemeld bij Slachtofferhulp Nederland.

Ad 4. Wij ontwikkelen en delen onze unieke expertise over slachtofferschap

Slachtofferhulp Nederland heeft unieke kennis en data op het gebied van slachtoffers en slachtofferschap. Onze kennis wortelt in tientallen jaren praktijkervaring en betrokkenheid bij (fundamenteel) wetenschappelijk en praktijkgericht onderzoek. De Slachtofferhulpacademie en de afdeling Kennis, Onderzoek & Ontwikkeling (KO&O) van Slachtofferhulp Nederland versterken en verbreden deze expertise en zorgen voor het delen van deze kennis en expertise binnen Slachtofferhulp Nederland, maar ook daarbuiten. Hun werkzaamheden in 2022 komen in § 2.5.5 en § 2.5.6 aan de orde. We beschouwen onze expertise niet alleen als de grondstof voor onze dienstverlening, maar ook als een eigenstandige dienstverlening voor het hele slachtofferdomein, dat we kunnen inzetten om herstel en recht voor slachtoffers te bevorderen.

Op het gebied van onderzoek was de publicatie van het onderzoeksrapport ‘What works’ op 31 maart 2022 van groot belang. Dit onderzoek werd uitgevoerd door het Nederlands Studiecentrum voor Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR) en ARQ Centrum ‘45, in opdracht van de afdeling Extern Wetenschappelijk Beleidsonderzoek van het Wetenschappelijke Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC), op verzoek van de Directie Beschermen, Aanpakken en Voorkomen, afdeling Slachtofferbeleid, van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Doel van dit onderzoek was vast te stellen welke psychosociale dienstverlening Slachtofferhulp Nederland biedt aan slachtoffers van ernstige geweld- en

zedendelicten (EGZ), op welke theorieën het daaronder liggende beleid is gebaseerd, en of het gebodene aansluit bij wat daarover in de wetenschappelijke literatuur bekend is.

De onderzoekers concludeerden: “Al met al sluit SHN met het aanbod van informeren, normaliseren en watchful waiting aan bij de Nederlandse en Europese richtlijnen, wordt in de ondersteuning aandacht besteed aan zelfredzaamheid en veerkracht van de cliënt, en wordt er doorverwezen als behandeling wenselijk lijkt, aansluitend bij het stepped care principe, aansluitend bij wat hierover uit de literatuur bekend is en daarmee evidence-based. De dienstverlening van SHN draagt bij aan het beleidsdoel om slachtoffers die dat nodig hebben ondersteuning te geven bij het te boven komen van gevolgen van een EGZ-delict.”

Eind 2022 startten we met een project waarin wordt gezien hoe we invulling kunnen geven aan de drie aanbevelingen uit het rapport:

1. We bezien of het mogelijk zou zijn om voor sommige cliënten nazorg te bieden, omdat cliënten aangeven dat de dienstverlening soms te abrupt stopt.
2. We onderzoeken of en hoe we tegemoet kunnen komen aan de vraag naar gestandaardiseerde data om te evalueren.
3. Waar het gaat om doorverwijzing bezien we hoe we een goed beeld kunnen krijgen van de ‘slachtofferreis’ die slachtoffers maken, bij welke organisaties ze na doorverwijzing terecht komen en waar eventuele ‘uitval’ optreedt.

Verder participeerden we in het 2-ASAP onderzoek, gericht op vroegtijdige herkenning van PTSS, in het BeneVict onderzoek naar naleving van slachtofferrechten in 24 landen en in TrafVic kids, naar de gevolgen van een verkeersongeval met dodelijke afloop voor achterblijvende kinderen van slachtoffers. Alle drie de onderzoeken werden uitgezet en gefinancierd via Victim Support Europe.

De samenwerking met het NSCR, gericht op multidisciplinair onderzoek op het gebied van werkzame interventies voor slachtoffers, bleek ook in 2022 weer waardevol. Het NSCR startte met een onderzoek naar wat er in de literatuur bekend is over ondersteuning van specifieke doelgroepen. De uitkomsten hiervan dragen bij aan verdere aanscherping en afbakening van onze ondersteuning. Voor toekomstige nieuwe doelgroepen wordt deze werkwijze de standaard.

We versterkten onze positie als kennisinstituut in 2022 verder door de organisatie van de vierde editie van de Victimology Summer School door de Academie en KO&O, in samenwerking met het NSCR en het kennisnetwerk Victimologie in Nederland (ViNe).

Het thema ‘Veiligheid voor slachtoffers: maatwerk in een veranderend veiligheidsklimaat’ werd belicht vanuit de verbinding tussen wetenschap, beleid en praktijk. Ruim zestig deelnemers vanuit slachtofferzorgorganisaties, de strafrechtketen, de wetenschap, studenten uit verschillende studierichtingen en medewerkers van Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling namen deel aan het tweedaagse programma. Uit de evaluatie bleek dat deelnemers de Summerschool gemiddeld beoordeelden met een 7,9.

In oktober 2022 vond de lancering van het Slachtofferhulppanel plaats, in eerste instantie als pilot voor een beperkt aantal deelnemers. Op basis van de bevindingen van de pilot zijn een aantal wijzigingen in opzet, volgorde en vragenlijsten doorgevoerd. Hiermee staat het panel klaar voor volwaardige lancering in januari 2023. Het panel is opgezet om onderzoek te doen naar de ervaringen van slachtoffers en deze informatie te gebruiken om de hulp aan slachtoffers te verbeteren. Het gaat om een online platform waarmee cliënten van Slachtofferhulp Nederland bij kunnen dragen aan (wetenschappelijk) onderzoek door via vragenlijsten vrijwillig en anoniem hun ervaringen te delen. Met deze vragenlijsten meten we onder andere de gevolgen van een ingrijpende gebeurtenis op het dagelijks leven en de effecten van onze ondersteuning.

In de loop van het jaar droegen we er zorg voor dat de uitkomsten van relevant onderzoek, uitgevoerd door en in samenwerking met derden, zijn vertaald in beleid, kenniswijzers en werkinstructies ter verbetering van de dienstverlening. Ook werd het bestaande beleid ten aanzien van psychosociale en juridische dienstverlening en kenniswijzers geactualiseerd en beschikbaar gemaakt voor onze medewerkers.

Ad 5. Wij maken ons sterk voor de belangen van het slachtoffer

De afgelopen jaren is de positie van het slachtoffer in het strafproces aanzienlijk versterkt, mede dankzij de inspanningen van Slachtofferhulp Nederland.

Medio 2021 werd het wetsvoorstel Uitbreiding slachtofferrechten aangenomen door de Eerste Kamer. Doel van dit wetsvoorstel was een verdere versteviging en verankering van de positie van het slachtoffer in het strafproces. Na aanvaarding door het parlement werd een start gemaakt met (de voorbereiding van de) implementatie, inclusief de uitwerking van de motie van toenmalig Kamerlid Van Wijngaarden, over het anonimiseren van processtukken. Slachtofferhulp Nederland nam deel aan de ketenwerkgroepen, waarin implementatie van de wet wordt voorbereid. Ultimo 2022 was die nog niet afgerond. Vanuit haar expertise, kennis en ervaring van de praktijk, levert Slachtofferhulp Nederland hier een wezenlijke bijdrage. Op die manier dragen we er zorg voor dat de concrete implementatieplannen aansluiten bij de ambitie van de wet: namelijk om de positie van slachtoffers te verbeteren. Daarmee kreeg het slachtoffer of de nabestaande, evenals zijn in het wetsvoorstel verder uitgebreide familiekring, een steeds meer volwaardige positie op zitting.

Verder trad op 1 juli 2021 de Wet Straffen en Beschermen partieel in werking, voor de voorwaardelijke invrijheidsstelling en uitplaatsing naar een forensische zorginstelling. Per 1 december 2021 trad de wet ook in werking voor wat betreft het Penitentiair Programma. Voor slachtoffers betekent dit, dat wanneer er een beslissing moet worden genomen over voormelde externe vrijheden, zij worden geraadpleegd over hun beschermingsbehoefte, zodat deze kan worden meegewogen bij die beslissing. Vervolgens worden slachtoffers, als zij dat wensen, geïnformeerd over de (positieve) beslissing op de hierboven genoemde onderdelen van de detentiefasering en de voorwaardelijke invrijheidsstelling. We gaan op dit onderwerp in § 2.3, ad 11, nader in.

Ook bij de modernisering van het Wetboek van Strafvordering wordt Slachtofferhulp Nederland betrokken bij wetgevingstrajecten die de positie van het slachtoffer kunnen raken.

Het hebben van rechten door slachtoffers betekent in de praktijk nog niet dat die rechten in een strafproces gegarandeerd zijn. Het is daarom belangrijk dat slachtoffers en nabestaanden zo veel mogelijk bij de voorbereiding en ter zitting bijgestaan worden om de aan hen bij wet toegekende rechten uit te kunnen oefenen.

De nieuwe wetgeving zal dus leiden tot meer inzet en begeleiding vanuit Slachtofferhulp Nederland aan slachtoffers. Dat geldt ook op het punt van informatievoorziening aan slachtoffers, waarbij we een centrale en bewakende rol spelen.

Ad 6. Om deze doelen te kunnen bereiken passen we onze organisatie aan. Wij zorgen voor een robuuste financiering. Wij zorgen er voor dat Slachtofferhulp Nederland een wilde werkgever is.

Herziening governancestructuur en reorganisatie 2023

In 2022 werd een herziening van de governancestructuur voorbereid. Na verkregen goedkeuring door de Raad van Toezicht op 16 december 2022 werd begin januari 2023 een nieuw inrichtingsplan (“reorganisatieplan 2023”) vastgesteld (voorgenomen besluit). De leidinggevenden en de medewerkers werden in het najaar in diverse bijeenkomsten in de regio’s en online geïnformeerd.

De aanpassing van de organisatie is nodig om de groei van Slachtofferhulp Nederland in goede banen te leiden, aangesloten te blijven bij de veranderende clientbehoefte en onze unieke expertise effectiever te benutten. Een belangrijke doelstelling is om méér slachtoffers nog beter te helpen.

De wijzigingen hebben vooral gevolgen voor de aansturing en de manier waarop we samenwerking hebben georganiseerd. De voorgenomen wijzigingen werden beschreven in het reorganisatieplan 2023. Dit werd begin 2023 aan de medezeggenschap voorgelegd.

Daarnaast vonden in 2022 diverse andere aanpassingen in de organisatie de plaats, zoals de implementatie van “JD Benadert”, waarvan een verbetering van het functiehuis binnen de Juridische Dienstverlening onderdeel uitmaakt, de positionering van lotgenotencontact (§ 2.2.7) en de voorbereiding van de ombouw van de afdeling Kennis, Ontwikkeling en Onderzoek (KO&O). Zie § 2.5.4.

Financiering

De onzekerheid over de beschikbare financiële middelen van afgelopen jaren, maakte in 2022 plaats voor vertrouwen-gevende financiële vooruitzichten, voortvloeiend uit toekenning door het ministerie van Justitie en Veiligheid van additionele subsidies met een structureel karakter om productiegroei te realiseren in het kader van het door het ministerie gehanteerde Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ-model). Ook werd op basis van het Coalitieakkoord structureel geld toegevoegd aan het budgettaire kader ter financiering van actieve benadering door onze Juridische Dienstverlening. Zie verder § 2.2.5.

Gewilde werkgever

Eind 2021 vond een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) plaats. De resultaten werden begin 2022 gepresenteerd. Uit het MTO bleek, dat de medewerkers met veel plezier, trots en met een bovengemiddelde

tevredenheid werken bij Slachtofferhulp Nederland. De medewerkerstevredenheid ten opzichte van het MTO 2019 steeg: onbetaalde medewerkers waarden het werken bij Slachtofferhulp Nederland met een 8,0 (een groei van 0,2) en betaalde medewerkers waarden het werk met een 7,7 (een groei van 0,3) en ruim boven het landelijk gemiddelde (7.3). Op basis hiervan en met de inbreng van de medezeggenschap en individuele medewerkers (via hun teams en afdelingen) werd een verbeterplan met actieplan opgesteld dat in uitvoering werd genomen.

In de sfeer van de arbeidsvoorwaarden werden ook in 2022, binnen de mogelijkheden die de CAO biedt, de nodige maatregelen genomen om medewerkers aan de organisatie blijven binden en om een interessante werkgever te zijn als het gaat om de werving van nieuwe betaalde en onbetaalde medewerkers. In de paragraaf over HRM (§ 2.5.2) gaan we daar nader op in.

2.2 Dienstverlening Slachtofferhulp Nederland

2.2.1 Inleiding

Slachtofferhulp Nederland helpt mensen als zij slachtoffer zijn geworden van een (vermoedelijk) strafbaar feit, verkeersongeval of calamiteit door het geven van praktische, juridische en psychosociale ondersteuning. Onder het begrip slachtoffer worden ook achterblijvers na vermissing en suïcide verstaan. Al met al is 2022, ondanks aanvankelijke beperkingen door coronamaatregelen, voor Slachtofferhulp Nederland een productief jaar geweest. In onderstaande tabel wordt dat duidelijk

Tabel 1: Realisatie managementafspraken 2022

Aanmeldingen en diensten	Realisatie 2022	Realisatie 2021	Verschil met 2021	
			#	%
Aantal zaken/ cliënten				
Instream offline meldingen	206.349	207.937	-1.588	-0,8%
Informereren				
Informereren via offlinekanalen	289.516	281.412	8.104	2,9%
Informereren via onlinekanalen	513.983	471.264	42.719	9,1%
Adviseren				
Online-adviezen op maat	114.283	46.484	67.799	145,9%
Advies richting het OM	52.388	54.103	-1.715	-3,2%
Emotionele en praktische ondersteuning				
Ondersteuning algemeen	70.937	76.816	-5.879	-7,7%
Ondersteuning d.m.v. fysieke lotgenotengroepen	163	201	-38	-18,9%
Schadeverhalen via fondsen/verzekeringen	4.983	3.634	1.349	37,1%
Ondersteuning vanuit casemanagement	3.492	3.194	298	9,3%
Juridische ondersteuning				
Ondersteuning strafproces	14.229	9.505	4.724	49,7%
Juridische ondersteuning op zitting	3.474	2.841	633	22,3%
Ondersteuning bij spreekrecht/ SSV	2.048	1.939	109	5,6%
Schadeverhalen via voeging in strafproces	8.815	8.704	111	1,3%

De diensten van Namens de Familie komen in § 2.3, ad 12, aan de orde.

De diensten aan specifieke groepen slachtoffers die niet onder het bovenstaande reguliere dienstenkader vallen, worden in § 2.2.10 behandeld.

2.2.2 Contact-, advies en informatiecentrum (CAI)

Het Contact-, advies- en informatiecentrum (CAI) beheert de 0900-nummers, de chat en de mail van Slachtofferhulp Nederland en vangt alle vragen op die via Facebook en Twitter binnenkomen. Het CAI is voor veel slachtoffers het visitekaartje van Slachtofferhulp Nederland. Daarnaast verzorgt het CAI ook de Centrale Helpdesk voor Mijn Slachtofferzaak (MSZ) waar slachtoffers per telefoon en mail terecht kunnen met (praktische) vragen over het platform. Alle medewerkers zijn getraind op het beantwoorden van de Centrale Helpdesk voor Mijn Slachtofferzaak en de openingstijd van de helpdesk werd in 2022 uitgebreid naar maandag t/m vrijdag 8:00 tot 20:00 uur en zaterdag 10:00 tot 17:00 uur.

Om iedereen die contact zoekt via een van deze kanalen goed te kunnen helpen, is er in 2022 weer veel aandacht uitgegaan naar het werven en trainen van nieuwe medewerkers. Om ook in tijden van krapte op de arbeidsmarkt voldoende capaciteit beschikbaar te hebben, werden aanpassingen gedaan aan het wervingsprofiel van de CAI-medewerkers en het opleidingstraject. Daarmee beoogden we een bredere groep potentiële medewerkers aan te spreken en medewerkers voor langere tijd aan ons te verbinden. Deze aanpassingen hadden effect: het percentage ingestroomde medewerkers steeg in 2022 en de gemiddelde tijd dat men in dienst is bij CAI werd langer.

Naast investering op werving en selectie, werden de vervoltrainingen voor chat en mail verder ontwikkeld waardoor de kwaliteit van dienstverlening via deze kanalen verder kon worden verbeterd. Daarnaast werden medewerkers doorlopend gecoacht op gespreksinhoud en -technieken, om zowel de kwaliteit van de gesprekken als de kwantiteit (gespreksduur) te optimaliseren. Bovendien werd in 2022 geïnvesteerd in het ontwikkelen van een gebruiksvriendelijke kennisbank voor medewerkers van CAI, waardoor zij ten alle tijden snel en eenvoudig antwoord kunnen vinden op inhoudelijke vragen. We namen deze kennisbank in augustus 2022 in gebruik, naar grote tevredenheid van de medewerkers. Door de kennisbank kan een eenduidiger antwoord op vragen beter worden geborgd, wordt er efficiënter gewerkt en worden cliënten sneller geholpen. Tenslotte werd in 2022 met succes een aanbestedingstraject voor een nieuw Klantcontactstelsel doorlopen. Eind 2022 ging de implementatie van start. Het nieuwe stelsel wordt in 2023 in gebruik genomen.

2.2.3 Algemene dienstverlening (AD)

Uitgangspunt van Slachtofferhulp Nederland is dat de dienstverlening van Slachtofferhulp Nederland 'zo kort als mogelijk, zo lang als nodig' duurt. Om daadwerkelijk te kunnen aansluiten bij de behoeften en mogelijkheden van slachtoffers, is maatwerk en een integraal (juridisch, praktisch en psychosociaal) ondersteuningsaanbod nodig. De algemene dienstverlening (AD) van Slachtofferhulp Nederland is gericht op praktische en psychosociale ondersteuning aan slachtoffers.

Voor corona nam de fysieke ontmoeting op kantoor of bij de slachtoffers thuis een centrale plek in binnen de dienstverlening. Sinds de eerste coronamaatregelen in maart 2020 van kracht werden, werd hulp waar mogelijk digitaal (beeldbellen) en telefonisch aangeboden. Dit werd in de eerste maanden van 2022 voortgezet. Waar de coronamaatregelen het toelieten werd desgevraagd fysiek ondersteuning verleend. Ook als het ging om piketdienst werd kritisch gekeken of de dienstverlening digitaal en/of telefonisch aangeboden kon worden. Als dat niet kon, werd met inachtneming van de geldende coronamaatregelen dienstverlening aangeboden met de fysieke aanwezigheid van een medewerker. Na het loslaten van de coronamaatregelen zijn de fysieke beperkingen opgeheven.

In het werk van de AD zagen we in 2022 een toename van complexiteit en een verdere verschuiving naar nieuwe vormen van criminaliteit zoals cybercrime. Daarom werd geïnvesteerd in (bij-)scholing.

De begeleiding bij overvallen is in 2022 generieke dienstverlening geworden die iedere AD-medewerker die daarvoor is toegerust kan doen. Daarmee werd de continuïteit van de dienstverlening bij overvallen verbeterd.

De dienst Bijstand op zitting wordt vanuit de juridische dienstverlening en de algemene dienstverlening geboden. De AD biedt de psychosociale bijstand.

De informatie vanuit de AD die geplaatst kan worden in de MijnSlachtofferhulp omgeving (MSH) werd verder ontwikkeld, zodat cliënten deze via MSH kunnen inzien. En voorts bereidden we in 2022 voor dat cliënten die bij een online intake aangeven dat zij graag ondersteuning willen, met ingang van 2023 rechtstreeks bij de AD terecht komen in plaats van eerst gebeld te worden door de Actieve Benadering (AB). Voor de cliënt scheelt dat een schakel.

Ook in 2022 waren er binnen de AD weer landelijk grote verschillen in werkdruk en wachttijden. Daarom werd de personele capaciteit waar nodig uitgebreid.

2.2.4 Actieve benadering (AB)

In 2022 ging binnen de Actieve Benadering (AB) van slachtoffers veel aandacht uit naar het verbeteren van het bereiken van slachtoffers. We deden dat met een aantal maatregelen gericht op de medewerkers, op de werving en op de werkprocessen.

We investeerden in het optimaliseren van het instroomproces van nieuwe medewerkers.

Voorts startte in de zomer van 2022 een pilot waarbij nieuwe medewerkers werden geworven voor het ondersteunen van een specifieke delictcategorie: fraudeslachtoffers. Deze slachtoffers maakten in 2022 20% van het totaal aan zaken dat geautomatiseerd binnenkwam via de politie uit. Door deze specifieke werving kon worden gezien of er een bredere groep (potentiële) vrijwilligers kon worden aangetrokken en of het inwerkproces kon worden versneld. Op de wervingscampagne kwam veel respons. Het bracht waardevolle lessen voor toekomstige werving en selectie.

Ook werd geïnvesteerd in het verbeteren van het AB-werkproces. Door cliënten voorafgaand in te lichten over de aanstaande telefonische benadering en de mogelijkheid te bieden om zelf in te plannen wanneer zij gebeld willen worden werd dienstverlening beter planbaar. Daarnaast werd ook de mogelijkheid gecreëerd voor de cliënt om kenbaar te maken dat at deze een online intake tool in wil vullen. Eind 2022 bleek uit de eerste metingen dat het percentage bereikte personen flink hoger was, dan onder de groep personen die niet zelf hadden gekozen voor een specifiek contactmoment. Ook bleek dat door deze aanpassing het percentage vergeefse belpogingen in het proces kon worden verlaagd, doordat er minder belpogingen nodig waren om tot eenzelfde resultaat te komen.

2.2.5 Juridische Dienstverlening (JD)

Slachtofferhulp Nederland vindt dat slachtoffers het beste worden geholpen als ze in elk onderdeel van het strafproces, van aangifte bij de politie tot de tenuitvoerlegging van een straf en ook bij de beëindiging van de straf van de dader, kunnen rekenen op een respectvolle, correcte bejegening en adequate bijstand. Slachtoffers moeten er ook verzekerd van zijn dat zij hun rechten kunnen uitoefenen en kunnen rekenen op een vlot verloop van elke stap in het strafproces. De Juridische Dienstverlening (JD) gaat vanuit dit uitgangspunt te werk. Daarbij is Slachtofferhulp Nederland afhankelijk van de partners in de strafrechtketen.

Begin 2022 werd gestart met de implementatie van het plan "JD benadert". Doel van dat plan was om met een effectievere inrichting van de JD en efficiëntere inzet van capaciteit meer slachtoffers te kunnen benaderen en te ondersteunen, zodat Slachtofferhulp Nederland in 2022 kon voldoen aan de kaderdoelstellingen die met het ministerie waren afgesproken. Hiervoor waren aanpassingen in werkprocessen, formatie, aansturing en het functiehuis nodig. De medewerkers van de juridische administratie werden in één team ondergebracht. Door deze verandering konden we adequater reageren op fluctuaties in de instroom en wisselingen in het personeelsbestand. Juridisch administratief medewerkers konden hierdoor makkelijker en beter samenwerken. Daarnaast werden de werkafspraken over het verwerken van de instroom, toewijzen van cliënten en inplannen van cliëntafspraken, geüniformeerd en er werd een afsprakentool ontworpen en getest door Landelijk Team JD. Het Landelijk Team JD is een voortzetting van het Corona-achterstandenteam.

Uit eerdere medewerkerstevredenheidsonderzoeken kwam naar voren dat het gebrek aan doorgroeimogelijkheden binnen de JD een reden was om onze organisatie te verlaten. Daarom herijkten we het functiehuis JD, werden nieuwe functies toegevoegd en bestaande functie herschreven. Het functiehuis kende eind 2022 de functies administratief juridisch medewerker, junior juridisch medewerker, juridisch medewerker en senior juridisch medewerker. De junior juridisch medewerkers zijn ondergebracht in het Landelijk Team JD. De werving en selectie van de Senior juridische medewerkers werd in het najaar van 2022 gestart. Zij worden voorlopig samen in één team geplaatst om een uniforme start in de organisatie te waarborgen. Daarna zullen zij vanuit de diverse teams gaan werken.

Voorts werd het profiel voor de onbetaalde medewerker JD aangepast. Door helder te zijn over het gewenste opleidings- en ervaringsniveau en het minimaal aantal inzetbare uren, verwachten we dat we onbetaalde medewerkers langer aan ons kunnen binden. Daarnaast verwachten we dat de onbetaalde medewerkers een bijdrage kunnen leveren aan een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening, zonder dat dat een te grote wissel trekt op de inzet van betaalde krachten qua inwerken en begeleiden.

We kampten ook in 2022 met een (te) lage instroom door een achterblijvende (elektronische) toevoer vanuit het OM. Met een verwijzing naar privacy-issues ontvingen we naar schatting 50% minder slachtoffers (en hun gegevens) via de elektronische koppeling met het OM (ED-OM). Om dit probleem op te lossen vond ook in 2022 op bestuurlijk niveau overleg met OM en politie plaats.

Dit issue lijkt begin 2023 opgelost te zijn, afgaande op een schrijven hierover van het OM.

Per 1 juli 2022 startten we met het actief benaderen in dagvaardingszaken. Voor deze uitbreiding van de juridische dienstverlening stelde het ministerie van Justitie en Veiligheid medio 2022 extra financiële middelen beschikbaar. Door onze actieve benadering in deze zaken konden we meer slachtoffers informeren over hun slachtofferrechten en ondersteuning bieden bij de uitoefening daarvan.

Om een impuls te geven aan de kwaliteit van onze dienstverlening stelden we in 2022 tijdelijk kwaliteitscoaches binnen de JD aan. Deze kwaliteitscoaches gingen met een stofkam door de dienstverlening, werkwijzer en werkprocessen. In samenwerking met de Academie stelden zij een nieuw inwerkplan op, waardoor iedere nieuwe medewerker dezelfde informatie krijgt en dezelfde werkprocessen aanleert. Ook maakten ze een werkproces voor collegiale toetsing en coachten ze medewerkers individueel en in groepsverband.

2.2.6 Casemanagement

Casemanagers begeleiden nabestaanden van levensdelicten en slachtoffers van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven. In 2022 stonden Casemanagers 3492 cliënten bij. Dat is bijna 300 meer dan in 2021.

Daarbij werden zij ook in 2022 weer geconfronteerd met aangrijpende situaties en hadden zij regelmatig te maken met heftige emoties van cliënten en nabestaanden. Goede begeleiding en nazorg is voor casemanagers van groot belang. Na de lockdowns van 2021 en begin 2022 bleef dit een aandachtspunt. De maatschappij wordt complexer voor cliënten en daardoor ook de casuïstiek voor de casemanagers. Om al deze taken te kunnen uitvoeren groeide de formatie binnen Casemanagement.

Voor de nabestaanden van dodelijke arbeidsongevallen werd de eerste introductietraining afgerond en het maatwerk protocol met OM (Functioneel Parket) en Arbeidsinspectie opgesteld, zodat dit begin 2023 kan worden gedeeld met de verantwoordelijken voor de uitvoering (de familie inspecteurs, casemanagers en de slachtoffercoördinator van Functioneel Parket).

We zagen dat het aanmelden van cliënten vanuit de keten nog steeds aandacht nodig heeft. Medewerkers van het Casemanagement Aanmeldpunt zorgen dagelijks voor het contact met politie, OM en arbeidsinspectie om onze dienstverlening onder de aandacht te brengen.

2.2.7 Lotgenoten

Slachtofferhulp biedt lotgenotencontact aan voor nabestaanden van een dodelijk verkeersongeval, zelfdoding en moord, voor slachtoffers van seksueel misbruik en geweld in de jeugdzorg en voor datingfraude. Lotgenotencontact is gericht op het vinden van (h)erkenning en steun bij elkaar, om hiermee een bijdrage te leveren aan het verwerkingsproces. In 2022 waren er 31 live lotgenotengroepen actief, waarvan acht groepen in 2021 van start gingen en doorliepen in 2022. De overige 23 groepen gingen in 2022 van start. Voor die 31 live groepen werden in 2022 in totaal 163 bijeenkomsten georganiseerd. De meeste groepen betroffen zelfdoding en seksueel misbruik. Daaraan hebben 202 cliënten deelgenomen.

Daarnaast boden we de mogelijkheid deel te nemen aan online lotgenotenactiviteiten (Community). We gaven deelnemers daarmee een podium om hun verhalen te delen en om op elkaar te reageren. We zetten ambassadeurs (ervaringsdeskundigen) in om de activiteit te stimuleren. De Community is laagdrempelig en anoniem, waardoor men sneller over de drempel van schaamte of schuldgevoel stapt. Er werden 90.884 verhalen gelezen en 5.857 reacties geplaatst. Er werden 623 verhalen gedeeld.

Om te komen tot een samenhangend aanbod van lotgenotencontact werd de organisatie van de fysieke lotgenotengroepen en de community per 1 juli 2022 onder één aansturing gebracht bij de afdeling Casemanagement. Samen met de lotgenotencoördinatoren werd een actieplan uitgevoerd. Dit was onder meer gericht op het verkorten van de doorlooptijden, verbetering van de registratie, het verbeteren van de workflow en het ontwikkelen van nieuwe dienstverlening.

2.2.8 Innovatie

De afdeling Innovatie ging per 1 januari 2022 van start. De afdeling werd onderdeel van de directie dienstverlening om een directe band tussen innovatie en onze diensten te bewerkstelligen en producten uit het programma Mens als Maat na afsluiting van het programma een plaats in de staande organisatie te geven.

De afdeling is samen met de afdeling Informatievoorziening verantwoordelijk voor verbeteringen in onze administratiesystemen, bijvoorbeeld ons CRM-systeem "CRIS". In 2022 werd er voor nieuwe verbeteringen gezorgd, waardoor het voor medewerkers makkelijker werd de diensten te registreren.

Ook de marketing gericht op de door de afdeling op te leveren producten heeft een plek binnen de afdeling. Er werd met input vanuit de afdeling campagne gevoerd op onder meer sexting, inbraken en hatecrimes.

De afdeling is medeverantwoordelijk voor het grote en groeiende aantal uitgevoerde onlinediensten.

In 2022 zorgde de afdeling voorts voor het verbeteren en ontwikkelen van nieuwe dienstverlening, zoals de Herstelcirkels, het uitbreiden van bestaande tools, zoals Hulp bij mijn Strafzaak, en het verbeteren van het bereik, door onder meer het doen van gebruikersonderzoek, door de ontwikkeling van een introductiemail en door het verbeteren van de Online Intake. In dat kader werden intaketools toegevoegd op de gebeurtenispagina's en er werd de mogelijkheid gecreëerd om centraal afspraken in te plannen. Daarnaast zorgde de afdeling voor content en voor de ontwikkeling van diensten voor nieuwe of tijdelijke doelgroepen, zoals de in § 2.2.10 aan de orde komende aanvullende dienstverlening, zoals slachtoffers van misstanden in de turnsport en klokkenluiders. Ook leverde de afdeling een bijdrage aan de ontwikkeling van een cliënttevredenheidsonderzoek.

De dienstverlening gericht op de professionals in de omgeving van het slachtoffer werd verder ontwikkeld, door onder meer een Quick scan-tool en door verbeterde en nieuwe content op het Platform voor de professionals. Daartoe werd onderzoek gedaan onder de doelgroep, kennis opgehaald, bijvoorbeeld door deelname aan congressen, en kennis verspreid door het uitbreiden van de nieuwsbrief. Ook werd bij de genoemde campagnes van Slachtofferhulp Nederland aangesloten met specifieke uitingen voor professionals.

Voor de helpers (naasten) in de omgeving van een slachtoffer werd de dienstverlening verbeterd en ontwikkeld, door onder meer te zorgen voor een betere vindbaarheid van het Platform voor de helpers, het uitbreiden van onlinediensten voor helpers, zoals het ontwikkelen van een online intake voor de helpers en de Helpt Mijn Hulp Wel-tool en ook door aan te sluiten bij de genoemde campagnes met specifieke uitingen voor de helpers.

In 2022 werd ook samenwerking met partners van Slachtofferhulp Nederland verbeterd en uitgebreid, onder meer door een samenwerkingspilot met de Fraudehelpdesk, de voorbereiding op de uitbreiding van de elektronische doorgifte-koppeling met politie (EDP), het verbeteren van de elektronische doorgifte-koppeling met het OM (ED-OM), het opstellen van een propositie voor de gemeentes en het opstellen en verbeteren van content voor op externe websites.

2.2.9 Dienstverlening: andere onderwerpen

Samenwerking met Centra voor Seksueel Geweld (CSG's)

In verschillende regio's werd contact gezocht met de CSG's om de samenwerking tussen de CSG's en Slachtofferhulp Nederland verder te verbeteren. Steeds vaker werd het Casemanagement (CM) en ook de AD betrokken bij de voorlichting over wat Slachtofferhulp Nederland kan betekenen voor cliënten. Hierdoor kunnen we elkaars meerwaarde zien. Bovendien wordt zichtbaar dat de CSG's en Slachtofferhulp Nederland complementair zijn voor het slachtoffer. Slachtofferhulp Nederland en de CSG's werken samen op basis van convenanten, waarin globale afspraken tussen de regio en de desbetreffende CSG's zijn vastgelegd.

Om te komen tot goede samenwerking met de CSG's werd in augustus 2021 afgesproken de samenwerking in en door de regio's verder te versterken. Via deze weg werden de bestaande samenwerkingslijnen verbeterd. En ook werd afgesproken dat zedenslachtoffers, die zich gemeld hebben bij Slachtofferhulp Nederland, ook na doorverwijzing naar een CSG-cliënt blijven van Slachtofferhulp Nederland. De AD of CM zal met het slachtoffer een monitorgesprek voeren om te checken hoe het gaat en wat Slachtofferhulp Nederland nog kan betekenen.

Naast het optimaliseren van de huidige samenwerking werd samen met verschillende ketenpartners en de CSG's onderzocht hoe stappen gezet kunnen worden naar een gezamenlijke voordeur met een landelijke triage. In 2022 werden deze gesprekken, waaraan CSG, Veilig Thuis, Perspectief Herstelbemiddeling, OM en politie deelnamen, voortgezet onder begeleiding van een externe procesbegeleider. Er werd gewerkt aan een position paper waarin de uitgangspunten en de punten van verschil in inzicht tussen de verschillende partijen voor één entree uiteen worden gezet. Ultimo 2022 was dit nog niet afgerond.

Pilot Nazorggesprek verkeer

Sinds september 2021 werd in de regio's Noord en Noordwest de pilot nazorggesprek verkeer uitgevoerd. In deze pilot werden alle slachtoffers van een verkeersongeval die letsel hebben opgelopen en die verwezen zijn naar een rechtshulpverlener, drie maanden nadat de dienstverlening is beëindigd, benaderd voor een nazorggesprek. Dit omdat de ervaring leert dat een letselschadetrajact lang kan duren en naar haar aard is gericht op de juridische gevolgen. Daardoor kunnen de eventuele psychosociale gevolgen van een verkeersongeval lang nawerken of pas in een (veel) later stadium duidelijk worden voor een slachtoffer.

Uit de evaluatie bleek dat er voor slachtoffers vrijwel geen vragen of problemen zijn bij de emotionele verwerking waarvoor ze onze ondersteuning nodig hebben. Het nazorggesprek werd daarom niet landelijk in onze dienstverlening ingevoerd. Medewerkers kunnen wel maatwerk leveren en als zij dit nodig achten na afsluiten van de casus een monitorgesprek aanbieden.

Het verwijlsbeleid naar een rechtshulpverlener bij een verkeersongeval werd per 1 oktober 2022 wel (tijdelijk) aangepast. Normaliter werden slachtoffers/nabestaanden voor het vinden van een rechtshulpverlener verwezen naar de rechtsbijstandsverzekeraar of het Nationaal Keurmerk Letselschade (NKL). Omdat slechts een beperkt aantal advocatenkantoren is aangesloten bij het NKL, werd de keuze voor een letselschadeadvocaat daardoor feitelijk beperkt. We willen cliënten een bredere keuze voor een deskundige letselschadeadvocaat niet onthouden. Daarom wordt sinds 1 oktober 2022 ook geattendeerd op de vereniging van Letselschade Advocaten (LSA) en de vereniging van Advocaten voor Slachtoffers van Personenschade (ASP). Deze tijdelijke wijziging duurt tot 1 oktober 2023. De verwachting is dat dan weer alleen naar het NKL verwezen kan worden.

Chronisch Trauma Verleden ('De Winter')

Om slachtoffers van geweld in de jeugdzorg te erkennen en ondersteunen, werd door de overheid voor de jaren 2021 2022 en 2023 een bedrag van €187.223 beschikbaar gesteld, dat op verzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid door Slachtofferhulp Nederland wordt beheerd. Organisaties en personen die lotgenotenactiviteiten voor deze doelgroep willen organiseren, kunnen bij ons een verzoek tot financiering indienen. In 2022 kende Slachtofferhulp Nederland aanvragen van twee verschillende lotgenotenstichtingen goed, waarmee zij verscheidene lotgenotenactiviteiten organiseerden. Voorts beheerde Slachtofferhulp Nederland in 2022 de website www.blijvendvertellen.nl (onderdeel van Verbreek de Stille). Slachtoffers van geweld in de jeugdzorg konden in 2021 en 2022 ook een vergoeding aanvragen bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven (SGM). De medewerkers Chronisch Trauma Verleden (CTV) van Slachtofferhulp Nederland ondersteunden hen daarin. Ook via onze website wordt naar het SGM verwezen. De regeling over de 'Commissie De Winter' eindigde op 31 december 2022.

2.2.10 Aanvullende dienstverlening

MH17

In 2022 werd uitspraak gedaan in het strafproces tegen de verdachten van het neerhalen van MH-17, waarbij 288 passagiers omkwamen. Het gaat hierbij om nabestaanden en achterblijvers in binnen- en buitenland. Slachtofferhulp Nederland bood daarbij in 2022 cliënten ondersteuning door nabestaanden onder meer te helpen bij het invullen van de slachtofferverklaringen verklaringen. En we waren aanwezig om de nabestaanden die naar de zitting kwamen bij te staan.

Ondersteuning gedupeerden kinderopvangtoeslagenaffaire

Sinds 27 november 2020 bood Slachtofferhulp Nederland op verzoek van het ministerie van Financiën ondersteuning aan gedupeerden van de kinderopvangtoeslagenaffaire. In 2022 stroomden bij Slachtofferhulp Nederland 200 zaken in. De ondersteuning bestond voornamelijk uit psychosociale en praktische ondersteuning. Slachtofferhulp Nederland had bij aanvang een belangrijke signalerende rol richting de Belastingdienst. De ondersteuning had een tijdelijk karakter. Sinds 1 juli 2022 is nieuwe instroom niet meer mogelijk. Eind 2022 waren nog vijf casussen niet afgesloten. Deze zaten op dat moment in de afrondende fase (afbouw van contact).

Misstanden in de turnsport

Uit een onderzoek naar misstanden in de turnsport (Verinorm onderzoeksrapport "Ongelijke leggers", april 2021) bleek, dat meerdere sporters slachtoffer werden van onder meer mentale en fysieke druk van trainers en begeleiders. In opdracht van het NOC/NSF, Centrum veilige Sport Nederland en met financiering van het Ministerie van VWS ondersteunde Slachtofferhulp Nederland sinds 1 oktober 2021 oud-topsporters. Het betrof misstanden, zoals (langdurige) mentale en fysieke druk, die niet als strafbare feiten zijn te categoriseren en in het tuchtrecht (en niet het strafrecht) worden onderzocht. Het ging om een beperkt aantal topsporters (maximaal vijftig) gedurende een beperkte periode. Ultimo 2022 stond de teller op 43 zaken.

Slachtofferhulp Nederland bood naast psychosociale ondersteuning ook ondersteuning bij lopende tuchtzaken. Deze dienstverlening beperkte zich volgens, in overeenstemming met afspraak tot het ondersteunen bij de voorbereiding van de zitting, psychosociale ondersteuning tijdens de zitting en het bieden van nazorg. Ook boden we ondersteuning bij het gebruik maken van de CBKZ-schaderegeling.

De instroom van nieuwe cliënten stopte per 31 december 2022.

In tuchtzaken ervoeren onze JD-medewerkers dat zij de slachtoffers minder konden ondersteunen. Zo mochten medewerkers cliënten niet ondersteunen tijdens de zitting en konden zij cliënten slechts informeren over de zaak en het tuchtrechtelijke proces, waarin slachtoffers formeel partij zijn.

Klokkenluiders

Op 1 september 2022 ging een project van start, waarin Slachtofferhulp Nederland, op verzoek van het ministerie van Binnenlandse Zaken, klokkenluiders psychosociale ondersteuning biedt. Het project heeft ten doel te bepalen of Slachtofferhulp Nederland de aangewezen organisatie is voor hulp aan klokkenluiders en of wij deze vorm van begeleiding structureel moeten gaan bieden. De toeleiding van klokkenluiders verloopt via het Huis van de klokkenluiders. In 2022 werden acht personen bijgestaan. Er is vanuit de doelgroep belangstelling voor een onlinelotgenotengroep. De voorbereiding voor het opstarten van een besloten groep was ultimo 2022 bijna afgerond.

Tramaanslag

Op 18 maart 2022 werd voor de derde keer de tramaanslag in Utrecht herdacht in aanwezigheid van enkele slachtoffers en nabestaanden, de minister van Justitie & Veiligheid, Dilan Yesilgöz, de Utrechtse locoburgemeester en de Raad van Bestuur van Slachtofferhulp Nederland. Net als voorgaande jaren, organiseerde de gemeente Utrecht de ontvangst in ons landelijk kantoor.

Binnenlandse adoptie

Tussen 1956 tot 1984 deden vrouwen in een aantal gevallen onder druk afstand van hun kind voor adoptie. De minister voor Rechtsbescherming laat daarom onderzoek doen naar de situatie van afstandouders, afstandskinderen en geadopteerden in die periode. En naar de rol van betrokken organisaties en de sociale omgeving zoals familie en hulpverleners. Sinds maart 2021 was een medewerker van Slachtofferhulp Nederland gedetacheerd bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid als projectteamlid Binnenlandse afstand en adoptie. Deze detachering werd per 1 juli 2022 beëindigd.

2.3 Thema's uit de Kaderbrief van de minister voor Rechtsbescherming

Slachtofferhulp Nederland ontvangt jaarlijks van de minister van Rechtsbescherming een Kaderbrief, waarin gevraagd wordt in het volgende Jaarplan in het bijzonder aandacht te schenken aan een aantal door hem genoemde thema's. In deze paragraaf gaan we nader in op wat we in het kader van deze thema's in 2022 hebben gedaan. We volgen de opzet van Kaderbrief 2022.

We gaan eerst in op onze "reguliere taak":

1. (Online) dienstverlening aan slachtoffers
2. MijnSlachtofferzaak
3. Dienstverlening aan slachtoffers van cybercriminaliteit
4. Dienstverlening aan slachtoffers van hate crime
5. Dienstverlening aan kwetsbare slachtoffers

Daarna gaan we in op de in de Kaderbrief genoemde prioritaire onderwerpen voor 2022:

6. Bescherming privacy slachtoffers
7. Uitbreiding mogelijkheden tot verhaal van schade
8. Verbeteren proces beschermingsbevelen

Tenslotte gaan we in op de overige onderwerpen die in de Kaderbrief zijn genoemd.

9. Versterking Rechtspositie slachtoffers
10. Herziening van de rechtsbijstand en slachtoffers van ernstige gewelds- en zedenmisdrijven
11. Belangen slachtoffers bij tenuitvoerlegging straffen beter meewegen
12. Namens de Familie

Ad. 1. Uitbouwen van onze onlinedienstverlening

Slachtofferhulp Nederland ondersteunt bij juridische, praktische en psychosociale vraagstukken via persoonlijke (vis-a-vis) en telefonische gesprekken, aangevuld met de online-informatie en tooling. De afgelopen jaren hadden we onze onlinedienstverlening al aanmerkelijk uitgebreid. In 2022 zetten we de kanteling naar meer hybride dienstverlening voort. Onlinediensten werden steeds meer een regulier onderdeel van de dienstverlening.

Daarnaast werd ook het aanbod voor de omgeving van het slachtoffer (de zogenaamde helpers en professionals) in 2022 verder verbeterd.

Online leverden we in 2022 513.983 informerende diensten en 114.283 adviserende diensten aan slachtoffers en hun omgeving. Een flinke groei ten opzichte van 2021.

Via de MijnSlachtofferhulp-omgeving (de websites slachtofferhulp.nl en verbreekdestilte.nl) ondersteunen we de gehele cliëntreis van een slachtoffer. Het is de centrale plek waar slachtoffers hun voortgang kunnen meten en eerder gegeven informatie, tips en adviezen kunnen teruglezen. Op beide websites is veel informatie te vinden over zowel praktische, psychosociale als juridische zaken met betrekking tot een brede groep aan strafbare feiten en de verschillende fases van het strafproces. We investeerden in 2022 in het beter en eenvoudig vindbaar maken van informatie. Onderdeel daarvan is het verbeteren van het zoeken binnen de website.

Daarnaast zijn er online tools te vinden, die cliënten helpen bij het vinden van recht en herstel. Zo is er onder meer een Schade-in-kaart-tool, die helpt om geleden schade in kaart te brengen, de Herstelmeter (psychosociale ondersteuning), die zicht geeft op de mate van (psychosociaal) herstel na een schokkende gebeurtenis en Hulp Bij Mijn Strafzaak (juridische ondersteuning), die slachtoffers proactief inzicht geeft in hun rechten en onze voorzieningen en waarin slachtoffers zelf aan de slag kunnen met het verhalen van schade in het strafproces. In 2022 optimaliseerden we de verschillende online tools en maakten ze aan de hand van de resultaten van een gebruikersonderzoek meer gebruiksvriendelijk onder andere door gebruik van meer visuele content. Zo willen we het aanbod op een laagdrempelige manier bij de online bezoekers krijgen.

Naast alle informatie en hulp voor slachtoffers zelf, zijn er binnen slachtofferhulp.nl ook separate platforms voor personen in de omgeving van het slachtoffer die hen vanuit hun beroep ('professionals') of als naasten ('helpers') ondersteunen. Binnen deze platforms zijn specifieke content en tools te vinden, zoals tips voor het helpen van een slachtoffer, een doorverwijstool om bij de juiste dienstverlening uit te komen en diverse (online) trainingsmodules over hoe een slachtoffer bij te staan. Ook deze werden in 2022 op basis van gebruikersonderzoek verbeterd. Daarnaast werd in 2022 veel tijd en energie geïnvesteerd in het ontwikkelen van een hybride dienstverleningsaanbod, waarbij online en offlinedienstverlening soepel in elkaar zullen overlopen en die zowel door client als door medewerker kan worden ingezet. Daarbij willen we de cliënt meer regie geven: de cliënt beter laten kiezen bij welke wijze en kanaal deze zich prettig voelt. Dit veelomvattende en meerjarige proces werd projectmatig opgepakt en loopt door in 2023.

Ad 2. MijnSlachtofferzaak

In november 2020 werd MijnSlachtofferzaak.nl (MSZ), tot stand gekomen door samenwerking tussen het ministerie van Justitie en Veiligheid, politie, OM, CJIB, SGM en onze organisatie, beschikbaar voor iedereen met een Burgerservicenummer en een DigiD-account. In 2021 werd de overdracht van de projectorganisatie naar de staande organisaties gerealiseerd. De toenmalige stuurgroep werd vervangen door de Ketenregiegroep, waarin alle partners zijn vertegenwoordigd en het eigenaarschap werd door het directoraat-generaal Straffen en Beschermen (DGS&B) overgedragen aan het OM.

Slachtofferhulp Nederland werd portefeuillehouder voor de MSZ-helpdesk. We boden in 2022 het collectief van alle ketenpartners dienstverlening aan in de vorm van een MSZ-helpdesk en we professionaliseerden deze. Voorts verzorgden we de gebruikersinbreng van slachtoffers voor verbetering van de MSZ-helpdesk en zorgden we voor het borgen en inzichtelijk maken van het slachtofferperspectief in relatie tot het gebruik en de ontwikkelplannen van MSZ.

Plannen voor ontwikkeling en het toevoegen van nieuwe functionaliteiten werden afgestemd met de Ketenregiegroep. Al met al stopten we veel tijd en energie in het robuust en toekomstbestendig maken van MSZ en voerden we diverse verbeterpunten door. Zo werden voor alle betrokken medewerkers werkinstructies voor MSZ gemaakt en geïmplementeerd. Ook werd met succes een gebruikersonderzoek uitgevoerd naar de behoefte aan het toevoegen van een financiële pagina c.q. financieel overzicht (dat gebeurt vanuit Justid en CJIB, gereed maart 2023). Er kwamen waardevolle verbeter suggesties uit het onderzoek naar voren. Deze suggesties betroffen vooral een aantal designverbeteringen. Die werden doorgevoerd.

Ad 3. Dienstverlening aan slachtoffers van cybercriminaliteit

In een samenleving die in toenemende mate door digitalisering wordt gedreven, krijgen steeds meer burgers te maken met ICT gerelateerde criminaliteit. Dit kunnen delicten zijn zoals hacking en ransomware (cybercriminaliteit), maar ook traditionele offline delicten waarbij ICT wordt ingezet, zoals identiteitsfraude en stalking (gedigitaliseerde criminaliteit). Geregeld steken er ook nieuwe vormen de kop op. Juist voor slachtoffers van deze criminaliteit is ondersteuning, met name vanuit de omgeving heel belangrijk, omdat uit onderzoek blijkt dat deze slachtoffers vaak te maken krijgen met secundaire victimisatie en onbegrip vanuit de omgeving.

We volgden in 2022 nauwgezet de ontwikkelingen op het gebied van cybercriminaliteit. We zorgden ervoor dat onze website actueel bleef en pasten onze dienstverlening aan, zodat deze optimaal blijft aansluiten bij de behoeftes van slachtoffers. Verder werden door Slachtofferhulp Nederland diverse acties ingezet gericht op het voor slachtoffers beperken van de gevolgen van online criminaliteit.

In het najaar van 2022 werd een proef gehouden met de Fraudehulpdesk, waarbij slachtoffers die zich melden bij de Fraudehulpdesk, via de site van de Fraudehulpdesk kunnen doorklikken naar de site van Slachtofferhulp. Deze proef werd met succes afgerond. De Fraudehulpdesk blijft in haar e-mails en website naar Slachtofferhulp Nederland doorverwijzen. In november 2022 startten we een eigen campagne over online fraude met als resultaat dat er zich veel meer slachtoffers van fraude bij ons meldden, rechtstreeks of via de website van de Fraudehulpdesk.

In Rotterdam werd een succesvolle proef 'Cybercrime nazorg' gehouden, met o.a. de politie, OM en gemeente. Deze proef wordt in 2023 voortgezet: [Cybercrime Nazorg Pilot helpt slachtoffers digitale criminaliteit | politie.nl](#). Daarnaast werden in 2022 diverse e-learnings ontwikkeld. Deze werden doorlopend onder de aandacht van onze medewerkers gebracht.

In 2022 werd voorts het netwerk met High Impact Crime (HIC)-partners, waar onder de Fraudehulpdesk, het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) en de politie, verder uitgebouwd en onderhouden. Slachtofferhulp Nederland nam deel aan diverse (werk)sessies over online fraude, georganiseerd door het ministerie van Justitie en Veiligheid. Ook vond een kennismaking plaats met het Centraal Meldpunt Identiteitsfraude en werd met deze organisatie gesproken over de ondersteuning aan slachtoffers van identiteitsfraude en mogelijke samenwerking hierin. Met de Politieacademie in Apeldoorn gingen we in gesprek over de bejegening van slachtoffers van cybercrime. Naar aanleiding van dat bezoek konden onze e-learning modules verder worden verrijkt en aangevuld. De afdeling digitale opsporing van de Politieacademie deelde een door hen in hun opleiding veel gebruikte casus met ons. Vanuit de Slachtofferhulpacademie werd de casus aangevuld vanuit het slachtofferperspectief.

Ad 4. Dienstverlening aan slachtoffers van hate crime

Slachtofferhulp Nederland biedt ondersteuning aan slachtoffers van hate crime.

Hate crime wordt in de keten niet altijd (h)erkend en er is ook geen zuivere registratie, aangezien bij aangifte altijd het meest zwaarwegende delict (zoals geweld) wordt geregistreerd, terwijl het discriminerende aspect daarvan niet altijd in de aangifte wordt opgenomen. Hate crime heeft een grote impact op slachtoffers, omdat er een delict tegen hen begaan werd om wie zij zijn.

De afstemming met het ministerie van Justitie en Veiligheid en politie over betere verwijzing en ketensamenwerking kreeg een vervolg in 2022. Het advies van Slachtofferhulp Nederland om Discriminatie.nl, zijnde de landelijke koepelvereniging van antidiscriminatiebureaus, in dit overleg te betrekken werd opgevolgd.

Om de netwerksamenwerking te verbeteren nam Slachtofferhulp Nederland het initiatief om een samenwerkingsnotitie met Discriminatie.nl op te stellen, waarin geëxpliciteerd is welke diensten door welke organisatie worden geboden en hoe de netwerksamenwerking versterkt kan worden. Na vaststelling van deze informatieve samenwerkingsnotitie werden de antidiscriminatiebureaus hierover geïnformeerd en kregen zij per regionaal antidiscriminatiebureau een vast regionaal contactpersoon van Slachtofferhulp Nederland waarmee op casusniveau afgestemd kan worden.

Daarnaast bracht Slachtofferhulp Nederland een podcast uit, waarin slachtoffers van hate crimes, de voorzitter van Discriminatie.nl en de dossierhouder van Slachtofferhulp Nederland spraken over de problematiek van- en hulpmogelijkheden na hate crimes om aandacht voor de problematiek en hulpmogelijkheden te genereren. Deze podcast is samen met een nieuwsbericht over de samenwerking tussen Discriminatie.nl en Slachtofferhulp Nederland verspreid via diverse kanalen en ook onder de netwerkpartners.

Slachtofferhulp Nederland vervolgde de afstemming met politie en tijdens wederzijdse werkbezoeken besprak met hen hoe (h)erkenning, doorgifte en dienstverlening beter kan verlopen. Afgesproken werd dat het ministerie een gezamenlijk netwerkoverleg belegt om de voortgang en alle opbrengsten met elkaar te bespreken.

Onze dossierhouder onderhield contacten met vertegenwoordigers van COC en Transgender Netwerk Nederland en ontwikkelingen werden met elkaar gedeeld. De digitale encyclopedie werd aangevuld en ook de web content voor externen werd geactualiseerd. We droegen zorg voor informatievoorziening aan slachtoffers via onze website en vroegen via onze kanalen aandacht voor dienstverlening aan slachtoffers van hate crimes op dagen zoals Transgender Remembrance Day.

Intern beschikten onze medewerkers over adequate kennis en kunde op het gebied van de slachtofferrechten om recht en herstel te vinden na hate crime en discriminatie. Zij konden gebruik maken van de genoemde thematische encyclopedie met daarin informatie, aandachtspunten en handvatten. Ook werden zij geïnformeerd over de samenwerking met antidiscriminatievoorzieningen en de podcast.

Ad 5. Dienstverlening aan kwetsbare slachtoffers (Beoordelen & Beschermen)

Slachtoffers hebben recht op bescherming tegen herhaald slachtofferschap, secundaire victimisatie, intimidatie en vergelding. Vanaf juni 2018 geeft Beoordelen & Beschermen hier structureel invulling aan.

In 2022 werden verbeteringen gerealiseerd op het gebied van scholing, kennisverspreiding, rolverdeling en rolinvulling. Iedere regio beschikte ultimo 2022 over minimaal twee aandachtfunctionarissen beoordelen en beschermen. Zij vervullen

een expertiserol voor hun regio. Ook hebben zij als taak signalen, goede voorbeelden en verbeterpunten in te brengen in het landelijk overleg aandachtfunctionarissen. De aandachtfunctionarissen verzamelden per regio de casussen waarover ze geraadpleegd werden om daarmee een landelijk toegankelijke kennisbank op te bouwen. In de loop van 2022 bespraken de aandachtfunctionarissen het onderwerp Beoordelen en Beschermen minimaal één keer met alle medewerkers en teamleiders in de regio. Daarnaast besteedden de teamleiders ook in de tussenliggende periodes aandacht voor dit onderwerp tijdens teamoverleggen.

In september 2022 werd in samenwerking met de aandachtfunctionarissen en doelgroepencoördinatoren van de politie een kenniscafé georganiseerd voor medewerkers van Slachtofferhulp Nederland en de politie.

Omdat de meldingen van slachtoffers, die we elektronisch binnenkrijgen via de EDP, nog niet altijd betrouwbare informatie bevatten over de kwetsbaarheid van het slachtoffer, bleven we dat ook in 2022 monitoren en waar nodig contact zoeken met de politie. Er werd in 2022 verder gewerkt met de politie voor het verkrijgen van de juiste gegevens van contactpersonen c.q. doelgroepencoördinatoren voor elke regio.

In 2022 ondersteunden we 7.954 slachtoffers bij het inzetten van een beschermingsmaatregel. Dit is 1.241 meer dan in 2021.

Ad 6. Bescherming privacy slachtoffers

In het witboek "Privacy van het slachtoffer; feit of fictie" dat Slachtofferhulp Nederland in 2020 uitbracht en dat we ook begin 2021 digitaal weer onder de aandacht brachten, toonden wij aan dat de privacy van slachtoffers van strafbare feiten nog onvoldoende wordt beschermd. Het Witboek is te vinden op:

<https://www.slachtofferhulp.nl/strafproces/privacy-in-het-strafproces/>

In dat witboek bepleitten we dat het belang van privacy van slachtoffers in het strafproces goed op het netvlies van het OM, de politie en de Rechtspraak moet staan.

In april 2021 werd de Wet Uitbreiding Slachtofferrechten (WUS) door de Eerste Kamer aangenomen. Onderdeel van de WUS is het bij amendement aangenomen nieuwe derde lid van artikel 149a Wetboek van Strafvordering (Sv). Daarmee is een verstrekkende ambitie opgenomen op het terrein van privacy van slachtoffers. Deze bepaling regelt - kort gezegd - dat gegevens van slachtoffers in het procesdossier onvermeld blijven in bij algemene maatregel van bestuur bepaalde gevallen, tenzij deze gegevens voor de door de rechter te nemen beslissingen redelijkerwijs van belang kunnen zijn. In de nog uit te werken AMvB moet de reikwijdte van de regeling worden bepaald. Daartoe is een stuur- en werkgroep Privacy slachtoffers door het ministerie ingesteld, waarin alle ketenpartners - en dus ook Slachtofferhulp Nederland - participeren.

Onze organisatie dacht in dat verband ook in 2022 mee in de werk- en stuurgroep Privacy slachtoffers, die in 2022 vooral over de mogelijke (juridische) drempels ging, voordat tot een inhoudelijke uitwerking van de AMvB kon worden gekomen. We hebben gereageerd op het advies van de heer G. Knigge over het nieuwe artikel 149a derde lid WvSv en het onderzoek van het NSCR (Juni 2022 - Strafvorderlijke relevantie van persoonsgegevens van slachtoffers). Voor alle eventuele (juridische) drempels zijn oplossingen gevonden en dat heeft geleid tot afspraken om in 2023 tot een concrete invulling van de AMvB te komen, waarna impactanalyses kunnen plaatsvinden.

Daarnaast informeerden wij onze cliënten bij de start van de dienstverlening over het beschermen van hun privacy in het strafproces en lieten wij er ook zelf op dat bij onze eigen informatievoorziening en bij het indienen van een verzoek tot schadevergoeding actief aandacht wordt besteed aan de privacyaspecten van het strafproces. Zo verwijderden wij de persoons- en contactgegevens, zoals onder meer het adres, e-mailadres, BSN en telefoonnummer, uit de stukken die als bijlagen worden toegevoegd aan een verzoek tot schadevergoeding.

Ad 7. Uitbreiding mogelijkheden tot verhaal van schade

Een belangrijke taak van Slachtofferhulp Nederland is de hulp aan slachtoffers om hun schade vergoed te krijgen. Naast het behulpzaam zijn bij het claimen van schade bij een toepasselijke verzekering, betreft dit hulp bij het voegen in het strafproces en bij een beroep op het Schadefonds Geweldsmisdrijven en het Noodhulpfonds voor slachtoffers, dat door het Fonds Slachtofferhulp namens het ministerie van Justitie en Veiligheid wordt beheerd.

De minister voor Rechtsbescherming stelde in 2020 de Commissie onderzoek stelsel schadevergoeding voor slachtoffers van strafbare feiten, onder voorzitterschap van mr. J.P.H. Donner in ("Commissie Donner"). Slachtofferhulp Nederland was een van de partijen die in 2021 door de commissie werd uitgenodigd om te spreken over de belangrijkste knelpunten in het huidige systeem en de mogelijke oplossingsrichtingen. In het adviesrapport "Op verhaal komen" (2021) deed de commissie aanbevelingen om te komen tot een toekomstbestendig schadevergoedingsstelsel voor slachtoffers van strafbare feiten. Doorvoering van alle aanbevelingen betekent een grondige herziening van het recht op schadevergoeding voor slachtoffers van strafbare feiten. De

aanbevelingen raken daarmee de taak van Slachtofferhulp Nederland en nagenoeg alle juridische diensten die Slachtofferhulp Nederland verleent. Op verzoek van de commissie brachten we de verwachte kosten van de diverse aanbevelingen in beeld. Met alle betrokken ketenpartners, waaronder onze organisatie, werd sindsdien nader gesproken over de inhoud van het rapport in het programma stelsel compensatie slachtoffers van een strafbaar feit. In 2022 verleenden we verdere medewerking aan het in kaart brengen van de aanbevelingen en dachten we mee over de vraag of en zo ja, hoe de aanbevelingen het beste kunnen worden opgepakt en uitgewerkt en welke financiering daarvoor nodig is. We stelden daarvoor onze expertise beschikbaar.

Ad 8. Verbeteren proces beschermingsbevelen

Het proces van oplegging, uitvoering, handhaving en communicatie van beschermingsbevelen vroeg ook in 2022 volop aandacht. Naar aanleiding van het onderzoeksrapport van de Inspectie Justitie en Veiligheid over de stalking van Humeyra door Bekir E., het WODC-onderzoek over contact-, locatie en gebiedsverboden en het actieplan van Reyck Interim Maatwerk, werd ingezet op het verhelpen van geïdentificeerde problemen rond de oplegging, uitvoering, handhaving en communicatie van beschermingsbevelen. Daarvoor werd in 2021 een escalatiemogelijkheid ingericht, die het voor Slachtofferhulp Nederland mogelijk maakt, om, als op uitvoerend niveau geen overeenstemming kan worden bereikt, op bestuurlijk niveau met politie en OM te schakelen.

Dit werd binnen SHN in 2021 ingericht. Daarvoor was het belangrijk om in elke regio de contactgegevens van de juiste personen bij politie, zoals de doelgroepencoördinatoren, te verkrijgen. Hoewel in 2022 stappen zijn gezet, lukte dat nog niet in elke regio in dezelfde mate. Voor de communicatie met slachtoffers over wel of niet opgelegde beschermingsmaatregelen is het OM verantwoordelijk. De landelijke dekking en tijdigheid van deze informatieverstrekking richting slachtoffers is nog sterk voor verbetering vatbaar en is onderwerp van gesprek.

Ad 9. Versterking rechtspositie slachtoffers

De afgelopen jaren is de positie van het slachtoffer in het strafproces aanzienlijk versterkt, mede dankzij onze inspanningen.

De hierboven al genoemde Wet Uitbreiding Slachtofferrechten is daarvan een belangrijk voorbeeld. De wet is in april 2021 door de Eerste Kamer aangenomen. Het doel van de wet is de positie van slachtoffers binnen het strafproces verder te versterken en te verankeren. Sinds de wet is aangenomen wordt in de keten met vereende krachten gewerkt aan een gefaseerde implementatie. De wet kent negen onderdelen waarvan drie in werking traden op 1 juli 2022:

- De officier van justitie moet aan slachtoffers laten weten dat zij recht hebben op informatie over de invrijheidstelling of ontsnapping van de dader, en welke beschermingsmaatregelen er zijn genomen als dat aan de orde is.
- Meestal ontvangt de aangever een kopie van de aangifte. Als geen kopie wordt verstrekt, dient daarvoor een motivering aan de aangever te worden gegeven. Dit komt met name voor bij seksueel geweld en huiselijk geweld.
- Het moment waarop het spreekrecht wordt uitgeoefend tijdens het onderzoek ter terechtzitting is vastgelegd in de wet: namelijk vóór het requisitoir van de officier van justitie.

Nog eens twee onderdelen traden op 1 januari 2023 in werking:

- De nabestaande die deel uitmaakte van het gezin van het overleden slachtoffer, en een nauwe band had met het overleden slachtoffer, kan gebruik maken van het spreekrecht. De meest voor de hand liggende voorbeelden: stieffamilie en pleegfamilie.
- Slachtoffers kunnen ook in de fase van de tenuitvoerlegging verzoeken om een vertaling van schriftelijke informatie in de fase van de tenuitvoerlegging. Concreet gaat het om informatie over het detentieverloop en de in vrijheidstelling van een gedetineerde. Tegen een weigering staat een bezwaarmogelijkheid open via de rechter-commissaris.

Voor vier onderdelen is de datum van inwerkingtreding nog niet vastgesteld:

- De voorschotregeling wordt ook van toepassing op schade die is ontstaan door overtredingen. Dit wordt in de praktijk al zo uitgevoerd, de wet wordt daarop aangepast.
- Verdachten worden verplicht te verschijnen tijdens de behandeling van de strafzaak en mogelijk ook tijdens de uitspraak als de verdachte in voorlopige hechtenis zit, het een spreekrechtwaardige zaak betreft en in zaken genoemd in het 258a lid 1 onder b (delicten zonder spreekrecht).
- Als tbs of plaatsing in een inrichting voor jeugdigen (PIJ) is opgelegd, moet met regelmaat in een zitting getoetst worden of tbs c.q. PIJ verlengd moet worden. Slachtoffers en nabestaanden mogen tijdens deze zitting hun eerder kenbaar gemaakte beschermingsbehoefte (bijv. contactverbod) mondeling toelichten.
- Anonimiseren processtukken (motie Van Wijngaarden): Persoonlijke gegevens slachtoffer blijven onvermeld in dossier (zie hierboven ad 6)

De onderdelen die per 1 juli 2022 en 1 januari 2023 in werking traden, werden geïmplementeerd in onze werkprocessen. Onze medewerkers beschikken over de benodigde inhoudelijke kennis om deze kundig uit te voeren.

Slachtofferhulp Nederland nam deel aan de overleggen waar de implementatie is voorbereid en kon daardoor een wezenlijke bijdrage leveren aan het realiseren van de nieuwe rechten en mogelijkheden. Informatie met betrekking tot de nieuwe bepalingen wordt gedeeld via www.slachtofferhulp.nl.

Ad 10. Herziening van de rechtsbijstand aan slachtoffers van ernstig gewelds- en zedenmisdrijven

Uit het WODC-onderzoek naar de rol van de slachtofferadvocatuur bij de verwezenlijking van slachtofferrechten kwam een aantal knelpunten naar voren. Het ministerie startte samen met Slachtofferhulp Nederland, de politie, de advocatuur en de Raad voor Rechtsbijstand in 2020 een pilot, die een deel van deze knelpunten adresseert.

In dat kader draaide in de politieregio's Oost en Kennemerland in 2022 een proef slachtofferadvocatuur zeden. Naar aanleiding daarvan werd besloten de geteste werkwijze landelijk uit te rollen. Het ministerie van Justitie en Veiligheid stelde daarvoor begin 2022 een projectleider aan.

Slachtofferhulp Nederland heeft daarbij desgevraagd aan de projectleider meegegeven als eerste benaderd te willen worden na het informatieve gesprek door de politie, waarbij doorgifte van deze slachtoffers op een soortgelijke wijze als de Elektronische Doorgifte Politie (EDP) de voorkeur geniet. Wij kunnen het slachtoffer dan psychosociale ondersteuning bieden en aangeven dat ze worden benaderd door een slachtofferadvocaat die uit kan leggen wat deze voor het slachtoffer kan betekenen en die info kan geven over het eventuele strafproces. Wij hebben er belang bij te weten wie de slachtofferadvocaat is, zodat we 'warm' kunnen overgedragen. Na het gesprek met de advocaat neemt Slachtofferhulp Nederland dan weer contact op met het slachtoffer om door te spreken hoe het gesprek is gegaan en waar nog behoefte aan bestaat. Alle deelnemende partijen wordt gevraagd naar hun wensen, waarna wordt gekeken wat mogelijk en haalbaar is.

Eind 2022 was er nog geen uitsluitsel wanneer deze werkwijze landelijk wordt ingevoerd. In de proefgebieden wordt doorgedaan op de ingeslagen weg.

Voor wat betreft de ernstig geweld zaken moest in 2022 een nieuwe pilot worden voorbereid, omdat de eerder gehouden pilot te weinig bruikbare informatie had opgeleverd. Ultimo 2022 was er nog geen overeenstemming over de onderlinge samenwerking en over de rol- en taakverdeling. Eind 2022 bevond het proces zich daarom nog in de afstemmingsfase.

Ad 11. Belangen slachtoffers bij tenuitvoerlegging straffen beter meewegen

Slachtoffers nemen een belangrijke positie in binnen het strafproces. Ook bij de tenuitvoerlegging van straffen moet er aandacht zijn voor de belangen van slachtoffers en moet waar mogelijk rekening worden gehouden met hun beschermingsbehoeften. Zo kregen in de wet Straffen en Beschermen, die in 2021 in werking trad, de belangen van slachtoffers een specifieke plaats bij de wijze waarop vrijheden worden toegekend aan gedetineerden. Daarnaast wordt voortaan bij de tenuitvoerlegging van de levenslange gevangenisstraf rekening gehouden met de belangen van slachtoffers. In het ketenwerkproces zijn met het oog daarop verschillende momenten aangewezen waarop slachtoffers worden geïnformeerd en geraadpleegd. Slachtofferhulp Nederland is een belangrijke partner in het kader van het ketenwerkproces levenslanggestraften.

Op grond van de wet Straffen en Beschermen dient voorts de informatiepositie van slachtoffers in deze fase verbeterd te worden. Door informatie te verstrekken over de invrijheidstelling van een gedetineerde dader wordt voorkomen dat slachtoffers en nabestaanden plotseling oog in oog staan met 'hun' dader. Verder kunnen slachtoffers kenbaar maken of zij behoefte hebben aan een beschermende maatregel voor het moment dat de gedetineerde dader vrij komt. Slachtofferhulp Nederland geeft slachtoffers uitleg over de procedure, helpt hun beschermingsbehoefte in kaart te brengen en helpt deze behoefte kenbaar te maken.

De taken rondom het verstrekken van informatie en het ophalen van de beschermingsbehoefte zijn ondergebracht bij het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB). Het CJIB is inmiddels begonnen met nieuwe zaken. De oorspronkelijke planning voorzag erin dat het CJIB dit proces in 2022 ook zou inrichten rondom re-integratieverloven, waarbij het CJIB zou gaan doorverwijzen naar Slachtofferhulp. De planning wijzigde echter. Dit deel werd in 2022 daarom nog niet gerealiseerd. Ultimo 2022 werd daarom (bijna) alle communicatie met slachtoffers in de fase van de tenuitvoerlegging nog verzorgd door het OM. Wel werd in 2022 afgesproken dat het CJIB de communicatie met slachtoffers in de fase van de tenuitvoerlegging van het OM gaat overnemen. Ultimo 2022 was deze overgang van taken nog in voorbereiding. Slachtofferhulp Nederland nam deel aan de voorbereidende overleggen en deelde kennis en expertise over de bejegening van slachtoffers, o.a. met het CJIB.

De in 2022 verwachte instroom van hulpvragen rondom de fase van de tenuitvoerlegging bleef dan ook uit.

We zorgden er wel voor dat onze medewerkers beschikken over de benodigde inhoudelijke kennis en het opstellen van werkprocessen werd ter hand genomen.

Ad 12. Namens de Familie

Na een dramatische gebeurtenis komt er veel op een slachtoffer, nabestaande of naaste af. Zeker wanneer het een mediagevoelige gebeurtenis betreft. Namens de Familie (NdF) springt in de bres voor mensen die onbedoeld, ongewild of onverwacht in het nieuws komen door een ingrijpende gebeurtenis. Deze afdeling helpt slachtoffers om grip te houden op de beeldvorming. Waar nodig benutten we media om zaken (opnieuw) onder de aandacht te brengen. Dit alles met als doel om secundaire victimisatie te voorkomen. Een media-adviseur van Namens de Familie fungeert als aanspreekpunt voor media, politie, OM en andere instanties.

In juni 2022 bestond NdF drie jaar. In die periode groeide Namens de Familie uit tot een professioneel onderdeel van Slachtofferhulp Nederland, dat in staat is steeds meer families bij te staan. Om ook de juiste families bij te staan maakten we in 2022 veel werk van voorlichting aan zogeheten doorverwijzers: familie- en zedenrechercheurs, communicatie-afdelingen van de politie, afdelingen die zich met cold cases bezighouden, vertegenwoordigers van het OM en slachtofferadvocaten. Ook intensiverden we de samenwerking met de collega's van het casemanagement. Dat resulteerde in een aanzienlijke groei van het aantal zaken. In 2022 stond NdF 209 keer een familie bij. Daarbij ging het zestien keer om telefonisch advies en doorverwijzing. In de overige zaken werd een media-adviseur aan een familie gekoppeld. Dat betrof 42 keer een zaak in de categorie grote maatschappelijke onrust en 150 keer een zaak in de categorie groot persoonlijk leed. De praktijk van 2022 liet zien dat NdF veelal worden ingezet bij levensdelicten, ernstig geweld- en zedenzaken, vermissingen en ernstige (verkeers-)ongevallen. Ook werd Namens de Familie steeds vaker gevonden bij cold casezaken, berovingen, suïcide, belediging/smaad en (woning)overvallen. Het herstellen van beeldvorming was een belangrijk onderdeel van ons werk.

2.4 Mens als Maat

Het programma Mens als Maat was van 2019 tot 1 juli 2022 het innovatieprogramma van Slachtofferhulp Nederland. Het programma werd gefinancierd door het ministerie van Justitie en Veiligheid en had als doel nieuwe dienstverlening te ontwikkelen, waarmee slachtoffers via hun sociale en professionele omgeving ("helpers" en "professionele helpers"), kunnen worden geholpen. Voorts werd binnen het programma de onlinedienstverlening en MijnSlachtofferhulp inclusief een koppeling naar MijnSlachtofferZaak (MSZ) verder ontwikkeld.

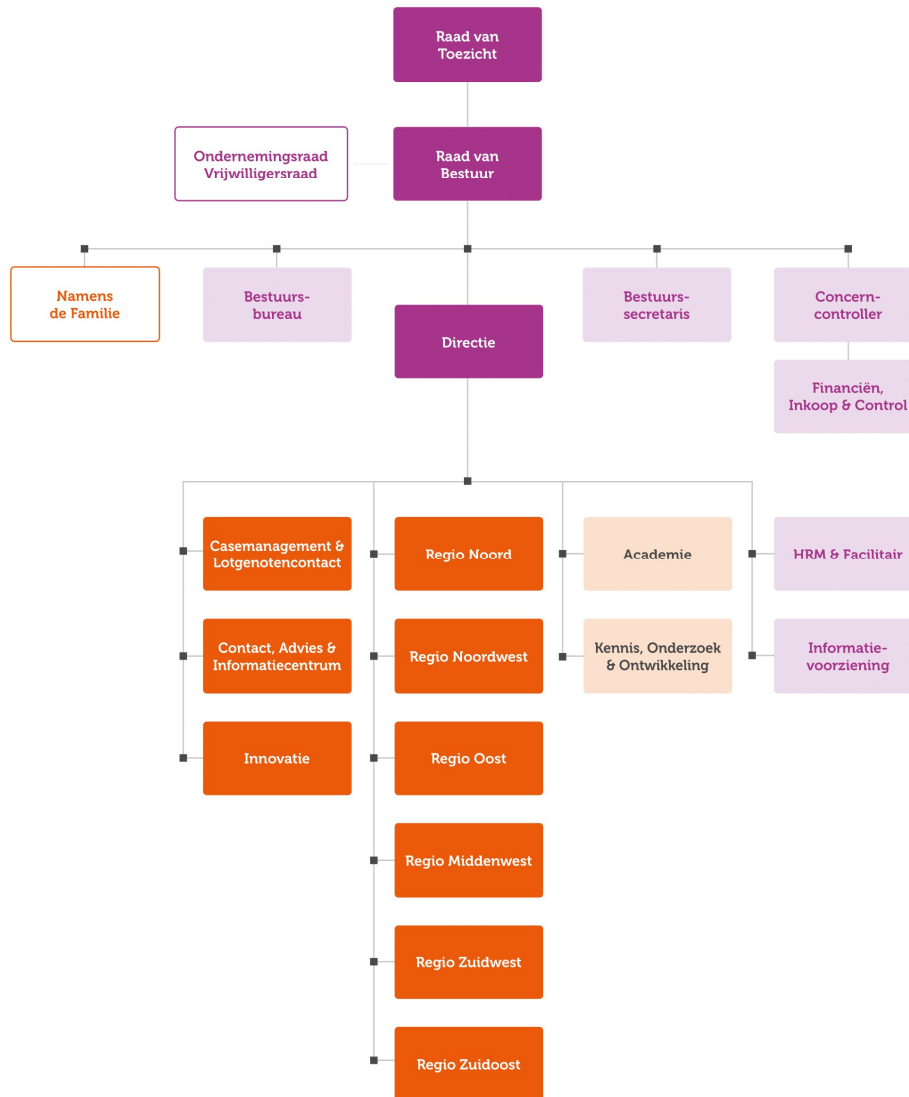
Gepland was het programma Mens als Maat per 31 december 2021 te beëindigen. Door diverse omstandigheden, waaronder de lockdowns in 2021 en 2022, raakte de borging van de opgeleverde producten in onze organisatie vertraagd. Met het ministerie van Justitie en Veiligheid werden daarom eind 2021 afspraken gemaakt om de subsidiabele periode van het programma (budgetneutraal) te verlengen tot 30 juni 2022. Het programma werd volgens, in overeenstemming met deze afspraken afgesloten op 30 juni 2022. Over de opbrengsten brachten we na het beëindigen van het programma een eindrapportage uit die medio 2022 met het ministerie werd gedeeld.

2.5 Organisatieontwikkelingen en bedrijfsvoering Slachtofferhulp Nederland

2.5.1 Organisatiestructuur, governance

Slachtofferhulp Nederland had op 31 december 2022 de volgende organisatiestructuur:

Zoals we in §2.1 onder 6 al beschreven, werd in 2022 een herziening van de governancestructuur voorbereid, die in 2023 zijn beslag krijgt.

2.5.2 HRM en Facilitair

Verzuim en bezetting

De daling van het ziekteverzuimpercentage kon in de postcorona-periode niet worden voortgezet: gemiddeld lag het verzuimpercentage op 6,97% ten opzichte van 4,82% in 2021 (exclusief zwangerschapsverlof) ten opzichte van 4,97% in 2020. Vooral het langdurig verzuim is weer gestegen. De stijging van het ziekteverzuimpercentage is een landelijke trend.

Het gemiddelde personeelsbestand van Slachtofferhulp Nederland steeg ten opzichte van 2021. Die stijging kwam voort uit de groei van het aantal betaalde medewerkers: er waren in 2022 gemiddeld 522 (448 fte) betaalde medewerkers in dienst. In 2021 waren dat er gemiddeld 484 (406 fte). De groei (57 fte) is vooral gerealiseerd in de Dienstverlening. Het gemiddelde aantal medewerkers bij Bestuur & Control en bij Bedrijfsvoering daalde.

Het aantal onbetaalde medewerkers liet in 2022 wederom een dalende trend zien. Gemiddeld waren er 748 onbetaalde medewerkers in 2022. In 2021 waren dat er gemiddeld 822. Deze dalende trend kwam vooral tot uitdrukking bij de Algemene Dienstverlening (AB) en Juridische Dienstverlening (JD). Om beter te kunnen sturen op het benodigd aantal onbetaalde medewerkers werden in 2022 rapportages ontwikkeld om de ontwikkelingen in de bezetting te vergelijken met het aantal dat nodig zou zijn om aan de vraag in de dienstverlening te voldoen, zodat beter op capaciteit kan worden gestuurd.

personeelsbezetting	Gemiddeld 2021		Gemiddeld 2022	
Betaalde krachten	Aantal	fte	Aantal	fte
Bestuur & Control	31	28	25	23
Bedrijfsvoering	55	48	42	38
Dienstverlening	398	330	455	387
Totaal betaald	484	406	522	448
Onbetaalde krachten	Aantal	fte	Aantal	fte
Stagiairs	87	0	78	0
Onbetaalde krachten	822	0	748	0
Totaal onbetaald	909	0	826	0
TOTAAL SHN	1393	406	1348	448

HRM

De gevolgen van de krapte op de arbeidsmarkt waren in 2022 ook voelbaar voor Slachtofferhulp Nederland. Met name specialistische functies op het gebied van ICT, inkoop en finance & control bleken lastig te vervullen. De verhoging van de AOW-leeftijd gecombineerd met de specifieke eisen die Slachtofferhulp Nederland aan haar onbetaalde medewerkers stelt, zorgde er ook voor dat de 'vijver' aan potentieel geschikte personen kleiner werd. Desondanks lukte het in de meeste gevallen wel om enthousiaste en betrokken medewerkers te vinden voor de vacante functies. Ook werd gekeken naar regio-overstijgende oplossingen, omdat er regionale verschillen zijn.

Daarbij stuurden we op het gewenste aantal fte dat nodig is om aan de vraag naar dienstverlening te kunnen voldoen. Daartoe werd de strategische personeelsplanning werd in 2022 sterk verbeterd.

In het bijzonder richtten we ons op de werving van onbetaalde medewerkers voor de actieve benadering (AB) om slachtoffers van cybercrime (fraude) te kunnen ondersteunen. Daarvoor voerden we in 2022 een campagne. Deze had veel succes, waardoor we nu veel meer slachtoffers van fraude kunnen helpen.

Om onze aantrekkelijkheid als werkgever te verhogen, verbeterden we, binnen de mogelijkheden die de CAO en de belastingwetgeving biedt, de arbeidsvoorwaarden. We verhoogden de tegemoetkoming in de reiskosten woon-werk verkeer voor onze betaalde medewerkers, we verbeterden de regeling onkostenvergoeding voor de onbetaalde medewerkers en voerden per 1 januari 2022 een thuiswerkvergoeding voor beide groepen medewerkers in. We voorzagen in een regeling voor de aanschaf van kleine ICT-middelen voor de inrichting van de thuiswerkplek en gaven de medewerkers, in verband met de eind 2022 sterk gestegen energiekosten, een eenmalige tegemoetkoming.

Ook werd, als resultaat van CAO-afspraken, aan alle medewerkers in de schalen 4 t/m 9 een arbeidsmarkttoeslag van 1,3% toegekend, bovenop de 2,5% die al in december 2021 was doorgevoerd.

Om individuele medewerkers gericht te kunnen belonen werd een regeling ingevoerd voor Incidenteel belonen.

Eind 2021 vond een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) plaats. De resultaten werden begin 2022 gepresenteerd. Uit het MTO bleek, dat de medewerkers met veel plezier, trots en met een bovengemiddelde tevredenheid werken bij Slachtofferhulp Nederland. De medewerkerstevredenheid ten opzichte van het MTO 2019 steeg: onbetaalde medewerkers waarden het werken bij Slachtofferhulp Nederland met een 8,0 (een groei van 0,2) en betaalde medewerkers waarden het werk met een 7,7 (een groei van 0,3) en ruim boven het landelijk gemiddelde (7.3). Op basis hiervan en met de inbreng van de medezeggenschap en individuele medewerkers (via hun teams en afdelingen) werd een verbeterplan met actieplan opgesteld dat in uitvoering werd genomen.

De maatschappelijke aandacht voor ongewenste omgangsvormen gaven aanleiding om ook binnen onze organisatie extra aandacht te geven aan het herkennen en bespreekbaar maken daarvan. Elk team wordt geacht hier jaarlijks aandacht aan te geven en onder begeleiding van een derde met elkaar hierover in gesprek te gaan.

In verband met kleinere en grotere wijzigingen in de organisatie werden diverse functiebeschrijvingen geactualiseerd. Zoals hierboven al beschreven werd, werden alle functies binnen de juridische dienstverlening aangepast. De verbeterde inrichting van het functiegebouw biedt nieuwe doorstroomkansen aan ambitieuze en talentvolle juristen. Ook werden een reorganisatieplan en bijgestelde functiebeschrijvingen voor de afdeling Kennis, Onderzoek en Ontwikkeling (KO&O),

zie § 2.5.4, gemaakt. Ook voor diverse functies binnen de afdeling Finance, Inkoop & Control en het Bestuursbureau werden nieuwe functiebeschrijvingen gemaakt.

Om ziekteverzuim te voorkomen, bundelde een aantal enthousiaste medewerkers de krachten in het programma “In Balans”. Zij organiseerden elk kwartaal diverse (online) activiteiten met aandacht voor werkplezier, ontspanning, gezonde voeding en beweging.

Eind 2021 werd in het kader van de Arbo-regelgeving een risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) uitgevoerd. In 2022 werd als vervolg daarop een plan van aanpak met verbeterpunten opgesteld dat na afstemming met de medezeggenschap werd vastgesteld. De actiepunten werden vervolgens door HRM, Facilitair en preventiemedewerkers uitgevoerd.

Huisvesting

De huurovereenkomsten voor de locaties Groningen, Zwolle, Tilburg en Haarlem werden verlengd. Voor de locaties Eindhoven en Zutphen werd met succes gezocht naar andere huisvesting binnen deze steden. De verhuizing naar een andere locatie in deze steden werd voorbereid.

In 2022 werd een nieuw meer huiselijk concept voor onze spreekkamers ontwikkeld, dat in 2023 wordt geïmplementeerd.

2.5.3 Inkoop

In 2022 werd het Project Herijking inkooporganisatie uitgevoerd en afgerond. De inkoopvisie, het inkoopbeleid en daaruit voortvloeiende procedures werden uitgewerkt. De sourcing strategie werd met alle afdelingen doorgenomen en goedgekeurd door de Raad van Bestuur. Daarnaast werden de Algemene Inkoopvoorwaarden van Slachtofferhulp Nederland aangepast. Ook Perspectief Herstelbemiddeling lift hierin mee.

Het Team Inkoop bood in 2022 ondersteuning bij aanbestedingen en meervoudig onderhandse uitvragen, waaronder telecom en klantcontactstelsel, het CRM-systeem, technisch onderhoud en de bouwkundig aannemer.

2.5.4 Kennis, Onderzoek en Ontwikkeling (KO&O)

De afdeling Kennis, Onderzoek en Ontwikkeling (KO&O) is het expertisecentrum op het gebied van slachtofferondersteuning en slachtofferrechten van Slachtofferhulp Nederland. KO&O fungeert zowel in- als extern als vraagbaak en sparringpartner, ontwikkelt beleid en maakt informatie toegankelijk via kennisdossiers, de juridische encyclopedie, de jurisprudentiebank en de website. Medewerkers van KO&O nemen namens Slachtofferhulp Nederland deel aan (beleids-)overleggen met ketenpartners.

De huidige inrichting van KO&O, inclusief aard van de functies en aantal fte, is sinds 2019 grotendeels ongewijzigd. In 2021 is de notitie Visie op Kennis vastgesteld en in het verlengde hiervan ook de inrichting van KO&O 2022-2024 op hoofdlijnen uitgewerkt. Als gevolg hiervan én als gevolg van de ontwikkelingen van de afgelopen jaren, is besloten om wijzigingen aan te brengen in het functiegebouw van KO&O en daarmee te kiezen voor een passende inrichting voor dit organisatieonderdeel. Het vastgestelde functiehuis en de herziene functieomschrijvingen zullen begin 2023 worden geïmplementeerd. Daarnaast werd ultimo 2022 de positie van de afdeling KO&O betrokken in de plannen voor de herinrichting van de governance van Slachtofferhulp Nederland. Zie § 2.1, ad 6.

Kennisdeling

KO&O speelt, in samenwerking met de Slachtofferhulpacademie, een belangrijke rol bij de kennisdeling binnen Slachtofferhulp Nederland en met de maatschappij. Dit betreft onder andere kenniscafés, deskundigheidsbevorderingen en podcasts. Eind 2022 werd al de interne door KO&O georganiseerde kennisdeling geëvalueerd. Alle medewerkers hebben een uitnodiging voor deze evaluatie ontvangen. Over het algemeen werd zeer positief gereageerd op de kennisdelingsactiviteiten: alle zijn beoordeeld met een cijfer tussen de 7 en 8.

De evaluatie ging ook in op de vraag in hoeverre het aanbod kennisevents aansluit bij de behoefte en wensen van medewerkers. De inzichten die hier uit zijn voortgekomen worden meegenomen in de uitwerking van de plannen voor 2023.

Kennisdragers

De door KO&O beheerde kennisdragers (de psychosociale en juridische encyclopedie en de jurisprudentiebank) werden gedurende het jaar actueel gehouden en uitgebreid met nieuwe dossiers. Daarnaast vond in de tweede helft van het jaar een (technische) revisie plaats, waardoor vindbaarheid van dossiers en thema's werd verbeterd.

Onderzoek

Het onderzoeksteam van KO&O zette in 2022 grote stappen in het verstevigen van de relatie wetenschap en praktijk, onder andere door het deelnemen en/of faciliteren van onderzoeken. Zo faciliteerde KO&O de werving van deelnemers aan de evaluatie van het spreekrecht door WODC. Ook participeerde SHN in het internationale onderzoeksproject BeneVict, gericht op het versterken van de (naleving van) slachtofferrechten in Europa. Aan dit project nemen 26 organisaties uit 24 landen deel. Intern droeg het team bij aan een aantal evaluaties over de dienstverlening, zoals dienstverlening aan sporters en klokkenluiders.

Beleidsontwikkeling

Zowel in- als extern speelt KO&O een belangrijke rol bij de ontwikkeling van nieuw beleid en wetgeving. Zoals hierboven al werd vermeld, namen adviseurs van KO&O deel aan werkgroepen in het kader van de commissie Donner en in het kader van de Wet op de Uitbreiding Slachtofferrechten.

2.5.5 De Slachtofferhulpacademie

Afgelopen jaar konden onze trainingen zonder veel beperkingen uitgevoerd worden. Er was daarom ook ruimte om extra materialen te ontwikkelen, onder andere op de onderwerpen hate crime en online criminaliteit. Ook is de leerroute voor de specialisatie Zeden aangepast aan de veranderde wetgeving.

In 2022 is samen met de afdeling Kennis, Onderzoek en Ontwikkeling (KO&O) een interne campagne gevoerd over het onderwerp Oordeelloos luisteren. Tegelijk met onze externe campagne (Aandacht aan, oordeel uit) op dit onderwerp, maakten we ook onze eigen medewerkers extra bewust van onbedoelde meningen en oordelen in hun contact met slachtoffers. Hiervoor werd een afgewogen aanbod van kennissessies, interactieve werkvormen en een training 'Ik en het slachtoffer' ontwikkeld. Ook een eerder ontwikkeld reflectiekaartspel werd hiervoor ingezet. De eerste reacties waren positief. Bezien werd welke interventies we standaard in ons aanbod willen blijven opnemen.

Na twee jaar afwezigheid vanwege coronamaatregelen, organiseerde de Academie in samenwerking met KO&O weer een Summer School Victimologie; een tweedaags symposium met de laatste inzichten uit de wetenschap en verhalen uit de praktijk. De Academie heeft zich met name gericht op de balans in het programma, de werkvormen en organisatorische ondersteuning.

In oktober 2022 voerden we voor de tweede keer de masterclass Bijstaan op zitting uit: een tweedaagse oefenrechtbank waarin medewerkers hun casussen konden toelichten en verdedigen. We zijn er trots op dat rechters de tijd wilden vrijmaken om hieraan mee te doen en onze medewerkers feedback te geven op hun aanpak.

In 2022 werden 45 trainingen aan externen gegeven. De samenwerking met Studiecentrum Rechtspleging (SSR), het opleidingscentrum van de rechterlijke macht, werd uitgebreid en ons contract met de politie in het kader van GTPA (Geweld tegen politieambtenaren) werd met een jaar verlengd. Ook trainen we in een structurele samenwerking onderzoekers van de Inspectie Justitie en Veiligheid en de Onderzoeksraad voor Veiligheid. Medio 2022 startte overleg met het CJIB over het opleiden en trainen van hun medewerkers voor hun nieuwe taken in het kader van de Wet Straffen en Beschermen, waarbij ze ook slachtoffers te woord gaan staan.

2.5.6 Informatievoorziening

De afdeling Informatievoorziening (IV) hield zich in 2022 bezig met diverse IV-trajecten binnen Slachtofferhulp Nederland (en door de shared services overeenkomst met Perspectief Herstelbemiddeling ook binnen deze organisatie). In een jaar met opnieuw veel spraakmakende hacks en opduikende ransom software bij allerlei organisaties, wist IV Slachtofferhulp Nederland en Perspectief te vrijwaren van versturende en schadelijke cyberaanvallen.

Slachtofferhulp Nederland doorliep in 2020 en 2021 een traject tot het verkrijgen van de ISO 27001-certificering. Dat traject werd begin 2021 met succes afgerond. In 2022 vond een controle-audit plaats ten behoeve van hercertificering. Deze werd met positief resultaat afgerond. Hiermee kon worden geconstateerd dat Slachtofferhulp Nederland op het gebied van informatiebeveiliging voldoet aan de desbetreffende internationale standaarden.

Daarnaast werd het DigiD-re-assessment naar tevredenheid afgelegd, zodat Slachtofferhulp Nederland dit aan de overheid gerelateerde identificatiemiddel mag blijven gebruiken.

Er liepen in 2022 diverse aanbestedingen waarbij IV een grote rol speelde. De aanbesteding van de ICT-dienstverlening werd in het najaar van 2021 succesvol afgerond. In 2022 vond de migratie plaats. Na 21 jaar Computerwacht stapte Slachtofferhulp Nederland in 2022 over naar Open Line. Hiermee werd ook het type dienstverlening gewijzigd van beheerdienst naar "managed services" en beschikken we over een volledige hybride cloud-omgeving. Een hybrid cloud is een combinatie van lokale kantoor infrastructuur, persoonlijke clouddiensten en publieke clouddiensten, die naadloos met elkaar samenwerken. De definitieve migratie verliep succesvol en volgens planning.

Begin 2022 ging het Europese aanbestedingstraject telecom, ter vervanging en vernieuwing van onze vaste en mobiele telefonie en het traject voor het Klantcontactstelsel voor CAI van start. De gunning in beide trajecten volgde in december 2022. Eind 2022 werd gestart met de voorbereiding van de Implementatie.

De aanbesteding van een piket-applicatie werd eind 2022 afgerond. Daarna ging de voorbereiding van de implementatie in 2023 van start.

Voorts werd medio 2022 gestart met de aanbesteding die moet leiden tot de vervanging van de CRM-applicatie (CRIS). De te kiezen applicatie moet goed aansluiten bij de ambities van Slachtofferhulp Nederland met name bij de verdere uitrol van de hybride dienstverlening. Ultimo 2022 liep dit traject nog.

In 2022 werd het voorstel voor de inrichting van de data governance binnen Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling vastgesteld. De beleidsimplementatie startte in het najaar van 2022 en de governance werd per 1 januari 2023 ingevoerd.

Sinds begin 2022 beschikt de afdeling over een team Online Communicatie Platform. Dit team beheert en ontwikkelt onder meer de "Binnenplaats" (Intranet), videobellen met Slachtoffers en de website van Perspectief Herstelbemiddeling. Daarnaast ging, ten behoeve van data gedreven werken, een team Business Intelligence & Data Science van start.

2.5.7 *Kwaliteit, beleidsadvies en gegevensanalyse*

Het team Kwaliteit voerde in 2022 vier interne audits uit, met als onderwerpen: Aanmelden bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven, Aanmelden bij Perspectief Herstelbemiddeling, Besluitvorming binnen Slachtofferhulp Nederland en Beheersen Werkvoorraad. Op basis van deze audits werden door het team diverse aanbevelingen gedaan. Deze werden omgezet in verbeteracties en in uitvoering genomen.

In 2022 werd na voorbereiding door het team Kwaliteit een werkprocedure vastgesteld voor de veilige omgang met informatie door middel van een classificatiesysteem. De implementatie ervan werd gestart in 2022 en zal in 2023 verder gestalte krijgen.

2.5.8 *Communicatie*

Uit onderzoek dat we in 2022 uitvoerden, kwam naar voren dat het, ondanks een hoge naamsbekendheid van Slachtofferhulp Nederland, nog steeds nodig is om meer bekendheid te geven aan wat onze organisatie voor slachtoffers kan doen. Daarom werd in 2022 in het bijzonder ingezet op het vergroten van de bekendheid van onze dienstverlening, onze zichtbaarheid en onze herkenbaarheid. Als onderdeel hiervan werd geïnvesteerd in de verbetering van de visuele samenhang van onze uitingen en de toegankelijkheid daarvan. Ook werd geïnvesteerd in het meer generen van aandacht voor onze campagnes. Zoals gebruikelijk werden hiervoor onze eigen kanalen ingezet, maar ook die van andere organisaties. Cliënten, wetenschappers en experts, de landelijke en lokale politiek, gezagsdragers, beleidsmakers, ketenpartners en journalisten werden hierbij waar mogelijk betrokken, onder meer in samenwerking met en inzet van ons public affairs-bureau Van Oort & Van Oort, dat ons hierin adviseerde.

Begin 2022 riepen we publiek en professionals op om 'oordeel uit, aandacht aan' te zetten. Veel slachtoffers lopen aan tegen onbedoelde oordelen van mensen uit hun omgeving.

Met de campagne om aandacht te vragen voor 'sexting shaming' (shaming is niet wie je bent, campagne ondraaglijke sierraden) wisten we het nieuws en diverse dagbladen te halen.

In november vroegen we aandacht voor online fraude (is nooit jouw schuld) en we wezen slachtoffers de weg naar hulp. Naast deze campagnes wisten we verschillende malen de landelijke media te mobiliseren. We spoorden makers van 'true crime' series aan om daders geen podium te geven. In het najaar gold dat in het bijzonder Netflix, die een serie over de Amerikaanse seriemoordenaar Dahmer uitbracht.

Op de Dag van de Vrijwilliger (7 december) zetten we onze onbetaalde medewerkers via verschillende kanalen in het zonnetje met een 'rap'. Die werd ook gepubliceerd via de onlinekanalen van de NPO.

Daarnaast ondersteunde het team communicatie de werving van onbetaalde medewerkers voor ondersteuning van slachtoffers van online fraude.

Om onze medewerkers te ondersteunen in hun werk werd onze intranetsite De Binnenplaats begin 2022 ingrijpend verbeterd. Op verschillende manieren werden hierover inzichten opgehaald bij de medewerkers. Ook nadien werden op advies van medewerkers nieuwe aanvullingen en aanpassingen gedaan.

2.6 *Gedragcodes en klachtenreglementen*

Slachtofferhulp Nederland beschikt over de volgende klachtenreglementen en gedragscodes:

- Het Klachtenreglement Slachtofferhulp Nederland 2021 (voor cliënten). Dit is op de website gepubliceerd.

- De Klokkeluidersregeling
- Klachtenreglement Ongewenste Omgangsvormen
- Geschillenregeling Onbetaalde Medewerkers
- Agressieprotocol

Voorts volgt Slachtofferhulp Nederland de vigerende Governancecode Sociaal Werk 2016. In verband met een aanstaande wijziging van de Wet op de klokkenluiders startte in 2022 de herziening van de vigerende regeling. Dat gebeurt in het kader van een afstudeeropdracht van een medewerker van Slachtofferhulp Nederland.

2.7 Bescherming persoonsgegevens

Omdat Slachtofferhulp Nederland veel persoonsgegevens met een hoog risicoprofiel verwerkt, stond 2022 in het teken van het verder verstevigen van het volwassenheidsniveau met betrekking tot nakoming van de privacywetgeving. Om dit te realiseren werden in de organisatie “data-eigenaren” aangewezen die, binnen hun datadomein, verantwoordelijk zijn voor de zorgvuldige behandeling van alle data, waaronder de verwerking van persoonsgegevens (de in § 2.5.6 al genoemde datagovernance). Om hen hierin te faciliteren werd het Privacy Beleidskader geactualiseerd en bekendgemaakt. Afgeleid beleid hiervan met instructies en protocollen, zoals het doen van een pre- DPIA (data protection impact assessment, een instrument om vooraf de privacy-risico’s van een gegevensverwerking in kaart te brengen) op nieuwe processen en het gebruik van de richtsnoeren van Privacy by Design (werkwijze waarbij tijdens de ontwikkeling van producten rekening wordt gehouden met privacyaspecten), werden verder uitgewerkt en met de organisatie gecommuniceerd. Daarnaast werden in iedere regio privacycontactpersonen aangewezen en opgeleid. Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor de medewerkers voor privacy gerelateerde vraagstukken en zij zullen de privacy officer assisteren bij het behandelen van de rechten van betrokkenen. Om het bewustzijn rondom privacybescherming bij de medewerkers te verhogen, werden in 2022 verschillende bijeenkomsten georganiseerd.

In 2022 werd voorts een Privacy Management Systeem aangeschaft, dat risico gebaseerd inzicht geeft in de verwerkingen van persoonsgegevens en de onderlinge samenhang daarin en waarmee waar nodig gestuurd kan worden. In het verlengde hiervan zullen de komende jaren in het teken staan van groei naar een hoger volwassenheidsniveau dat voorspelbaar en gemanaged is. Dat wil zeggen dat de prestaties organisatiebreed worden gemeten en gebruikt voor een optimaal lerend vermogen.

2.8 Leiderschap

Gedurende de corona-jaren was het niet mogelijk om bijeenkomsten te organiseren waarin alle leidinggevendenden elkaar konden ontmoeten. In 2022 werd dit ingehaald. Er werden twee leiderschapsdagen georganiseerd, waarbij het gedachtengoed van Covey als leidraad diende. In 2022 namen alle leidinggevendenden deel aan een intensief leiderschapstraject met als doel het leidinggeven binnen Slachtofferhulp Nederland effectiever te maken. Onder meer door bewust te zijn van eigen handelen en denken en daarop reflectie te tonen. Beoogd wordt daardoor bij de aansturing van de diverse organisatieonderdelen en de organisatie als geheel tot meer focus en het nemen van regie te komen, ook ten tijde van veranderingen.

2.9 Internationaal en Victim Support Europe (VSE)

Slachtofferhulp Nederland is al een aantal jaren internationaal actief. Onder andere binnen het netwerk van Victim Support Europe (VSE). Andere internationale activiteiten gebeuren vooral op uitnodiging van internationale organisaties en de Europese Commissie. Verder worden op verzoek van het ministerie van Justitie en Veiligheid en of op individueel verzoek van buitenlandse partners gasten of groepen voor een werkbezoek ontvangen op het hoofdkantoor. In 2022 werden meerdere van dergelijke werkbezoeken gerealiseerd.

Daarnaast nam Slachtofferhulp Nederland deel aan een aantal internationale projecten die door VSE of VSE-leden zijn geïnitieerd. Hierbij is de afdeling KO&O (zie § 2.5.4) de eerste gesprekspartner, zowel in de voorbereidings- als uitvoeringsfase. In 2022 werden verdere stappen gezet om onze internationale activiteiten meer doelmatig in te zetten ten behoeve van onze dienstverlening en meer structuur te geven aan zowel de samenwerking met andere organisaties als aan de interne coördinatie en het informeren en betrekken van onze medewerkers.

Eind 2022 werd de voorzitter van de Raad van Bestuur verkozen tot voorzitter van het bestuur van de VSE.

2.10 Financiële informatie Slachtofferhulp Nederland

Het geconsolideerde resultaat van Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling bedraagt € -1.191.036. Dit resultaat is € 237.913 negatiever dan het begrote resultaat (€ -953.123).

Slachtofferhulp Nederland sloot 2022 af met een resultaat voor bestemming van € -1.065.488. Dit resultaat is €138.488 negatiever dan het begrote resultaat (€ -927.000).

Het resultaat werd sterk beïnvloed door toekenning door het Ministerie van Justitie en Veiligheid van extra subsidies van in totaal ca. € 4 miljoen. € 0,7 miljoen in het kader van de 'PMJ-prognoses' om productiegroei te realiseren, € 1,3 miljoen voor loon- en prijsbijstelling en € 1,5 miljoen voor actieve benadering in het kader van de Juridische Dienstverlening. Alle aanvullingen werden formeel begin november 2022 toegekend. Daarnaast waren er hogere personeelskosten door de werving van met name juridisch medewerkers vooruitlopend op de productiegroei en de inzet voor actieve benadering Juridische dienstverlening, hogere lonen en prijzen, en verder door extra externe inhuur voor Mens als Maat en Innovatie en een aantal ondersteunende afdelingen. De extra opbrengsten waren onvoldoende om de extra kosten te dekken.

Het programma Mens als Maat kende een uitloop tot 30 juni 2022. De subsidie hiervoor was in 2021 over dat jaar al toegekend. Het bedrag aan vooruit ontvangen subsidie bedroeg € 904.024.

In het resultaat van 2022 is een bedrag opgenomen van € 61.376 voor giften en legaten. Dit bedrag is toegevoegd aan de bestemmingsreserve Giften en legaten. In overleg met het ministerie werd in 2019 de bestemmingsreserve Giften en legaten gevormd. Hierin worden de giften en legaten gedurende een periode gedoteerd. Slachtofferhulp Nederland sprak met het ministerie af dat deze bestemmingsreserve buiten de vermogensnormering valt. De ontvangen giften en legaten in 2022 ad € 61.376 zijn toegevoegd aan deze bestemmingsreserve. Een bedrag ter grootte van € 42.774 werd daaraan onttrokken.

Het eigen vermogen lag ultimo 2022 onder het gewenste niveau zoals vastgelegd in het beleid vermogen en liquiditeit. Op basis van een risicoclassificatie van de omzet (hoe zeker is het dat deze omzet constant blijft) is een verhouding tussen het benodigde weerstandsvermogen per risicoklasse gedefinieerd (zie bijlage 5 bij de jaarrekening). De uitkomst daarvan is een retrospectief vermogenstekort van € 1,3 miljoen. De solvabiliteit (verhouding eigen vermogen/totaal vermogen) bedroeg ultimo 2022 0,36 en lag daarmee onder de gewenste norm van 0,50. De ratio eigen vermogen/vreemd vermogen lag met een ratio van 0,68 eveneens onder de beoogde norm van 1. De ratio van het weerstandsvermogen (eigen vermogen gedeeld door de omzet) daalde van 16,8% in 2021 naar 12,9% in 2022.

Slachtofferhulp Nederland zal in twee jaar tijd de vermogenspositie aanvullen tot het noodzakelijk vermogen exclusief bestemmingsreserve giften en legaten hetgeen retrospectief op basis van omzet zou moeten zijn: € 7.462.861.

Dit betekent dat in 2023 en 2024 meevallers in de kostenbegroting en de opbrengsten tot een bedrag van € 1,3 miljoen worden toegevoegd aan het eigen vermogen om zo toe te groeien naar vermogensevenwicht.

Met ingang van 2019 wordt ook een prospectieve vermogensanalyse uitgevoerd. De komende periode zal bekeken worden op welke wijze het gewenste niveau weer bereikt kan worden. De vermogens- en liquiditeitspositie zijn voldoende om de continuïteit te waarborgen.

Binnen Slachtofferhulp Nederland wordt strak gestuurd op de beheersing van kosten, bewaken van budgetten en het leveren van de juiste verantwoordingsinformatie door maandelijkse rapportages op alle budgetniveaus. Slachtofferhulp Nederland beoogt mee te groeien met de door het WODC geraamde groei van de dienstverlening aan slachtoffers. Deze groei wordt geraamd in de zogenaamde PMJ-ramingen en is de basis voor financiële claims van het ministerie van Justitie en Veiligheid bij het ministerie van Financiën. Besluitvorming vindt in het kader van het vaststellen van de Voorjaarsnota plaats.

In 2022 is de stand van de voorzieningen verlaagd. Belangrijke wijzigingen betroffen de verlaging van de voorziening Transitiekosten Reorganisatie en de verlaging van de voorziening Werkhervattingskas.

De in december 2017 gevormde voorziening Transitiekosten Reorganisatie werd verlaagd tot een bedrag van € 294.913 in verband met een geactualiseerde schatting van de omvang van de verplichting. Vooral de stijging van de disconteringsvoet van 0% naar 2,82% zorgt voor de daling van deze voorziening.

In 2021 werd een voorziening Werkhervattingskas opgenomen. Als werknemers ziek uit dienst gaan, brengt het UWV hiervoor kosten in rekening via de gedifferentieerde premie Werkhervattingskas (Whk). Deze premie wordt berekend op basis van het totaalbedrag aan uitkeringen die twee jaar geleden door het UWV zijn uitbetaald aan uitkeringsgerechtigden die verbonden waren aan een organisatie. Deze voorziening bevat de geraamde extra kosten voor Slachtofferhulp Nederland van vertrokken zieke medewerkers via deze verhoogde premie. De stand van deze voorziening

bedroeg ultimo 2022 € 1.214.707 (ultimo 2021: € 1.465.152). Ondanks de stijging van de minimumlonen is toch sprake van een vrijval vanwege de stijging van de disconteringsvoet van 0% naar 2,82% en door een lagere schadelast.

In 2022 zijn geen nieuwe voorzieningen gevormd.

In 2023 toont begroting een begroot verlies van € 110.000. Het begrote verlies hangt samen met projecten die gefinancierd worden vanuit de Bestemmingsreserve Giften en legaten. In bijlage 2 van de Jaarrekening is de specificatie opgenomen.

In 2023 zijn er beperkte investeringen begroot in het kader van vervangingsinvesteringen van met name Chromebooks. Daarnaast is er sprake van investeringen (vernieuwing van de inrichting) in enkele panden.

2.11 Risicoparagraaf Slachtofferhulp Nederland

Elk jaar voert Slachtofferhulp Nederland diverse risicoanalyses uit.

De risicoanalyse is opgedeeld in de volgende onderdelen:

1. Bedrijfsrisico's
2. Continuïteitsrisico's
3. Liquiditeits- en kasstroomrisico's
4. Frauderisicoanalyse (tweemaal per jaar)
5. Beleid ten aanzien van het vrij besteedbaar vermogen

Ad 1. Bedrijfsrisico's

De Raad van Bestuur brengt met de concerncontroller in kaart wat de grootste bedrijfsrisico's zijn en welke preventieve maatregelen er genomen moeten worden. De Raad van Bestuur stemt de risicoanalyse en de beheersingsmaatregelen jaarlijks af met de Raad van Toezicht. Voor 2022 en 2023 zijn dit voor Slachtofferhulp Nederland de volgende risico's:

- Afhankelijkheid van (keten-) partners
- Datalek of digitale verstoring
- Beschikbaarheid human resources
- Gebreken in meerwaarde en kwaliteit dienstverlening
- Gebrek aan lenigheid, creativiteit en innoverend vermogen
- Bezuinigingen, discontinuïteit in inkomsten, en grote kostenstijgingen
- Gevolgen van de pandemie

Ad Afhankelijkheid van ketenpartners SHN

Slachtofferhulp Nederland krijgt slachtoffers met name aangereikt via de politie en het OM. Als die aanlevering stopt, kunnen wij ons werk niet adequaat verrichten. Slachtofferhulp Nederland heeft daarom frequent overleg met ketenpartners en bij verstoringen in de dagelijkse operatie zijn de contactpunten bij ketenpartners bekend. Daarnaast is het voor slachtoffers altijd mogelijk Slachtofferhulp Nederland via de eigen kanalen (CAI, online, etc.) van Slachtofferhulp Nederland te benaderen

Ook beleidsmatig heeft deze relatie invloed op de mate waarin Slachtofferhulp Nederland kan opkomen voor het belang van slachtoffers. Vanuit haar wettelijke taak maakt Slachtofferhulp Nederland onderdeel uit van de processen in de strafrechtketen. Doorlooptijden bij ketenpartners, nieuw beleid, financiële afstemming en de kwaliteit van samenwerking zijn medebepalend voor de mate waarin Slachtofferhulp Nederland kan opkomen voor het belang van slachtoffers. Slachtofferhulp Nederland zet zich ervoor in dat slachtoffers zich vroegtijdig in het proces melden bij Slachtofferhulp Nederland, zodat zij ook bij problemen bij ketenpartners toch goed door Slachtofferhulp Nederland geholpen kunnen worden.

Ad Datalek of digitale verstoring. Bescherming van persoonsgegevens:

Slachtofferhulp Nederland verwerkt gevoelige persoonsgegevens. Dat gegeven stelt hoge eisen aan de bescherming ervan. Sinds 25 mei 2018 geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) waarmee privacyrechten werden uitgebreid en meer verantwoordelijkheid bij de persoonsgegevensverwerkende organisatie kwam te liggen.

De impact van AVG-incidenten op de financiële positie van onze organisatie kan aanzienlijk zijn. Het niet-naleven van de AVG kan direct worden bestraft met hoge boetes. De vermogenspositie van Slachtofferhulp Nederland is evenwel voldoende om een dergelijke boete op te vangen.

De Raad van Bestuur is zich bewust van de verantwoordelijkheid die de AVG met zich meebrengt en geeft daaraan de hoogste prioriteit. Het beleid ten aanzien van de bescherming van de persoonsgegevens van slachtoffers en

informatiebeveiliging is in 2022 wederom op een hoger niveau gebracht. Slachtofferhulp Nederland doorliep in 2020 en 2021 een traject dat leidde tot het verkrijgen van de ISO 27001-certificering. In 2022 werd de certificering na een re-assessment bevestigd. Daarnaast is het DigiD-assessment naar tevredenheid afgelegd, zodat Slachtofferhulp Nederland dit aan de overheid gerelateerde identificatiemiddel mag blijven gebruiken.

Sinds juni 2022 beschikken we over een uitwijkfaciliteit voor onze data en bedrijfsgegevens. Met de nieuwe ICT-contractspartner Open Line zijn afspraken gemaakt over bijstand bij een calamiteit.

Ad Beschikbaarheid human resources

Onbetaalde medewerkers

Slachtofferhulp Nederland werkt met veel onbetaalde medewerkers in de dienstverlening. Een tekort aan onbetaalde medewerkers kan ertoe leiden dat wij onze (productie)doelstellingen niet halen en slachtoffers de dupe worden. De werkgroep vrijwilligers is continu bezig met het binnenhalen, binden en boeien van onbetaalde medewerkers. Onbetaalde medewerkers beschikken over een eigen medezeggenschapsorgaan (Vrijwilligersraad) die frequent overleg voert met de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht. Daardoor kan de vinger aan de pols gehouden worden.

Betaalde medewerkers

Slachtofferhulp Nederland zet voor functies in het management, de bedrijfsvoering en de dienstverlening betaalde medewerkers in. De CAO Sociaal Werk is op Slachtofferhulp Nederland van toepassing. De daarin neergelegde kaders zijn niet altijd passend voor het werven en binden van medewerkers. Moeilijk vervulbare vacatures leiden tot hogere kosten door noodgedwongen externe inhuur.

Binnen de afspraken neergelegd in de CAO investeren we in gezondheid en welzijn, expertise, ontwikkeling, huisvesting en ICT-middelen om medewerkers te ondersteunen bij het uitoefenen van hun functie en hen te binden te boeien.

Ad Kwaliteit van de dienstverlening

Dit risico betreft fouten of gebreken die leiden tot een benadeling van onze cliënten en daardoor tot eventuele materiële schade. In de uitvoering van de werkzaamheden kan het voorkomen dat cliënten materieel worden benadeeld, doordat bijvoorbeeld termijnen worden overschreden, niet de juiste doorverwijzingen worden gegeven of een schade onjuist wordt geïnventariseerd. Materiële benadeling kan tot schadeclaims leiden. Om de risico's te beperken zijn op uitvoerend niveau maatregelen in de werkprocessen en het kwaliteitssysteem genomen en worden intern audits uitgevoerd om het aantal fouten te minimaliseren. Als zich alsnog fouten voordoen, is er een schaderegeling en bedrijfsschadeverzekering waarmee de risico's zijn afgedekt. Voor de financiële positie van Slachtofferhulp Nederland zijn de risico's zodoende beperkt.

Ad Gebrek aan lenigheid, creativiteit en innoverend vermogen:

De maatschappij kan snel veranderen. De coronacrisis en de oorlog in de Oekraïne en de daaruit voortvloeiende energiecrisis zijn daar sprekende voorbeelden van. Veranderingen hebben impact op het criminaliteitsbeeld en de behoeften van cliënten. Slachtofferhulp Nederland moet als organisatie dus uiterst wendbaar zijn. We hebben belang bij medewerkers die ondernemerschap en innovatie in hun DNA meedragen. Zijn wij dat niet, dan lopen we het risico dat we delen van onze doelgroepen niet meer bereiken of door onze omgeving als irrelevant worden ervaren, waardoor slachtoffers uiteindelijk de dupe worden.

Binnen Slachtofferhulp Nederland bestendigen we de innovatiekracht van het programma Mens als Maat per 1 januari 2022 binnen de staande organisatie in de nieuwe afdeling Innovatie. Ook zorgen we voor een adequate opleiding van de medewerkers en stimuleren we nieuwe initiatieven binnen Slachtofferhulp Nederland via een innovatiebudget.

In tijden van crisis of andere grote uitdagingen blijft Slachtofferhulp Nederland wendbaar met hulpstructuren als een crisisteam of taskforce. De competentie ondernemerschap is een belangrijk criterium waarop we nieuwe medewerkers werven.

Ad Discontinuïteit in inkomsten, niet nakomen van subsidievoorwaarden:

Slachtofferhulp Nederland is voor de financiering grotendeels afhankelijk van overheidssubsidiëring en daarmee gehouden aan de subsidieverordeningen en controle-protocollen van verschillende ministeries en de gemeentelijke overheden. Als niet de juiste vastlegging geschiedt of termijnen worden overschreden met betrekking tot de indiening van de stukken, dan wel dat subsidievoorwaarden niet worden nageleefd, kan dat leiden tot kortingen op verstrekte subsidies of zelfs gedwongen terugbetaling. De impact op de financiële situatie van de organisaties kan groot zijn als het geen incidenten zijn maar een structurele fout in de bedrijfsvoering, waardoor subsidies moeten worden terugbetaald. Slachtofferhulp Nederland moet dus een hoge standaard hanteren ten aanzien van de verantwoordingseisen en heeft maatregelen genomen om te voorkomen dat er zich dergelijke situaties kunnen voordoen. De maatregelen betreffen een volledige vastlegging van de subsidiebeschikkingen en de subsidievoorwaarden en een nauwkeurige vastlegging van de

kosten. Subsidieverantwoordingen worden altijd opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur en met ondersteuning van de concerncontroller en de desbetreffende managementcontrollers.

Ad Gevolgen van de pandemie

De samenleving, en daarmee ook onze organisatie, werd geconfronteerd met een gezondheids crisis van ongekende omvang, waarbij nog steeds het risico van nieuwe covidvarianten aanwezig is. Ook andere ziekten, zoals de griepedemie in het najaar van 2022, leidden tot grote uitval van medewerkers. Onze organisatie kon daarop flexibel inspelen. Gecoördineerd door het “Coronateam” heeft Slachtofferhulp Nederland een breed samenstel aan maatregelen genomen, dat steeds op de actualiteit wordt aangepast. Deze maatregelen zijn effectief gebleven om de organisatie effectief ook in een crisissituatie te laten werken.

Ad 2. Continuïteitsrisico's

De afdeling Financiën, Inkoop en Control maakt in het kader van de P&C-cyclus (jaarrapportage productiecijfers, jaarstukken, vijfmaandsrapportage en jaarplan/begroting) analyses van de belangrijkste financiële KPI's (vermogen, liquiditeit, weerstandsvermogen). Er wordt gerapporteerd aan de Raad van Bestuur en deze rapporteert aan de Raad van Toezicht. Voor Slachtofferhulp Nederland geldt dat de KPI's ultimo 2022 geen aanleiding gaven voor continuïteitsrisico's.

Ad 3. Liquiditeits- en kasstroomrisico's

Slachtofferhulp Nederland kent een sterk risicomijdend beleid ten aanzien van liquiditeits- en kasstroomrisico's. Slachtofferhulp Nederland maakt daarbij gebruik van Schatkistbankieren en stelt haar liquide middelen risicoloos bij het Rijk.

Financiële instrumenten

Slachtofferhulp Nederland maakt geen gebruik van financiële instrumenten.

Prijs- en kredietrisico's

Er is geen sprake van prijs- en kredietrisico's. De inkomsten van Slachtofferhulp Nederland zijn afkomstig van de Rijksoverheid en gemeenten, en schenkingen.

Ad 4. Rapportage Frauderisicoanalyse

We hechten zeer hoge waarde aan handhaven van de hoogste standaarden met betrekking tot betrouwbaarheid en integriteit van de organisatie. Er is daarvoor een uitgebreid stelsel van maatregelen beschreven in het frauderisicobeleid. Aan de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht wordt over de opvolging van deze maatregelen tweemaal per jaar verslag gedaan door middel van de frauderisicoanalyse. In 2022 werd op basis van die analyse geconstateerd dat de preventieve en beheersmaatregelen die van toepassing zijn in voldoende mate waarborgden dat er geen fraude plaatsvond.

Ad 5. Beleid ten aanzien van het vrij besteedbaar vermogen

Slachtofferhulp Nederland heeft in overleg met het ministerie van Justitie en Veiligheid een vermogensbeleid vastgesteld over de norm voor het benodigde eigen vermogen. Daarbij wordt op basis van de meerjarige vermogensontwikkeling beoordeeld of het positieve resultaat van Slachtofferhulp Nederland wordt toegevoegd aan de algemene reserve of dat een deel wordt terugbetaald aan het ministerie. Na overleg met het ministerie is besloten dat met ingang van de jaarrekening over 2019 de reserve giften en legaten buiten de vermogensnormen valt. Voorwaarde hiervoor is dat deze giften en legaten binnen vijf jaar na ontvangst worden besteed en dat de besteding niet in strijd is met de doelstellingen van slachtofferbeleid.

2.12 Impact van de coronamaatregelen

In 2020 kreeg Slachtofferhulp Nederland te maken met diverse coronamaatregelen, die in wisselende intensiteit voortduurden tot in het eerste kwartaal van 2022. De gevolgen hiervan op de dienstverlening en bedrijfsvoering waren aanzienlijk, maar hebben geen materieel negatief effect op de financiële conditie of liquiditeit.

Impact op dienstverlening en bedrijfsvoering

Qua omvang van de dienstverlening was er ook in 2022 een lager aantal aanmeldingen door corona in de eerste maanden van 2022. Ondanks de coronapandemie, die de eerste maanden van 2022 de werkzaamheden van Slachtofferhulp Nederland domineerden, is Slachtofferhulp Nederland er ook in 2022 goed in geslaagd om haar taken uit te voeren.

Financiële impact

Over 2022 toonden de cijfers aan dat de coronamaatregelen van begin 2022 geen materieel negatief effect had op de financiële conditie of liquiditeit van Slachtofferhulp Nederland. De inkomsten en uitgaven zijn voldoende stabiel.

Er is sprake van een meerjarige subsidierelatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid (waarvan ruim 90% van de inkomsten afkomstig is) en met de gemeenten. Voor de reguliere exploitatie is de subsidie stabiel, fluctuaties betreffen vooral toegekende programma- of projectsubsidies. De subsidiebeschikking van het ministerie over 2023 werd al ontvangen, evenals van 65% van de gemeenten. Er is geen indicatie dat de subsidierelatie met het ministerie en de gemeenten in 2024 beëindigd zal worden.

De belangrijkste kosten zijn personele kosten. Er was in 2022 sprake van een significant aantal tijdelijke krachten (32% van de betaalde medewerkers), waardoor de loonsom kan meebewegen met inkomstendalingen. Slachtofferhulp Nederland is niet voornemens in het kader van de Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW) een reorganisatie uit te voeren, noch om steun aan te vragen. Een belangrijk deel van de dienstverlening wordt uitgevoerd door onbetaalde medewerkers. De kosten verbonden aan deze inzet zijn beperkt en waar nodig kan de inzet worden terug geschaald zonder nadelige financiële consequenties.

Slachtofferhulp Nederland kent verplichtingen uit hoofde van de huur van een hoofdkantoor in Utrecht en van diverse locaties verspreid over het land. Ultimo 2022 bedroegen de verplichtingen € 11.412.134, waarvan € 2.050.049 binnen één jaar. Er is voldoende liquiditeit om aan deze verplichtingen te voldoen. Slachtofferhulp Nederland kent geen materiële langdurige financiële verplichtingen waaraan zij niet zouden kunnen voldoen.

Slachtofferhulp Nederland heeft geen grote investeringsprojecten of financieringstrajecten, waardoor er geen sprake is van continuïteitsrisico's uit hoofde van deze aspecten.

Slachtofferhulp Nederland heeft geen leningen en wordt louter door eigen vermogen gefinancierd. De solvabiliteit (eigen vermogen exclusief bestemmingsreserve giften en legaten/ totaal vermogen) bedraagt 0,68. Het eigen vermogen is adequaat om de risico's op te vangen. Ook de liquiditeit is adequaat: de current ratio (vlottende activa/ vlottende passiva) en de quick ratio ((vlottende activa minus voorraden)/ vlottende passiva) bedragen beide 1,38. Het eigen vermogen is dus adequaat om de risico's op te vangen. Dit geldt eveneens voor de omvang van de liquide middelen.

De ervaring die werd opgedaan in 2020, 2021 en begin 2022 en de toezeggingen voor 2023 leren dat Slachtofferhulp Nederland ultimo 2022 geen materieel negatief financieel effect ondervindt van de coronamaatregelen. Zowel de financiële conditie als de liquiditeit waren op orde.

2.13 Financiële prognose 2023 Slachtofferhulp Nederland

De begroting van 2023 toont een begroot verlies van € 110.000. Vanwege een onttrekking uit de Bestemmingsreserve Giften en legaten voor enkele projecten. De verwachting is dat alle overige activiteiten worden betaald door het ministerie van Justitie en Veiligheid op grond van het Prognosemodel Justitiële Ketens (PMJ) een financiële claim ingediend bij het ministerie van Financiën. Besluitvorming zal plaatsvinden tijdens de besluitvorming over de Voorjaarsnota.

We verwachten qua aantallen personeelsleden te groeien in lijn met de PMJ-ramingen van het WODC.

Actieve benadering Juridische Dienstverlening

Vanuit het Coalitieakkoord is structureel € 3.000.000 toegevoegd aan het budgettair kader ter financiering van Actieve benadering Juridische Dienstverlening.

MijnSlachtofferzaak

Ook voor MijnSlachtofferzaak heeft het ministerie in 2023 een subsidie toegezegd. In totaal gaat het om € 130.500. Via het OM ontvangt SHN daarnaast voor MijnSlachtofferzaak een subsidie van € 175.000.

Namens de Familie

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid heeft aangegeven de bijdrage aan Namens de Familie te willen afbouwen en te beëindigen per ultimo 2023. Het ministerie heeft voor 2023 een subsidie toegezegd van € 125.000 voor Namens de Familie.

Wet Uitbreiding Slachtofferrechten

Per 1 juli 2022 en 1 januari 2023 traden een aantal onderdelen van de Wet uitbreiding slachtofferrechten in werking, waaronder het spreekrecht voor stieffamilie en de schriftelijke motiveringplicht als er geen kopie van de aangifte wordt verstrekt. Voor de extra dienstverlening als gevolg van deze maatregelen is structureel een bedrag van € 43.200 aan de subsidie toegevoegd.

Investerings

In 2023 zullen beperkte investeringen in het kader van vervangingsinvesteringen bij Slachtofferhulp Nederland gedaan worden. Dit betreft vooral Chromebooks en laptops. Daarnaast zijn er beperkte investeringen in verband met de verbouwing van een aantal locaties.

2.14 Toekomst Slachtofferhulp Nederland

De professionaliseringsslag, die Slachtofferhulp Nederland heeft doorgemaakt, wordt gecontinueerd, zodat dec organisatie meer cliënten kan helpen en hen nog beter kan ondersteunen bij het vinden van herstel en recht. Ook in 2023 gaat Slachtofferhulp Nederland door met het aanbrengen van verbeteringen in de organisatie. Naar verwachting krijgt in de eerste helft van 2023 een wijziging van de governancestructuur (zie § 2.1, ad 6) haar beslag, waarbij de organisatie overstapt van een regionale indeling naar een indeling die overeenkomt met de arrondissementen van de Rechtspraak. Ook de topstructuur wijzigt. Beoogd wordt daarmee de slagvaardigheid in de aansturing van de organisatie te vergroten, mede gelet op de groei die de organisatie in 2023 en verder gaat doormaken. Dat wordt samen met een tweejarig leiderschapsprogramma opgepakt. We doen dat met name op basis van het eind 2021 vastgestelde Meerjarenplan 2022-2025 en de daaraan ten grondslag gelegde visienota's (JD in beweging, PSO in beweging, de visies op ICT, kennis en leren), het Medewerkerstevredenheidsonderzoek 2021, de rapportages van de Functionaris Gegevensbescherming en het daarop gebaseerde privacy jaarplan en de in beeld gebrachte risico's die in dit Bestuursverslag de revue passeerden en die ook zijn opgenomen in het Jaarplan 2023.

Met het Meerjarenplan 2022-2025 en de daarin genoemde speerpunten wil Slachtofferhulp Nederland een zo groot mogelijk deel van de slachtoffers van (vermoedelijke) strafbare feiten, verkeersongevallen en calamiteiten en achterblijvers na vermissing en suïcide de hulp geven waarop zij aanspraak kunnen maken en hen op passende en professionele wijze bijstaan.

3 Perspectief Herstelbemiddeling

De kernboodschap van Perspectief:

Verder na een ingrijpende gebeurtenis? Contact met de ander helpt.

Onze missie:

Met herstelbemiddeling bijdragen aan (emotioneel) herstel en de verwerking van wat er is gebeurd als ook de veerkracht van betrokkenen bevorderen, zodat zij weer verder kunnen.

Onze stip op de horizon voor de jaren 2022-2025:

1. Iedereen weet waar we voor staan, kent de waarde van onze dienstverlening en weet ons makkelijk te vinden.
2. We zijn experts in herstelbemiddeling. We ontwikkelen en delen onze kennis.
3. We sluiten aan bij behoeften van betrokkenen en samenleving.
4. We investeren in partnerschap.
5. Als organisatie staan we midden in de samenleving. We werken evidence based. Onze bedrijfsvoering en organisatie is ingericht en aangesloten op onze doelstellingen.

3.1 Perspectief Herstelbemiddeling in 2022

Inleiding

Een strafbaar feit, verkeersongeval, grensoverschrijdend gedrag of een andere ingrijpende gebeurtenis tussen mensen kan een grote (emotionele) impact hebben op de direct betrokkenen. Perspectief Herstelbemiddeling brengt mensen met elkaar in contact die zo'n ingrijpende gebeurtenis hebben meegemaakt. Het stelt hen in staat om vragen te stellen en antwoorden te geven, maar ook om bijvoorbeeld excuus aan te bieden. Hiermee kunnen betrokkenen een stap zetten in hun herstel en in het verwerkingsproces. Voor daders helpt het bij de resocialisatie na hun detentieperiode. De betrokkenen zijn zelf in regie. Ze bepalen onder andere tempo en vorm en worden daarbij begeleid door onze bemiddelaars. Zij bereiden met de betrokkenen de bemiddeling zorgvuldig voor. Ze stemmen, samen met hen, hun verwachtingen af en bereiden het gesprek uitgebreid voor.

Om ervoor te kunnen kiezen om een bemiddelingstraject aan te gaan, is het belangrijk dat mensen op de hoogte zijn van die mogelijkheid. Daarom zorgt Perspectief Herstelbemiddeling voor informatie en voorlichting over herstelbemiddeling, en werken we nauw samen met onze netwerkpartners.

Dienstverlening, cijfers en resultaten

In 2022 konden we 19 % meer aanmeldingen uitzetten dan in 2021. In de eerste maanden zagen we nog het effect van de coronamaatregelen op onze aanmeldingen. Met name in de tweede helft van 2022 zagen we het aantal aanmeldingen toenemen. We sloten in 2022 1216 zaken af, zes meer dan begroot. Opvallend was de toename van het aantal groepsherstelgesprekken en pendelbemiddelingen ten opzichte van briefwisselingen en gesprekken.

Het percentage zaken dat werd afgesloten met een daadwerkelijk contact tussen beide partijen was in 2022 32%.

Specifiek bij verkeer en zeden lag dat percentage, zoals gebruikelijk, hoger: In verkeerszaken leidde 51% van de aanmeldingen tot contact en in zedenzaken was dat 40%.

Een traject start altijd met de aanmelding door één partij, zonder dat bekend is of de andere partij open staat voor contact. Als beide partijen 'groen licht' hebben gegeven leidt dit bijna altijd tot contact. Dit ligt al jaren rond de 95%.

Een belangrijke ontwikkeling die in 2022 doorzette, was de toename van het aandeel zedenzaken, zowel absoluut als procentueel. Het aandeel zedenzaken steeg van 22% in 2021 naar 31% in 2022. In 2020 lag dit aandeel nog op 10%. We zijn verheugd dat we in zoveel gevallen van betekenis kunnen zijn voor slachtoffers en daders in zedenzaken en dat deze

zaken meer dan gemiddeld tot contact leidden. De impact op bemiddelaars was tegelijk groot: zedenzaken vragen meer tijd dan andere zaken. Daarom besteedden we in 2022 extra aandacht aan het welzijn en de opleiding van bemiddelaars.

Ontwikkelingen in 2022

Implementatie beleidskader

In januari 2020 stelde de Minister voor Rechtsbescherming het Beleidskader Herstelrechtvoorzieningen gedurende het strafproces vast. In dit beleidskader wordt aangegeven welke voorzieningen in welke strafprocesfase mogelijk zijn. Vastgesteld werd dat herstelbemiddeling gedurende elke fase mogelijk is. Als de strafzaak zich echter in de afdoenings- en vervolgingsfase bij het OM of in de berechtingsfase bevindt wordt eerst onderzocht of Mediation in Strafzaken (MiS), ondergebracht bij de Rechtspraak, mogelijk is.

In de praktijk van de afgelopen jaren kwam aan het licht dat dit tot praktische bezwaren leidt. Zo moeten slachtoffers en daders in de afdoenings- en vervolgingsfase of in de berechtingsfase lang wachten als zij een bemiddeling buiten het strafproces wensen, omdat de officier van justitie eerst de 'MiS-check' moet doen. Ook werpt het een drempel op voor zowel verwijzers als betrokkenen omdat het verwarrend is waar ze moeten zijn. We probeerden met ons aanmeldpunt aan dit bezwaar tegemoet te komen door verwijzers en betrokkenen hier goed over te informeren. Eind 2022 gaven we het ministerie van Justitie en Veiligheid desgevraagd input voor de evaluatie van het beleidskader. In 2023 vindt het vervolg hierop plaats.

Sportzaken

Sinds het uitkomen van het onderzoeksrapport van de commissie De Vries in 2017 over misstanden in de sport, werd in toenemende mate een beroep gedaan op Perspectief. In een deel van deze zaken gaat het om een niet strafrechtelijk vervolgbare aanleiding. In 2021 namen de ontwikkelingen een vlucht doordat verschillende grensoverschrijdende situaties binnen de turnsport naar buiten kwamen. Via het NOC*NSF kwam een bescheiden financiering beschikbaar om zaken op te kunnen pakken die buiten het strafrecht vallen. De financiering liep tot eind 2022. Eind 2022 en begin 2023 werd de inzet van herstelbemiddeling in sportzaken geëvalueerd.

Kwaliteitsborging en deskundigheidsbevordering

Perspectief heeft een aantal pijlers die haar kwaliteit helpen borgen en verbeteren:

1. Opleiding, collectieve bij- en nascholing en (eventueel individueel) bezoek van congressen/symposia/seminars

In 2022 organiseerde Perspectief drie bijeenkomsten om de deskundigheid van de bemiddelaars te verbeteren: *Projectmanagement*, *Bemiddelen in zedenzaken* en *Van voorlichten tot aanmelden*. Ook werd een aantal medewerkers op basis van behoefte in de gelegenheid gesteld om een externe opleiding, training of ontwikkeltraject te volgen. Met name op het gebied van zeden vonden verschillende onlinebijeenkomsten plaats om kennis en ervaringen te delen.

2. Werkbegeleiding door een senior bemiddelaar die dit als specifieke extra taak heeft

In 2022 konden we beschikken over drie werkbegeleiders. Een werkbegeleider ging met pensioen en is inmiddels opgevolgd door een ervaren bemiddelaar die is opgeleid tot werkbegeleider.

3. Collegiale toetsing door observeren en evalueren van elkaars bemiddelingen

De collegiale toetsing werd in 2022 vormgegeven door beurtelings collega's en werkbegeleiders mee te laten kijken met een bemiddeling in een jaarlijkse cyclus. In 2022 werd de collegiale toetsing weer uitgevoerd volgens plan. In de jaren daarvoor stonden de coronamaatregelen daaraan veelal in de weg.

4. Intervisie

Bemiddelaars deden ieder kwartaal aan intervisie. Werkbegeleiders hadden intervisie met de eigen groep. In 2022 werd bij de helft van de bijeenkomsten externe begeleiding ingezet. De andere helft organiseerden de intervisiegroepen zelf. Ongeveer de helft van de intervisiebijeenkomsten vond online plaats.

5. Schrijven van een reflectieverslag en bespreking daarvan met de werkbegeleider

Aan het begin van ieder kalenderjaar worden reflectieverslagen geschreven. Dat gebeurde ook in 2022.

6. Voldoen aan licentie-eisen

Vrijwel alle bemiddelaars voldeden in 2022 aan de licentie-eisen (uitvoeren van minimaal twintig bemiddelingstrajecten per jaar en deelnemen/voldoen aan de onder 1 t/m 5 genoemde pijlers). In de enkele gevallen waarin nog niet aan de eisen werd voldaan, besprak de directeur dit met de desbetreffende bemiddelaar.

7. Het Handboek als inwerk- en naslagdocument

Ook in 2022 werd weer een aantal updates verwerkt in het Handboek waardoor er ultimo 2022 sprake is van een actuele versie. Het Handboek is digitaal ontsloten via het interne online platform Embrace.

Onderzoek & innovatie

Perspectief werkte in 2022 mee aan verschillende onderzoeken c.q. innovatieve projecten om bij te dragen aan nieuwe inzichten die het bemiddelingsproces verbeteren of om nieuwe vormen van dienstverlening te ontwikkelen.

1. Onderzoek naar de effecten van herstelbemiddeling

In het najaar van 2022 ging het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR), verbonden aan de Vrije Universiteit Amsterdam, van start met een wetenschappelijk onderzoek naar de effecten van (het proces van) herstelbemiddeling. Dit tweejarige onderzoek richt zich op het in kaart brengen van de toegevoegde waarde van de effecten van de verschillende stappen in het herstelbemiddelingstraject en de effecten op korte- en lange termijn. Het onderzoek, onder leiding van prof. dr. Anthony Pemberton, met medewerking van prof. dr. Sven Zebel (bijzonder hoogleraar mediation), wordt uitgevoerd door dr. Alice Bosma en Marleen Kragting MSc.

2. Onderzoek naar de ervaringen van de aansprakelijkgestelde partij en de afwikkeling van letselschade na een verkeersongeval of medisch incident

Mr. Femke Ruitenbeek is promovenda aan de Erasmus Universiteit Rotterdam en deed onderzoek naar de ervaringen van de aangesproken partij na een verkeersongeval of een medisch incident. Het onderzoek richtte zich op zowel de juridische praktijk als de persoonlijke ervaringen van de aangesproken partij. De ervaringen met herstelbemiddeling vormden een onderdeel van het onderzoek. Ultimo 2022 werd het manuscript goedgekeurd en werd een datum voor de verdediging vastgesteld (26 mei 2023). De resultaten laten zien dat er mogelijkheden zijn om de aangesproken partij te laten bijdragen aan het immateriële en relationele herstel van het letselschadeslachtoffer, maar ook dat veroorzakers op hun beurt ook immateriële behoeften ervaren naar aanleiding van de gebeurtenis. Deze uitkomsten kunnen meegenomen worden in de (doorstart van) de samenwerking met de Letselschaderaad.

3. Onderzoek naar inzet herstelbemiddeling bij verslaafde daders

Vanuit TU Twente (vakgroep Psychologie van conflict, risico en veiligheid) startte medio 2021 onder leiding van prof. dr. Sven Zebel een masteronderzoek naar de houding van in de verslavingszorg werkzame professionals ten opzichte van herstelbemiddeling. In 2022 werd het onderzoek afgerond en kwamen de resultaten beschikbaar met een aantal nuttige aanbevelingen. Professionals blijken positief over de inzet van Herstelbemiddeling na de voorlichting, maar passen het daarna slechts beperkt toe. Aandacht voor de borging van herstelbemiddeling in beleid en processen, werken aan de vaardigheden van de professional om het bespreekbaar te maken, zorgen voor herkenbare casuïstiek en het benadrukken van de voordelen van een proactieve benadering, zijn nodig om tot een verwijzende professional te komen. Met deze inzichten gingen we in 2022 aan de slag. Eind 2022 werd er aan een plan van aanpak voor voorlichting nieuwe stijl gewerkt.

4. Onderzoek naar de motivaties van slachtoffers en plegers om deel te nemen aan Herstelbemiddeling

Van februari tot en met juni deed masterstudente Sterre Aan onderzoek bij Perspectief Herstelbemiddeling in het kader van haar afstuderen aan de Masteropleiding Sociologie van de Universiteit Utrecht. Uit het onderzoek kwam naar voren, dat de motivatie om deel te nemen aan Herstelbemiddeling bij plegers en slachtoffers van zedendelicten anders is dan bij andere typen delicten. Bij de laatste is de motivatie voornamelijk gericht op zichzelf of op de ander. Bij zedendelicten is er vaak sprake van een derde motivatie, gericht op de relatie tussen het slachtoffer en pleger. Met de concrete aanbevelingen uit het onderzoek gingen we in 2022 aan de slag. In het basisprogramma voor nieuwe bemiddelaars werd een training over zedendelicten opgenomen. Daarnaast werd een werkwijze speciaal voor zedenzaken ontwikkeld. In beide is het belang van het subjectief bevragen over de relatie bij zowel slachtoffer als pleger meegenomen.

5. Onderzoeken naar inzet Herstelbemiddeling en slachtoffergericht werken met Tbs-gestelde daders

In 2022 werkte Perspectief Herstelbemiddeling aan twee onderzoeken mee die gericht zijn op tbs'ers. Dr. Mariëtte van Denderen (FPC Dr. S. van Mesdag); mr. dr. Michiel van der Wolf (Rijksuniversiteit Groningen, Universiteit Leiden) ronden hun onderzoek met een publicatie in *The International Journal of Restorative Justice* (Titel: *Meetings between victims and offenders suffering from a mental disorder in forensic mental health facilities: a qualitative exploration of their subjective experiences*). Uit dit onderzoek kwam naar voren dat contact tussen slachtoffer en tbs'er voor beiden positieve effecten kan hebben. Het is daarom van belang om beide partijen te wijzen op de mogelijkheid hiertoe en er in de behandeling van tbs'ers aandacht voor te hebben. Hoewel de stoornis van de patiënt een rol speelt in het contact, kan in bijna alle gevallen toch contact plaatsvinden. Omdat contact gemiddeld pas zes jaar na het delict plaats vindt is het van belang om herstelbemiddeling ook nog na een langere tijd onder de aandacht te brengen. Slachtoffers en patiënten hebben soms tijd (jaren) nodig om klaar te zijn om contact aan te gaan. Bijvoorbeeld omdat ze eerst zelf (meer) therapie willen hebben. De timing van het contact is belangrijk. Mensen kunnen, nadat ze contact eerst afwijzen, er later toch voor open staan. Tenslotte kan contact met een slachtoffer aansluiten bij behandeldoelen voor een tbs'er, zoals het nemen van verantwoordelijkheid voor je gedrag. Mr. dr. Lydia Dalhuisen (Universiteit Utrecht) startte in 2022 een onderzoek naar slachtoffergericht werken binnen het forensisch kader. Ultimo 2022 was dit onderzoek nog niet afgerond.

6. Project “Vader blijf je” – herstelgericht werken tussen gedetineerde ouder en kind

Begin 2022 werd een project onder leiding van dr. Bart Claes van het lectoraat Transmuraal herstelgericht werken van hogeschool Avans afgerond. Er werd een toolkit ontwikkeld voor PI-medewerkers. Doelstelling is het herstellen van contact tussen de gedetineerde ouder en kind. Perspectief droeg bij aan dit project door deelname in de stuurgroep en inbreng van kennis.

Gestarte projecten

1. Herstelcirkels

Samen met Slachtofferhulp Nederland en Restorative Justice Nederland startte Perspectief Herstelbemiddeling in 2022 het project herstelcirkels. Dit project richt zich op herstel van zedenslachtoffers en het versterken van de relatie met de omgeving.

2. Iedere stap telt: samenspraak

In 2022 startten we een verkenning naar de mogelijkheid van “samenspraak”, een succesvolle methodiek die al in België gehanteerd wordt. Hierbij worden slachtoffers en daders die niet verbonden zijn aan hetzelfde delict aan elkaar gekoppeld. Hiermee kan herstel geboden worden als de andere partij niet open staat voor contact.

3. E-Herstel

Perspectief Herstelbemiddeling startte in 2022 met een verkenning naar wat “e-herstel” kan toevoegen aan ons werk.

Gedragscodes en klachtenreglementen

Perspectief beschikte in 2022 over de volgende gedragscodes:

- Het Klachtenreglement (voor cliënten). Dit is op de website gepubliceerd.
- Instructie Veiligheid
- De Klokkeluidersregeling
- Klachtenreglement Ongewenste Omgangsvormen

Voorts volgt Perspectief de vigerende Governancecode Sociaal Werk 2016.

Bescherming persoonsgegevens

Ook in 2022 maakte Perspectief stappen op privacy gebied: er werd een privacy awareness sessie georganiseerd voor de bemiddelaars, de grondslag voor gegevensverwerking en de privacyverklaring en onze algemene voorwaarden werden aangepast. Er werd een Data protection impact assessment (DPIA)-protocol opgesteld met een Pre-DPIA checklist. Er werd een stappenplan verwerkersovereenkomst opgesteld met een instructie en er werd een beheerproces register van verwerkingen en een formulier nieuwe of gewijzigde verwerkingen opgesteld. Voorts werd gestart met het invoeren van een tool voor beveiligd e-mailen.

Bedrijfsvoering

Voor het jaar 2022 sloot Perspectief Herstelbemiddeling wederom een dienstverleningsovereenkomst af met Slachtofferhulp Nederland, waarin wordt geregeld dat de organisatie diensten van Slachtofferhulp Nederland afneemt op het gebied van financiën, IT, HR en huisvesting. De overeenkomst wordt jaarlijks geëvalueerd. Gezien de grootte van de organisatie leverde het veel voordelen in termen van efficiency en continuïteit.

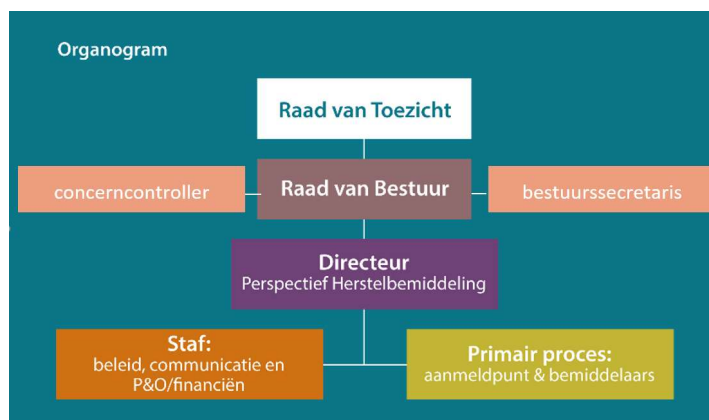
Organisatiestructuur en personeel

Perspectief had ultimo 2022 de volgende organisatiestructuur:

Er waren ultimo 2022 16,65 fte medewerkers. Hiervan bestond 3,44 fte (4 personen) uit directie, beleid en communicatie. Het primair proces bestond eind 2022 uit 1,77 fte aanmeldpunt (2 personen) en 11,44 fte bemiddelaars (19 personen). Er werd in 2022 geen gebruik meer gemaakt van een zzp-schil.

Communicatie

Het aantal bezoekers van de website steeg van 17.500 in 2021 naar ruim 20.000 in 2022.

Er werd in 2022 veelvuldig voorlichting gegeven, zowel landelijk als regionaal. Onder andere bij teams van de (zeden-)politie, Slachtofferhulp Nederland, Centra voor seksueel geweld (CSG's), Halt en bij penitentiaire inrichtingen. Na twee online belevingsdagen konden we in 2022 eindelijk weer een 'live' belevingsdag organiseren, waarmee we veel partners een kijkje konden geven in hoe we in de praktijk te werk gaan en wat we daarmee kunnen betekenen voor zowel slachtoffers als daders.

We organiseerden voorts een ontbijtsessie voor bestuurders van onze partners en we nodigden hen bij die gelegenheid uit met ons mee te denken over onze meerjarenstrategie.

Er was in 2022 veel media-aandacht voor herstelbemiddeling. Onder andere in de Volkskrant, Nieuwsuur, de Telegraaf, NU.nl en de Libelle. We leverden bijdragen voor het Tijdschrift voor Herstelrecht, de Letselschadecourant, Opportuun (tijdschrift van het OM) en de herstelcourant.

Ook werkten we mee aan de documentaire 'Recht in de ogen', die werd uitgezonden door omroep Max.

Al met al was 2022 een publicitair succesvol jaar voor Perspectief Herstelbemiddeling.

3.2 Financiële informatie Perspectief Herstelbemiddeling

Perspectief Herstelbemiddeling sloot 2022 af met een exploitatietekort van € 126.415. Dit werd veroorzaakt door hogere productie waar onvoldoende middelen vanuit het ministerie tegenover stonden. Het tekort is onttrokken aan de Algemene reserve en aan de bestemmingsreserve Risico.

De solvabiliteit bedraagt per ultimo 2022 0,09 (eigen vermogen/totaal vermogen). De ratio van het weerstandsvermogen daalde van 11,3% in 2021 naar 2,9% in 2022.

De exploitatiebegroting 2023 voor Perspectief Herstelbemiddeling kent een break even resultaat.

In 2023 zullen geen investeringen van materiële omvang plaatsvinden.

3.3 Risicoparaagraaf Perspectief Herstelbemiddeling

Elk jaar voert Perspectief Herstelbemiddeling diverse risicoanalyses uit.

De risicoanalyse is opgedeeld in de volgende onderdelen:

1. Bedrijfsrisico's
2. Continuïteitsrisico's
3. Liquiditeits- en kasstroomrisico's
4. Frauderisicoanalyse (tweemaal per jaar)
5. Beleid ten aanzien van het vrij besteedbaar vermogen.

Ad 1. Bedrijfsrisico's

De Raad van Bestuur brengt, met de concerncontroller en de directeur, in kaart wat de grootste bedrijfsrisico's zijn en welke preventieve maatregelen er genomen moeten worden. De Raad van Bestuur stemt de risicoanalyse en de beheersingsmaatregelen jaarlijks af met de Raad van Toezicht. Voor 2022 en 2023 zijn voor Perspectief Herstelbemiddeling de volgende risico's geïdentificeerd:

- Beleidskader herstelrechtelijke voorzieningen
- Afhankelijkheid van (keten-) partners
- Bezuinigingen, discontinuïteit in inkomsten en grote kostenstijgingen
- Gebreken in kwaliteit, onderbouwing meerwaarde dienstverlening
- Datalek, digitale verstoring
- Gebrek aan lenigheid, creativiteit en innoverend vermogen
- Gevolgen van de pandemie

Ad Beleidskader herstelrechtelijke voorzieningen

Het beleidskader herstelrechtelijke voorzieningen geeft aan hoe de verschillende herstelvoorzieningen ingezet worden en hoe zich dat verhoudt tot de verschillende fases van het strafproces. Hoewel de samenwerking met Mediation in Strafzaken (MiS) goed verloopt, blijft het beleidskader voor buitenstaanders complex. Het is voor burgers en verwijzers ingewikkeld hoe om te gaan met een herstelwens. Dit werpt een drempel op om bij één van de voorzieningen aan te melden. Bovendien moet eerst gecheckt worden in welke fase een zaak zich bevindt: in de afdoenings- en vervolgingsfase bij het OM of in de berechtingsfase moet eerst een check gedaan worden of MiS wordt ingezet. Dit brengt slachtoffers en verdachten of daders in een afhankelijke positie waarin zij moeten wachten, ook al willen ze zelf geen MiS, maar wel herstelbemiddeling. Daardoor haken met name slachtoffers af.

Samen met MiS hebben we een infoblad ontwikkeld dat de werkwijze en verschillen duidelijker en toegankelijker moet maken. Dit gebruiken we in verdere communicatie en voorlichting. Ook geven we gezamenlijk voorlichting. We blijven investeren in verdere samenwerking met MiS en we proberen vanuit deze samenwerking knelpunten op te lossen. Ook zoeken we de samenwerking met het OM om de behandeltijden te verkorten en goede samenwerkingsafspraken te maken.

Vanuit de inhoud blijven we aandacht vragen voor het belang voor slachtoffers en verdachten/daders om hen regie te geven op het herstelbemiddelingsproces.

Ad Afhankelijkheid van (keten-) partners

Perspectief Herstelbemiddeling krijgt haar aanmeldingen voor een groot deel vanuit verwijzers, zoals Slachtofferhulp Nederland, DJI, Raad voor de kindbescherming, 3RO, politie en OM. Als die aanlevering vermindert, kunnen wij ook minder zaken doen.

Om de andere partij te kunnen benaderen is Perspectief Herstelbemiddeling afhankelijk van gegevensverstrekking door met name politie en OM. In de praktijk verloopt dit nog niet goed, waardoor de doorlooptijd langer wordt of zaken niet opgepakt kunnen worden.

Met zowel politie als OM zijn de contacten versterkt en is een traject gestart om hier goede afspraken over de aanlevering van gegevens te maken en deze vervolgens in de organisaties te implementeren. Voorts zorgen we ervoor dat we vertegenwoordigd zijn in de verschillende overleggen. Ook zorgt Perspectief Herstelbemiddeling voor bekendheid bij onze verwijzers. We maken vanuit partnerschap samenwerkingsafspraken en spreken concrete doelen af. We geven voorlichting, verkennen potentiële nieuwe verwijzers en zorgen ervoor dat potentiële melders ons ook zelf goed kunnen vinden.

Ad Bezuinigingen, discontinuïteit in inkomsten en grote kostenstijgingen

Perspectief Herstelbemiddeling is voor de financiering grotendeels afhankelijk van overheidssubsidiëring en daarmee gehouden aan de daaraan verbonden subsidiebeschikkingen en controle-protocollen. Als niet de juiste vastlegging geschiedt, dan wel dat termijnen worden overschreden met betrekking tot de indiening van de stukken, dan wel dat subsidievoorwaarden niet worden nageleefd, kan dat leiden tot kortingen op verstrekte subsidies of zelfs gedwongen terugbetaling. De impact op de financiële situatie van de organisatie kan groot zijn als het geen incidenten zijn maar een structurele fout in de bedrijfsvoering, waardoor subsidies moeten worden terugbetaald.

Perspectief Herstelbemiddeling moet een hoge standaard hanteren ten aanzien van de verantwoordings- en heeft maatregelen genomen om te voorkomen dat er zich dergelijke situaties kunnen voordoen. De maatregelen betreffen een volledige vastlegging van de subsidiebeschikkingen en de subsidievoorwaarden en een nauwkeurige vastlegging van de kosten. Subsidieverantwoordingen worden altijd opgesteld onder verantwoordelijkheid van de Raad van Bestuur en met ondersteuning van de concerncontroller.

Perspectief Herstelbemiddeling is voorts te afhankelijk van tijdelijke financieringsbronnen vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid. Prijsstijgingen (materiële kosten) worden niet of niet volledig in de subsidies verdisconteerd. Ook heeft Perspectief Herstelbemiddeling door de strakke kaders die het ministerie meegeeft bij de subsidieverstrekking weinig ruimte voor innovatie en verdere ontwikkeling van de dienstverlening. In 2022 werd Perspectief Herstelbemiddeling een korting opgelegd van € 300.000. In het kader van 2023 is slechts sprake van een zeer beperkte stijging op grond van het Prognosemodel Justitieketens (PMJ) en de inflatiecorrectie 2022. Daarmee zit Perspectief Herstelbemiddeling op een structureel lager financieringsniveau dan voor corona en zijn er onvoldoende financiële middelen om te investeren in communicatie en naamsbekendheid om daarmee mensen met een herstelbehoefte te kunnen helpen. Dat heeft grote individuele impact en daarnaast levert het ook schade op voor onze betrouwbaarheid als organisatie. Deze wijze van financiering staat groei in de weg, met als risico dat er wachtlijsten ontstaan. Bovendien ontstaat het risico dat Perspectief Herstelbemiddeling in een 'neerwaartse spiraal' terecht komt. We zoeken daarom naar mogelijkheden om onze bronnen van inkomsten te verbreden en andere subsidies te verwerven, zoals voor sportzaken (VWS) en letselschadezaken.

De impact is inzichtelijk gemaakt in de begroting en het jaarplan 2023. Hierover vinden gesprekken plaats met het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Voorts wordt zo veel mogelijk blijvend geïnvesteerd in capaciteit, onder andere in bemiddelaars. Daarnaast wordt zo slim mogelijk omgegaan met inzet van de beschikbare capaciteit en wordt de inzet van e-herstel voorbereid. Ook worden stagiairs ingezet.

Ad Gebreken in kwaliteit en onderbouwing meerwaarde dienstverlening

Herstelbemiddeling heeft vanuit het perspectief van herstel meerwaarde voor deelnemers. Onderzoek naar de effecten is echter beperkt en niet van recente datum. Hierdoor is het lastig objectief de meerwaarde van herstelbemiddeling aan te

tonen, met name als het gaat om de belangrijkste subsidieverstrekker, het ministerie van Justitie en Veiligheid, bij de door ons nagestreefde inzet van nieuwe initiatieven.

Wij laten daarom door het NSCR een onderzoek doen naar effecten herstelbemiddeling. Ook de (opzet van een) klanttevredenheidssysteem wordt daarbij betrokken.

Daarnaast worden brede wetenschappelijke contacten gezocht om ook nieuwe initiatieven (bijvoorbeeld gericht op indirecte slachtoffers) te onderzoeken. Voor kleinere onderzoeken maken we gebruik van stagiairs.

Binnen onze organisatie gemaakte fouten kunnen leiden tot een benadeling van één van de partijen.

Met name als er (nog) geen aangifte ligt of tijdens een strafzaak is zorgvuldige afstemming met de ketenpartners belangrijk. Bij eventuele fouten kan imagoschade ontstaan met grote impact op het vertrouwen in Perspectief Herstelbemiddeling.

Om de risico's te beperken zijn op uitvoerend niveau maatregelen genomen gericht op werkprocessen en het kwaliteitssysteem om het aantal fouten en de impact daarvan te minimaliseren. Bemiddeling is mensenwerk en veel hangt samen met de kwaliteit van de uitvoering door de bemiddelaars. Er wordt blijvend geïnvesteerd in opleiding, intervisie, werkbegeleiding etc. van de medewerkers van Perspectief Herstelbemiddeling.

Ad Datalek of digitale verstoring

Perspectief Herstelbemiddeling verwerkt gevoelige persoonsgegevens. Dat stelt hoge eisen aan de bescherming ervan. Sinds 25 mei 2018 geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) waarmee privacyrechten werden uitgebreid en er meer verantwoordelijkheid bij de persoonsgegevensverwerkende organisatie kwam te liggen.

De impact van AVG-incidenten op de financiële positie van de organisaties kan aanzienlijk zijn. Het niet-naleven van de AVG kan direct worden bestraft met hoge boetes. De vermogenspositie van het Perspectief Herstelbemiddeling is te beperkt om een dergelijke boete op te vangen.

De Raad van Bestuur is zich bewust van de verantwoordelijkheid die de AVG met zich meebrengt en geeft daaraan de hoogste prioriteit. Het beleid ten aanzien van de bescherming van de persoonsgegevens van slachtoffers en informatiebeveiliging is in 2021 weer verder op een hoger niveau gebracht. Perspectief Herstelbemiddeling sluit in het kader van de shared services overeenkomst aan bij de ontwikkelingen en mitigerende maatregelen van Slachtofferhulp Nederland.

Slachtofferhulp Nederland doorliep in 2020 en 2021 een traject dat moest leiden tot het verkrijgen van de ISO 27001-certificering. Het traject werd begin 2021 in zijn geheel met succes afgerond. Sinds 1 juni 2022 beschikt Perspectief Herstelbemiddeling over een uitwijkfaciliteit voor data en bedrijfsgegevens. Met de nieuwe ICT-contractspartner Open Line zijn afspraken gemaakt om te helpen bij een calamiteit

Ad Gebrek aan lenigheid, creativiteit en innoverend vermogen

De maatschappij kan snel veranderen. De coronacrisis en de oorlog in de Oekraïne en de daaruit voortvloeiende energiecrisis zijn daar een sprekend voorbeeld van. Veranderingen hebben impact op het criminaliteitsbeeld en de behoeften van cliënten. Perspectief Herstelbemiddeling moet als organisatie dus uiterst wendbaar zijn. We hebben belang bij medewerkers die ondernemerschap en innovatie in hun DNA meedragen. Zijn wij dat niet, dan lopen we het risico dat we delen van onze doelgroepen niet meer bereiken of door onze omgeving als irrelevant worden ervaren, waardoor zij uiteindelijk de dupe worden.

Dankzij de met Slachtofferhulp Nederland gesloten shared services overeenkomst bestendigen we voor een groot deel onze innovatiekracht. Bij de werving van nieuwe medewerkers zorgen we voor een goede balans in competenties, waaronder innovatiekracht. We zorgen ervoor dat medewerkers tijd krijgen voor innovatie en ontwikkelingen van nieuwe initiatieven.

Innovatie is onderdeel van de teamcultuur. Ook zorgen we voor een adequate opleiding van de medewerkers en willen we nieuwe initiatieven binnen Perspectief Herstelbemiddeling stimuleren.

In tijden van crisis of andere grote uitdagingen blijft Perspectief Herstelbemiddeling wendbaar met hulpstructuren als een crisisteam of taskforce.

Ad Gevolgen van de pandemie

De samenleving, en daarmee ook Perspectief Herstelbemiddeling, werd van 2020 tot ongeveer april 2022 geconfronteerd met een gezondheids crisis van ongekeerde omvang. Deze crisis heeft sterke invloed gehad op de instroom van potentiële cliënten en op de mogelijkheid bemiddelingen te realiseren. Nog steeds is het risico van nieuwe coronavarianten en andere epidemieën (zoals griep, eind 2022) aanwezig.

De impact is groot op onze dienstverlening, waarbij het belang van live contact groot is. Ook deelnemers geven zelf aan soms ook zaken te willen uitstellen als live contact niet mogelijk is.

De impact op de instroom is ook groot. De instroom bij ketenpartners nam af en in het verlengde daarvan bij Perspectief Herstelbemiddeling. Veel organisaties en medewerkers trekken zich meer terug in de eigen 'corebusiness'. Evenementen en 'live' voorlichtingen kunnen niet doorgaan.

Bemiddelaars zoeken creatieve oplossingen, zoals het buiten bemiddelen en online. We investeren in onze online (gespreks-) vaardigheden. De belevingsdagen en voorlichtingen verzorgen we zo veel mogelijk online. We verrichten meer maatwerk in de contacten met partners en zetten regionaal in. In 2022 werden wel weer belevingsdagen georganiseerd en werd de afstemming met en voorlichting binnen onze ketenpartners en verwijzers weer geïntensiveerd. Dit wordt in 2023 gecontinueerd.

Ad 2. Continuïteitsrisico's

De afdeling Financiën en Control maakt in het kader van de P&C-cyclus (jaarverslaglegging, vijfmaandsrapportage en jaarplan en meerjarenplan) analyses van de belangrijkste financiële KPI's (vermogen, liquiditeit, weerstandsvermogen). Er wordt gerapporteerd aan de Raad van Bestuur en deze rapporteert aan de Raad van Toezicht. Voor Perspectief Herstelbemiddeling geldt dat de KPI's ultimo 2022 geen aanleiding geven voor continuïteitsrisico's. Wel zijn solvabiliteit en liquiditeit aanmerkelijk lager dan de normwaarden.

Ad 3. Liquiditeits- en kasstroomrisico's

Perspectief Herstelbemiddeling kent een sterk risicomijdend beleid ten aanzien van liquiditeits- en kasstroomrisico's. We maken daarbij gebruik van het arrangement van Slachtofferhulp Nederland over Schatkistbankieren en stalt haar liquide middelen risicoloos bij het Rijk.

Financiële instrumenten

Perspectief Herstelbemiddeling maakt geen gebruik van financiële instrumenten.

Prijs- en kredietrisico's

Er is geen sprake van prijs- en kredietrisico's. De inkomsten van Perspectief Herstelbemiddeling zijn afkomstig van het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Ad 4. Rapportage Frauderisicoanalyse

We hechten zeer hoge waarde aan handhaven van de hoogste standaarden met betrekking tot betrouwbaarheid en integriteit van de organisatie. Er is daarvoor een uitgebreid stelsel van maatregelen beschreven in het frauderisicobeleid. Aan de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht wordt over de opvolging van deze maatregelen tweemaal per jaar verslag gedaan door middel van de frauderisicoanalyse. In 2022 werd op basis van die analyse geconstateerd dat de preventieve en beheersmaatregelen die van toepassing zijn in voldoende mate waarborgden dat er geen fraude plaatsvond.

Ad 5. Beleid ten aanzien van het vrij besteedbaar vermogen

Perspectief Herstelbemiddeling heeft in overleg met het ministerie een vermogensbeleid vastgesteld over de norm voor het benodigde eigen vermogen. Daarbij wordt op basis van de meerjarige vermogensontwikkeling beoordeeld of een positief resultaat van Perspectief Herstelbemiddeling wordt toegevoegd aan de algemene reserve of dat een deel wordt terugbetaald aan het ministerie. Bij Perspectief Herstelbemiddeling is geen sprake van giften en legaten.

3.4 Impact van de coronamaatregelen

In 2020 kreeg Perspectief Herstelbemiddeling te maken met diverse coronamaatregelen, die in wisselende intensiteit voortduurden tot in eerste kwartaal van 2022. De gevolgen hiervan op de dienstverlening en bedrijfsvoering waren aanzienlijk, maar hebben geen materieel negatief effect op de financiële conditie of liquiditeit.

Impact op dienstverlening en bedrijfsvoering

Qua omvang van de dienstverlening kende ook 2022 een lager aantal aanmeldingen door corona in de eerste maanden van 2022. Dit was duidelijk zichtbaar bij de aanmeldingen voor PH. Ondanks de coronapandemie, die het grootste deel van het jaar het dagelijks leven de eerste maanden van 2022 en dus ook de werkzaamheden van Perspectief Herstelbemiddeling domineerden, is Perspectief Herstelbemiddeling er ook in 2022 goed in geslaagd om haar taken uit te voeren.

Financiële impact

Over 2022 toonden de cijfers aan dat het coronavirus geen materieel negatief effect had op de financiële conditie of liquiditeit van Perspectief Herstelbemiddeling. De inkomsten en uitgaven zijn voldoende stabiel.

Er is sprake van een meerjarige subsidierelatie met het ministerie van Justitie en Veiligheid. Er is geen indicatie dat de subsidierelatie in 2024 beëindigd zal worden, zoals ook blijkt uit de meerjarige reeks voor de bekostiging van Perspectief Herstelbemiddeling in de begroting van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Wel is er vanwege de onzekerheden over de impact van deze crisis op de economie, onzekerheid over de omvang van de subsidiebedragen die in 2024 verwacht mogen worden.

Perspectief Herstelbemiddeling kent samen met Slachtofferhulp Nederland verplichtingen uit hoofde van huur van hoofdkantoor en regionale locaties. Ultimo 2022 bedroegen de gezamenlijke verplichtingen € 11.412.134, waarvan € 2.050.049 binnen één jaar. Er is voldoende liquiditeit om aan deze verplichtingen te voldoen.

Perspectief Herstelbemiddeling kent geen materiële langdurige financiële verplichtingen waaraan zij niet zouden kunnen voldoen.

Perspectief Herstelbemiddeling heeft geen grote investeringsprojecten of financieringstrajecten, waardoor er geen sprake is van continuïteitsrisico's uit hoofde van deze aspecten.

Perspectief Herstelbemiddeling heeft geen leningen en wordt louter door eigen vermogen gefinancierd. De solvabiliteit (eigen vermogen exclusief bestemmingsreserve giften en legaten)/ totaal vermogen bedraagt 0,09.

Het eigen vermogen is beperkt om de risico's adequaat op te vangen. Ook de liquiditeit is adequaat: de current ratio (vlottende activa/ vlottende passiva) en de quick ratio ((vlottende activa minus voorraden)/ vlottende passiva) zijn gedaald en bedragen beide 1,10 (2021: 1,31).

Het eigen vermogen is dus beperkt om de risico's op te vangen. Dit geldt eveneens voor de omvang van de liquide middelen: het wordt wel steeds belangrijker om actief te sturen op een positief resultaat.

De ervaring die werd opgedaan in 2020, 2021 en in het eerste kwartaal van 2022 en de toezeggingen voor 2023 leren dat Perspectief Herstelbemiddeling ultimo 2022 geen materieel negatief financieel effect ondervindt van de coronamaatregelen. Zowel de financiële conditie als de liquiditeit waren op orde.

3.5 Financiële prognose 2023 Perspectief Herstelbemiddeling

Voor Perspectief Herstelbemiddeling wordt ieder jaar opnieuw vastgesteld hoeveel bemiddelingsgesprekken uitgevoerd kunnen worden. Voor 2023 begroot Perspectief Herstelbemiddeling een break-even resultaat.

In 2023 heeft Perspectief Herstelbemiddeling geen investeringen van materiële omvang.

3.6 Toekomst Perspectief Herstelbemiddeling

Herstel voor slachtoffers en daders staat centraal in de werkzaamheden van Perspectief Herstelbemiddeling. Om zelf de keuze te kunnen maken om gebruik te maken van herstelbemiddeling is van belang dat betrokkenen op de hoogte zijn van de optie en wat het voor hen kan betekenen. Bekendheid en toegankelijkheid zijn voor Perspectief Herstelbemiddeling daarom belangrijke thema's om in 2023 verder in te investeren. Onze netwerkpartners zijn daarbij belangrijk. Zij kunnen potentiële cliënten op de mogelijkheid van bemiddeling attenderen, doorverwijzen en bijstaan tijdens de bemiddeling. Ook kunnen we elkaar versterken in de aanpak van maatschappelijke vraagstukken en problemen die we over de organisaties heen signaleren, zoals de doorlooptijden in de strafrechtketen, en onze dienstverlening verder ontwikkelen.

De visie van Perspectief Herstelbemiddeling is dat er nog veel potentieel is dat kan worden aangeboord.

In 2023 willen we verder aan de slag met het verder ontwikkelen en innoveren van onze dienstverlening, zoals e-herstel.

Er is steeds meer vraag naar het betrekken van de directe omgeving van daders en slachtoffers in het kader van herstel.

Dit gaan we verder uitwerken, zoals binnen het project herstelcirkels, dat gericht is op zedenslachtoffers en hun naasten.

Ook gaan we aan de slag met het bieden van herstelmogelijkheden als de andere partij niet open staat voor een bemiddeling. Perspectief wil ook daarmee de strafrechtketen helpen met het wegwerken van werkvoorraden. Hier liggen nog veel kansen.

Intern blijven we aandacht houden voor de kwaliteit en organisatieontwikkeling.

4 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling vinden het belangrijk om hun maatschappelijke verantwoordelijkheid te nemen waar het gaat om duurzaamheid, circulariteit, diversiteit en inclusie.

Het thema Diversiteit & Inclusie was in 2021 en begin 2022 onderwerp van onderzoek en gesprek. Medio 2022 werd het resultaat hiervan opgeleverd. Eind 2022 beschikten we daardoor over een beleidsplan met bijhorend plan van aanpak om meer bewustzijn te creëren, aanpassingen in HR-beleid en instrumenten door te voeren en te zorgen voor een meer divers samengesteld personeelsbestand en een meer inclusieve cultuur. Dit plan van aanpak wordt in de komende jaren uitgevoerd.

Als uitvloeisel van ons beleid gericht op verantwoord maatschappelijk ondernemen keken we bij het afsluiten van contracten ook naar duurzaamheid (bijvoorbeeld: koffie, thee en cacao met het keurmerk van Rainforest Alliance) en personele aspecten. In dat kader werd bijvoorbeeld bij de aanbesteding van het schoonmaakcontract in 2022 als voorwaarde gesteld dat een aspirant contractpartij medewerkers in dienst heeft met een afstand tot de arbeidsmarkt. In 2022 werd, mede gelet op dat criterium, met CSU een contract gesloten voor het schoonmaken van onze locaties. CSU startte op 1 oktober 2022.

Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling hadden in 2022 ook zelf betaalde en onbetaalde medewerkers in huis, die vallen onder de categorie "Passend werk" of die een handicap ervaren.

Voorts werd er in het kader van de RI&E ook extra op gelet of in onze panden voldoende maatregelen waren genomen om mensen met een beperking te ontvangen. Daar waar nog een maatregel genomen moest worden, werden die in 2022 uitgevoerd.

Om het reizen met de trein aan te moedigen, beschikten alle medewerkers over een NS-Business card. Voor het woon-werkverkeer is de kilometervergoeding voor het gebruik van bromfiets en fiets en auto gelijkgetrokken.

Om energie te besparen, werd in het najaar van 2022 de standaardtemperatuur in onze kantoren verlaagd naar 19 graden. Medewerkers dragen er zorg voor dat de verwarmingselementen voor het weekend zijn dicht gedraaid om onnodig gebruik van energie te voorkomen.

5 Raad van Bestuur en Raad van Toezicht

5.1 Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor de realisatie van de statutaire doelstellingen van Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling. De Raad van Bestuur legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht, aan het ministerie van Justitie en Veiligheid en aan andere subsidiegevers, zoals de gemeentebesturen, volgens, in overeenstemming met hun subsidievoorwaarden. De principes van de Governancecode Sociaal Werk zijn van toepassing en vormen de basis voor het handelen van de Raad van Bestuur.

De Raad van Bestuur bestond heel 2022 uit mevrouw mr. R.H.M. Jansen MPA (voorzitter) en de heer drs. E.M. van der Kruijk MBA (lid).

Nevenfuncties

Mevrouw Jansen vervulde in 2022 de volgende nevenfuncties:

Ambtsgebonden nevenfuncties:

- Lid Raad van Advies Expertisecentrum Veiligheid, Avans Hogeschool, 's-Hertogenbosch
- Bestuurslid De Letselschade Raad, Den Haag
- Lid RvT Comensha, Amersfoort
-

Niet-ambtsgebonden nevenfuncties:

- Vicevoorzitter Raad van Toezicht Stichting Carmelcollege, Hengelo
- Lid Raad van Toezicht Stichting Zuiderland Medisch Centrum en Zorg, Sittard/Geleen
- Senior rechter in de Rechtbank Midden-Nederland, met buitengewoon verlof

De heer Van der Kruijk vervulde in 2022 geen nevenfuncties.

Overleg

In het Bestuursoverleg, afgekort BO, van Slachtofferhulp Nederland en in het Bestuurs- en directieoverleg, afgekort BDO, van Perspectief vond in 2022 de dagelijkse aansturing van de organisaties plaats, met inachtneming van de bevoegdheden neergelegd in stichtingsstatuten, de reglementen Raad van Toezicht en Raad van Bestuur en de vigerende machtigingsregelingen.

Aan het tweewekelijkse BO bij Slachtofferhulp Nederland namen de leden van de Raad van Bestuur, de transitiedirecteur, de concerncontroller en de bestuurssecretaris deel. Aan het zeswekelijkse BDO van Perspectief namen de leden van de Raad van Bestuur, de directeur, de concerncontroller, een beleidsmedewerker en de bestuurssecretaris deel.

De Ondernemingsraad en Vrijwilligersraad van Slachtofferhulp Nederland worden volgens, in overeenstemming met de desbetreffende regelingen in de besluitvormingsprocessen betrokken. Met hen vinden in de regel om de zes weken overlegvergaderingen plaats.

WNT

De bezoldiging binnen Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling (dit betreft de Raad van Bestuur en de directeur Perspectief Herstelbemiddeling) is in overeenstemming met de Wet Normering Topinkomens (WNT). De desbetreffende gegevens zijn opgenomen in de jaarrekening.

5.2 Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt integraal en onafhankelijk toezicht op het bestuurlijk handelen en het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken in Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling. De Raad van Bestuur legt jaarlijks de begrotingen en de jaarplannen en het bestuursverslag en de jaarrekening over het afgeronde boekjaar van beide stichtingen ter goedkeuring aan de Raad van Toezicht voor. Deze beslist met medeneming van het oordeel van de externe accountant die door de Raad van Toezicht is aangewezen.

De Raad van Toezicht staat de Raad van Bestuur met raad bij en treedt op als sparringpartner.

Daarnaast vervult de Raad van Toezicht de werkgeversfunctie voor de leden van de Raad van Bestuur; met de leden van de Raad van Bestuur voert de Raad van Toezicht jaarlijks gesprekken over hun functioneren.

De Raad van Toezicht neemt besluiten over benoeming c.a. van de leden Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur.

De taken en verantwoordelijkheden van de Raad van Toezicht zijn vastgelegd in de stichtingsstatuten van Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling en in het Reglement Raad van Toezicht en het Reglement Raad van Bestuur. Ook wordt de Governancecode Sociaal Werk gevolgd.

In 2022 bestond de Raad van Toezicht uit

- De heer **L. Verbeek** (voorzitter), 1e termijn, 1 april 2019 – 12 november 2022
- Mevrouw **dr. C.C. Exterkate**. 1e termijn, 1 januari 2021 - 1 januari 2025
- De heer **drs. V.G. Moolenaar** (vicevoorzitter per 22 september 2022), 1e termijn, 1 januari 2019 - 1 januari 2023
- De heer **ing. W.H. Steenpoorte**. 1e termijn, 1 januari 2022 - 1 januari 2026
- De heer **mr. G.A. van der Steur**. 1e termijn, 1 januari 2019 - 1 januari 2023.

In verband met het aflopen van de eerste benoemingstermijn van de heren Moolenaar en Van der Steur per 1 januari 2023, besloot de Raad van Toezicht hen, na een daartoe strekkende procedure, met ingang van 1 januari 2023 voor een tweede en laatste termijn van vier jaar te benoemen.

De heer Verbeek verliet de Raad van Toezicht per 12 november 2022. De heer Moolenaar fungeert sindsdien als waarnemend voorzitter. Eind 2022 werd de werving en selectie van een nieuwe voorzitter gestart.

De voorzitter van de Raad van Toezicht, **de heer L. Verbeek**, had in 2022 (stand 1 november 2022) de volgende hoofd- en nevenfuncties:

Hoofdfunctie: Commissaris van de Koning van de Provincie Flevoland

Ambtsgebonden nevenfuncties:

- Doyen van de Kring van commissarissen van de Koning
- Voorzitter Han Lammersfonds
- Voorzitter Prins Bernhard Cultuurfonds Flevoland
- Voorzitter Algemeen bestuur Nazorgfonds
- Voorzitter bestuur Vereniging Deltametropool
- Voorzitter Nederlandse delegatie naar het Congres van Lokale en Regionale overheden van de Raad van Europa te Straatsburg
- Voorzitter van de Monitoring Committee van de Raad van Europa
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van de Nationale Databank Wegverkeergegevens (NDW)
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van Slachtofferhulp Nederland
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van Stichting Perspectief Herstelbemiddeling
- Lid van het dagelijks bestuur Het Flevolands Archief (gemeenschappelijke regeling)
- Aandeelhouder van de Regionale ontwikkelingsmaatschappij Flevoland (ROM Flevoland)

Niet-ambtsgebonden nevenfuncties:

- Voorzitter van het Algemeen Bestuur van de Federatie Ruimtelijke Kwaliteit
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van de Nationale Databank Wegverkeersgegevens (NDW)
- Voorzitter Centrum Lokaal Bestuur van de PvdA
- Voorzitter Culturele Businessclub Agora theater Lelystad
- Medeoprichter voorzitter International Tree Fund (plattelandprojecten voornamelijk in Latijns-Amerika)
- Voorzitter van de Raad van Toezicht van Stichting Voor Democratie, Recht en het Vrije Woord (DRVW)
- Lid Comité van Aanbeveling Zomaar mijn dag
- Lid Comité van Aanbeveling Week van de Wetenschap
- Lid Comité van Aanbeveling Annemiek Timmerman
- Lid Comité van Aanbeveling Paul Nouwen Award
- Lid Comité van Aanbeveling Almeers Jeugd Symfonie Orkest (AJSO)
- Lid Comité van Aanbeveling TessUnlimited
- Lid Comité van Aanbeveling Respijthuis
- Lid Comité van Aanbeveling International Raoul Wallenberg Foundation (IRFW)
- Lid Comité van Aanbeveling Stichting Streekfonds Flevoland
- Lid Comité van Aanbeveling Stichting Apollo Ensemble

De leden van de Raad van Toezicht hadden in 2022 (stand 30 november 2022) de volgende hoofd- en nevenfuncties:

Mevrouw dr. C.C. Exterkate, lid

Hoofdfunctie:

- Manager Shell Health International

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht Dichterbij
- Vertrouwenspersoon Vereniging voor Gedragstherapie en Cognitieve Therapie (VGCT)
- Lid Curatorium Verandermanagement Executive Education. School of Business and Economics, Vrije Universiteit Amsterdam

De heer drs. V.G. Moolenaar, lid

Hoofdfunctie:

Business Director Board & Governance Nyenrode Business Universiteit

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Commissarissen Deloitte Holding BV
- Voorzitter Raad van Commissarissen IDNH BV
- Lid Raad van Toezicht Rijksmuseum Slot Loevestein
- Lid Raad van Toezicht Stichting ProDemos
- Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Reward Value
- Raad in de Ondernemingskamer (Gerechtshof Amsterdam)
- Lid Landelijke Selectiecommissie Rechter
- Voorzitter Raad van Advies Instituut van Internal Auditors
- Voorzitter Raad van Advies Inkubis BV
- Dagvoorzitter Commissarissen Cyclus Nyenrode Business Universiteit
- Coach NGL International (executive search, executive coaching en board evaluaties)
- Auditor bij de Nederlandse Vereniging van Bestuurders in de Zorg (NVZD)
- Bestuurslid van de Alumnivereniging New Board Program (Nyenrode Business Universiteit)

De heer ing. W.H. Steenpoorte, lid

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Commissarissen Intersolve
- Lid Bestuur Pensioenfonds PostNL, lid commissie Financiën
- Adviseur Pensioenfonds ABNAMRO, lid commissie Financiën en Pensioenbeleid
- Voorzitter bestuur Standaardisatie Instituut voor de Financiële Dienstverlening (SIVI)
- Auditor bij de Nederlandse Vereniging van Bestuurders in de Zorg (NVZD)

De heer mr. G.A. van der Steur, lid

Hoofdfunctie:

- Voorzitter Nederlandse Veiligheidsbranche
- Directeur Legaltree

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Commissarissen Rijksmuseum Slot Loevestein
- Docent Universiteit Leiden
- Ambassadeur PRJCT Amsterdam barokorkest
- Bestuurslid Stichting Nederland-Venetië comité
- Bestuurslid Stichting Holland Debate
- Eigenaar Antiquariaat Goltzius.nl
- Voorzitter bestuur Stichting Geneesmiddelenbulletin
- Voorzitter Raad van Commissarissen Stichting Vakopleiding Particuliere Beveiliging (SVPB)
- Lid algemeen bestuur VNO-NCW
- Voorzitter Vereniging van Nederlandse cateraars (Veneca)

De (neven)functies van de voorzitter en de leden worden gepubliceerd op de website van beide stichtingen.

De Raad van Toezicht heeft drie vaste commissies ingesteld:

De **Auditcommissie**, leden: de heren Moolenaar (voorzitter) en Steenpoorte. De accountant woonde vrijwel alle vergaderingen van de Auditcommissie in 2022, al dan niet deels, bij.

De **Commissie Kwaliteit en Veiligheid**, leden: de heer Van der Steur (voorzitter) en mevrouw Exterkate.

De **Remuneratiecommissie**, leden: mevrouw Exterkate (voorzitter, met ingang van 1 januari 2022) de heer Verbeek (tot 12 november 2022), de heer Moolenaar (per 12 november 2022),

In 2022 kwam de Raad van Toezicht vier keer bijeen voor een plenaire vergadering. Voorafgaand aan deze vergaderingen kwamen de commissies bijeen om de agendapunten voor de Raad van Toezicht voor te bereiden en advies uit te brengen aan de Raad en om zich op deelterreinen te laten informeren

Op 1 juni 2022 namen mevrouw Exterkate en de heren Moolenaar en Steenpoorte deel aan de Radendag.

Op 3 november 2022 was er een heidag die was gewijd aan de voorbereiding van een nieuw Meerjarenplan en aan de jaarlijkse zelfevaluatie.

De heer Moolenaar woonde op 8 juni 2022 de overlegvergadering met de OR bij.

De heer Verbeek woonde op 15 september 2022 de overlegvergadering met de Vrijwilligersraad (VR) bij.

De bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht is in 2022 in overeenstemming met de WNT vastgesteld. Daarbij werd de Governancecode Sociaal Werk als uitgangspunt gehanteerd. De bezoldiging wordt jaarlijks openbaar gemaakt in de jaarrekening.

6 Ondertekening

Utrecht, 24 maart 2023,

Stichting Slachtofferhulp Nederland
Stichting Perspectief Herstelbemiddeling

De Raad van Toezicht,

de Raad van Bestuur,

De heer V.G. Moolenaar
Waarnemend voorzitter

Mevrouw mr. R.H.M. Jansen MPA
Voorzitter

Jaarrekening
2022

Stichting Slachtofferhulp Nederland
Stichting Perspectief Herstelbemiddeling

Geconsolideerde Jaarrekening
Enkelvoudige Jaarrekening

Geconsolideerde Jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2022 (na resultaatbestemming)

Bedragen in €

BALANS (ná resultaatbestemming)	31-12-2022	31-12-2021
ACTIVA		
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
Gebouwen	2.485.984	2.753.756
Inventaris & Telecom	1.337.930	1.608.806
Automatisering	496.942	1.174.239
Bijdrage derden	-114.405	-182.781
1)	4.206.450	5.354.020
Financiële vaste activa	1a)	516.156
Flottende Activa		
Vorderingen		
Borg	2) 8.740	8.740
Debiteuren landelijk	3) 60.478	90.896
Debiteuren regionaal	4) 231.907	232.891
Vorderingen en overlopende activa	5) 1.643.669	938.154
	1.944.793	1.270.681
Liquide middelen	6)	12.181.201
Liquide middelen	11.161.479	
TOTAAL ACTIVA	17.848.863	19.322.057

BALANS (ná resultaatbestemming)	31-12-2022	31-12-2021
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	-	26.324
Bestemmingsreserve Giften en legaten	543.949	525.347
Bestemmingsreserve Risicoreserve	6.225.221	7.408.535
7)	6.769.170	7.960.206
Voorzieningen		
Voorziening transitiekosten	26.473	96.458
Voorziening transitiekosten reorganisatie	294.913	489.236
Voorziening werkhervattingskas	1.214.707	1.465.152
8)	1.536.093	2.050.846
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Crediteuren	9)	1.773.117
Nog te besteden subsidies	10)	1.116.630
Terug te betalen subsidies	10)	1.039.658
Overige schulden en overlopende passiva	11)	5.381.601
TOTAAL PASSIVA	17.848.863	19.322.057

Bedragen in €	2022		2021		
	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening	Begroting	
STAAT VAN BATEN EN LASTEN					
BATEN					
Ministerie van Justitie en Veiligheid	12)	44.230.981	39.718.750	41.033.099	39.793.988
Gemeente subsidies		4.789.666	4.550.000	4.318.159	4.238.462
Overige subsidie		84.258	510.000	170.434	0
Overige baten		598.452	220.000	593.814	50.000
TOTAAL BATEN		49.703.357	44.998.750	46.115.505	44.082.450
LASTEN					
Personele kosten	13)	33.541.565	30.260.164	30.293.652	29.631.527
Afschrijvingskosten	14)	1.612.509	2.238.878	1.695.534	1.950.000
Organisatiekosten	15)	14.654.468	12.252.831	13.134.601	11.921.461
Hulpverleningskosten	16)	1.085.851	1.200.000	805.543	950.000
TOTAAL LASTEN		50.894.393	45.951.873	45.929.331	44.452.988
Resultaat voor bestemming	7)	-1.191.036	-953.123	186.175	-370.538
Bestemming saldo van baten en lasten:					
T.I.v. alg.reserve Stichting Perspectief Herstelbemiddeling				0	0
T.I.v. alg reserve Stichting Slachtofferhulp Nederland		-26.324		-638.917	0
T.I.v. risicoreserve Stichting Perspectief Herstelbemiddeling		-125.547		-90.629	0
T.I.v. risicoreserve Stichting Slachtofferhulp Nederland		-1.057.767	-953.123	1.037.500	-370.538
Mutatie bestemmingsreserve giften en legaten Stichting Slachtofferhulp Nederland		18.602		-121.779	0
Saldo baten en lasten na bestemming		0	0	0	0

Stichting Slachtofferhulp Nederland

1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2022

	Ref.	2022		2021	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			-1.191.036		186.175
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen		1.612.509		1.695.534	
- mutaties voorzieningen	8	-514.753		238.368	
			<u>1.097.757</u>		<u>1.933.902</u>
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	2-5	-674.111		-200.734	
- kortlopende schulden	9-12	232.594		3.014.787	
			<u>-441.518</u>		<u>2.814.053</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			<u>-534.797</u>		<u>4.934.130</u>
Ontvangen interest		0		0	
Betaalde interest		0		0	
			<u>0</u>		<u>0</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			<u>-534.797</u>		<u>4.934.130</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen materiële vaste activa	1	-464.940		-405.787	
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	0		0	
Desinvesteringen immateriële vaste activa	1	0		0	
Investeringen in overige financiële vaste activa	1	-19.984		0	
Desinvesteringen overige financiële vaste activa	1	0		4.340	
			<u>-484.924</u>		<u>-401.447</u>
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			<u>-484.924</u>		<u>-401.447</u>
Mutatie geldmiddelen			-1.019.721		4.532.683
Stand geldmiddelen per 1 januari	6	12.181.201		7.648.517	
Stand geldmiddelen per 31 december	6	11.161.479		12.181.201	
Mutatie geldmiddelen			-1.019.721		4.532.683

Toelichting:

In 2021 was sprake van een stijging van de geldmiddelen voornamelijk als gevolg van een daling van de kortlopende schulden. In 2022 zijn de geldmiddelen weer afgenomen vanwege een stijging van de vorderingen en vanwege investeringsactiviteiten.

Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening

Algemene toelichting

Stichting Slachtofferhulp Nederland

Stichting Slachtofferhulp Nederland (SHN) is opgericht op 27 juni 1984 en gevestigd te (3527 WB) Utrecht, Moeder Teresalaan 100.

Stichting Slachtofferhulp Nederland helpt slachtoffers van een (vermoedelijk) strafbaar feit, verkeersongeval of calamiteit door het geven van praktische, juridische en psychosociale ondersteuning. Onder het begrip slachtoffer worden ook achterblijvers na vermissing en suicide verstaan. Voorts heeft Stichting Slachtofferhulp Nederland ten doel de belangen van slachtoffers op dusdanige wijze te behartigen dat de positie van deze slachtoffers de vereiste politieke en maatschappelijke aandacht krijgt en mogelijke knelpunten met betrekking tot deze positie worden opgelost.

Daarbij gaat Stichting Slachtofferhulp Nederland uit van de volgende principes:

- Het slachtoffer staat centraal en heeft regie
- Onze dienstverlening is persoonlijk, op maat, laagdrempelig en toegankelijk
- Wij maken in onze persoonlijke dienstverlening gebruik van de kracht van onbetaalde en betaalde medewerkers
- Wij werken evidence based
- Wij werken samen en doen niet wat een ander beter kan
- Wij bieden psychosociale, juridische en praktische ondersteuning geïntegreerd aan

Stichting Perspectief Herstelbemiddeling

Stichting Perspectief Herstelbemiddeling is opgericht op 14 december 1990 en gevestigd te (3527 WB) Utrecht, Moeder Teresalaan 100.

Stichting Perspectief Herstelbemiddeling heeft ten doel het bevorderen en begeleiden van contact tussen slachtoffers en daders dan wel veroorzakers en/of plegers van ongevallen en/of incidenten, om partijen in staat te stellen om zich anders tot deze strafbare feiten dan wel ongevallen/incidenten te gaan verhouden. Zij wil hierdoor bijdragen aan de emotionele verwerking bij slachtoffers en schuldverwerking bij daders dan wel veroorzakers en/of plegers.

Op bladzijde 62 zijn de organisatiegegevens van Stichting Slachtofferhulp Nederland en Stichting Perspectief Herstelbemiddeling opgenomen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het bestuur heeft in januari 2023 een adviesaanvraag ingediend bij de Ondernemingsraad en de Vrijwilligersraad geconsulteerd in verband met een reorganisatie. Mogelijke verplichtingen die voortkomen uit deze reorganisatie zijn bij het opstellen van de jaarrekening nog met onvoldoende zekerheid te bepalen en dus niet verwerkt in het resultaat over 2022.

Groepsverhoudingen en verbonden partijen

Stichting Slachtofferhulp Nederland en Stichting Perspectief Herstelbemiddeling zijn verbonden partijen. Stichting Slachtofferhulp Nederland vormt daarbij het hoofd van de groep en Stichting Perspectief Herstelbemiddeling is een groepsmaatschappij. De Raad van Toezicht van Stichting Slachtofferhulp Nederland heeft de bevoegdheid de bestuurders van Stichting Slachtofferhulp Nederland te benoemen. Op basis van de statuten van Stichting Perspectief Herstelbemiddeling zijn de bestuurders van Stichting Slachtofferhulp Nederland kwaliteits tevens de bestuurders van Stichting Perspectief Herstelbemiddeling.

Vanwege het hiervoor vermelde, is er eenheid van bestuur bij Stichting Slachtofferhulp Nederland en Stichting Perspectief Herstelbemiddeling en van beslissende zeggenschap van Stichting Slachtofferhulp Nederland over Stichting Perspectief Herstelbemiddeling. Derhalve wordt er een geconsolideerde jaarrekening gepresenteerd. In deze geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en intercompany transacties geëlimineerd.

In de enkelvoudige jaarrekening en in bijlage 1 zijn de enkelvoudige balansen van beide stichtingen weergegeven. Hetgeen hieronder over grondslagen is vermeld, is onverkort van toepassing op Stichting Perspectief Herstelbemiddeling.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van Stichting Slachtofferhulp Nederland zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van Stichting Slachtofferhulp Nederland.

De financiële gegevens van de in de consolidatie betrokken rechtspersonen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld volgens de bepaling van RJ 640 Organisaties zonder winststreven.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kostprijs, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Oordelen, schattingen en onzekerheden

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt het bestuur van Stichting Slachtofferhulp Nederland zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen, schattingen inclusief de bij de onzekerheden behorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Continuïteit van de activiteiten

De jaarrekening is opgesteld op basis van continuïteitsveronderstellingen. In 2022 waren de maatregelen vanwege Corona beperkt. De gevolgen hiervan op de dienstverlening en bedrijfsvoering hebben geen materieel negatief effect gehad op de financiële conditie of liquiditeit. Voor 2023 verwachten we nauwelijks invloed van Corona op de dienstverlening en productie.

Operationele leases

Stichting Slachtofferhulp heeft leasecontracten waarbij de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet nagenoeg geheel door haar worden gedragen. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de geconsolideerde winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Een materieel vast actief dat in aanmerking komt voor verwerking als actief wordt bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de kostprijs. De kostprijs van een materieel vast actief bestaat uit de verkrijgingsprijs en overige kosten om het actief op zijn plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte toekomstige gebruiksduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Stichting Slachtofferhulp Nederland beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaat alleen uit bankgaranties. Deze worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde. De reële waarde is gelijk aan de nominale waarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Indien belangrijke beperkingen bestaan inzake de beschikbaarheid van geldmiddelen, dienen de aard van de beperkingen en de omvang van het niet vrij beschikbare bedragen te worden aangegeven. Stichting Slachtofferhulp Nederland neemt deel aan schatkistbankieren. Dit houdt in dat liquide middelen, boven een bepaalde drempel, dagelijks worden afgestort bij het Ministerie van Financiën (in 's Rijks schatkist). Voor de rentedragende rekeningen en voor rekeningen met bankgaranties zijn specifieke overgangsafspraken gemaakt. Stichting Perspectief Herstelbemiddeling neemt geen deel aan schatkistbankieren.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van Stichting Slachtofferhulp Nederland is als volgt ingedeeld:

- Algemene reserve: De algemeen reserve is vrij besteedbaar reserve en wordt gevormd uit overschotten op de exploitatie.
  - Bestemmingsreserve: De bestemmingsreserve is dat deel van het eigen vermogen waarop door het bestuur van de stichting een beperkende beschikingsmogelijkheid is gelegd. Het bestuur kan te allen tijde de bestemming wijzigen;
- De noodzakelijke omvang van het vermogen wordt jaarlijks herberekend op basis van geformuleerd beleid ten aanzien van het risicoprofiel. De berekening geschiedt met kengetallen gekoppeld aan de omzetcategorie. In bijlage 5 worden deze kengetallen toegelicht en is de vermogensberekening opgenomen.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Het bedrag dat als voorziening wordt opgenomen, is de beste schatting van deze bedragen en bij het komen tot deze beste schatting is rekening gehouden met de risico's en onzekerheden die onvermijdelijk samenhangen met gebeurtenissen en omstandigheden.

Een voorziening in verband met verplichtingen wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Stichting Slachtofferhulp Nederland heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
- het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en
- er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Voorziening Transitiekosten reorganisatie

Stichting Slachtofferhulp Nederland maakt diverse kosten uit hoofde van een reorganisatie. Stichting Slachtofferhulp Nederland is begin 2017 gestart met een transitie, die in 2017 heeft geleid tot een goedgekeurd reorganisatieplan. Per 31-12-2017 is een voorziening gevormd voor kosten voortvloeiend uit de reorganisatie. Deze voorziening bestaat ultimo 31-12-2022 nog voor het deel:

- Geschatte kosten voor compensatie van lagere schaal door verandering.

Voorziening Transitiekosten

Voorzieningen uit hoofde van transitiekosten worden getroffen, wanneer het waarschijnlijk is dat Stichting Slachtofferhulp Nederland medewerkers met een jaarcontract na afloop van dat contract een vergoeding dienen te betalen, wanneer er geen vast dienstverband wordt aangeboden. Bij de hoogte van de voorziening is rekening gehouden met een zekere blijfkans.

Voorziening Werkherstattingskas

Stichting Slachtofferhulp Nederland heeft in 2021 besloten een voorziening Werkherstattingskas op te nemen. Indien werknemers ziek uit dienst gaan, brengt het UWV hiervoor met verdragging de kosten in rekening via de gedifferentieerde premie Wet Gedeeltelijke Arbeidsongeschiktheid. Deze voorziening bevat de geraamde extra kosten voor Stichting Slachtofferhulp Nederland van vertrokken zieke medewerkers via deze premie. Deze premie wordt berekend op basis van het totaalbedrag aan uitkeringen die twee jaar geleden door het UWV zijn uitbetaald aan uitkeringsgerechtigden die verbonden waren aan een organisatie. De stand van de geschatte verplichtingen in het kader van de WGA, rekening houdend met mogelijke verlaging vanwege herkeuringen, is opgenomen als voorziening. Schattingselementen die worden gebruikt bij de berekening zijn de disconteringsvoet, toekomstige uitkeringen en premies, verwachte besparingen en kosten die samenhangen met de besparingen.

De Raad van Bestuur heeft geen voorziening opgenomen van de verplichtingen in het kader van de ziekteverzekering van ex-werknemers. Deze verplichtingen zijn namelijk onvoldoende te schatten: door de potentieel sterk wisselende ziektepercentages en wisselende bijverdiensbedragen van ex-werknemers kan voor het ZW-deel namelijk geen voldoende betrouwbare schatting worden gemaakt. Op grond van RJ 271.210 is dan ook geen voorziening voor die kosten opgenomen.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Kortlopende schulden en overlopende passiva worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de gemiddelde marktprijs welke in de praktijk gelijk is aan de nominale waarde van de schuld. De nominale waarde van een schuld is de hoofdsom die wordt genoemd in de overeenkomst waaruit de schuld is ontstaan.

Staat van Baten en Lasten

Grondslagen voor resultaatbepaling

Rekening houdend met de grondslagen van waardering, tenzij anders vermeld, wordt het resultaat bepaald als het verschil tussen het totaal aan baten en lasten toe te rekenen aan het verslagjaar en berekend op basis van historische uitgavenprijzen. Afschrijvingen vinden plaats conform genoemde waarderingsgrondslagen.

Pensioenregeling

Stichting Slachtofferhulp Nederland en Stichting Perspectief Herstelbemiddeling hebben voor haar werknemers een toegezegd-pensioenregeling op basis van middelloon. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling hebben geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij Pensioenfonds Zorg en Welzijn, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

Voor zover de aan Pensioenfonds Zorg en Welzijn te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen. Indien de reeds betaalde premiebedragen de te betalen premies overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief voor zover er sprake is van een terugbetaling door Pensioenfonds Zorg & Welzijn of van een verrekening met in de toekomst verschuldigde premies.

Subsidievoorwaarden

De subsidiëring van de activiteiten geschiedt onder verschillende voorwaarden:

- De toekenning en verantwoording van de subsidies door het Ministerie van Justitie is gebaseerd op de Wet Justitie Subsidies;
  - De toekenning en verantwoording van subsidies, voor zover niet vallend onder voorgaand genoemde Wet Justitie Subsidies, geschiedt op basis van de in de subsidiebeschikking opgenomen voorwaarden;
  - De toekenning van subsidies door gemeentes is gebaseerd op de verschillende gemeentelijke subsidieverordeningen;
- Vaststelling van de definitieve subsidies of fondstoekenningen geschiedt na inzending van de verslaglegging (financieel en inhoudelijk). Van de in de jaarrekening verantwoorde subsidiebatens wordt dat de definitieve vaststelling nog dient plaats te vinden.
- Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatiekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen. Projectsubsidies worden als bate verantwoord in de winst-en-verliesrekening naar rato van de gemaakte kosten.

Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft Stichting Slachtofferhulp Nederland zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van de jaarrekening gehanteerd.

Baten uit nalatenschappen

Stichting Slachtofferhulp Nederland verwerkt baten uit nalatenschappen in het boekjaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorlopige uitbetalingen in de vorm van voorschotten worden verwerkt in het boekjaar waarin ze worden ontvangen als baten uit nalatenschappen.

De omvang van een bate uit nalatenschap kan betrouwbaar worden vastgesteld als, op grond van het stadium waarin de afhandeling van de nalatenschap zich bevindt, een betrouwbare schatting van de ontvangst kan worden gemaakt. Hiervan is in ieder geval sprake bij ontvangst van de akte van verdeling. Bij de waardering van nalatenschappen dient de organisatie rekening te houden met eventuele rechten van vruchtgebruik, wat overigens voor dit jaar niet van toepassing is.

Personeelsbeloningen

Personeelsbeloningen (lonen, sociale lasten enz.) vormen een aparte regel in de winst-en-verliesrekening. Voor een nadere specificatie wordt verwezen naar de betreffende toelichting. Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. Stichting Slachtofferhulp Nederland en Perspectief Herstelbemiddeling hebben alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord.

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

A C T I V A

1) Materiële vaste activa

	Gebouwen	Inventaris & Telecom	Automatisering	Investerings bekostigd door derden	Totaal
Aanschafwaarde 1 januari 2022	4.215.758	3.443.179	5.072.924	-252.221	12.479.640
Cumulatieve afschrijving 1 januari 2022	-1.462.002	-1.834.373	-3.898.685	69.440	-7.125.620
Boekwaarde 1 januari 2022	2.753.756	1.608.806	1.174.239	-182.781	5.354.020
Investerings	301.464	93.240	70.236		464.940
Afschrijvingen	-569.236	-364.116	-747.533	68.376	-1.612.509
Aanschafwaarde 31 december 2022	4.517.222	3.536.420	5.143.160	-252.221	12.944.580
Cumulatieve afschrijving 31 december 2022	-2.031.238	-2.198.489	-4.646.218	137.816	-8.738.129
Boekwaarde 31 december 2022	2.485.984	1.337.930	496.942	-114.405	4.206.450
Afschrijvingspercentages	10%, 14%, 16%	10%, 20%, 25%	25%		

Onder de gebouwen zijn verbouwingen en de inrichting van kantoren opgenomen. Stichting Slachtofferhulp Nederland heeft geen eigen gebouwen. Ten laste van het resultaat van het boekjaar is geen bijzondere waardevermindering gebracht.

1a) Financiële vaste activa

	31-12-2022	31-12-2021
Bankgaranties	536.140	516.156
De financiële vaste activa bestaat alleen uit afgegeven bankgaranties.		

Viottende Activa

2) Borg

	31-12-2022	31-12-2021
Borgsommen	8.740	8.740
De borgsommen betreffen voornamelijk waarborgsommen voor huurovereenkomsten.		

3) Debiteuren landelijk

	31-12-2022	31-12-2021
De post debiteuren bestaat uit:		
Ministerie van Justitie en Veiligheid	38.304	41.040
Diverse debiteuren Stichting Slachtofferhulp Nederland	16.461	47.856
Debiteuren landelijk	54.765	88.896
Debiteuren Stichting Perspectief Herstelbemiddeling	5.712	2.000
Totaal	60.478	90.896

4) Debiteuren regionaal

	31-12-2022	31-12-2021
De post debiteuren regionaal bestaat uit:		
Diverse gemeenten	269.807	301.732
Totaal	269.807	301.732

De vorderingen bestaan uit vorderingen op diverse gemeenten inzake de jaarlijkse subsidies. In de loop van 2023 zullen de nog te ontvangen subsidies afgerekend worden.

4) Dubieuze debiteuren

Voorziening dubieuze debiteuren	-37.901	-68.841
---------------------------------	---------	---------

De vorderingen bestaan uit vorderingen op diverse gemeenten inzake de jaarlijkse subsidies. In de loop van 2022 zijn de nog te ontvangen subsidies afgerekend. In 2022 hebben de meeste gemeentes op tijd betaald (verbetering t.o.v. 2020 en 2021). Bij een paar gemeentes staan de vorderingen langer dan een jaar open. Hiervoor is een voorziening dubieuze debiteuren gevormd.

VERVOLG TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

A C T I V A

5) Vorderingen en overlopende activa	31-12-2022	31-12-2021
Overige vorderingen	448.635	34.609
Vooruitontvangen facturen	1.195.034	903.545
Totaal vorderingen en overlopende activa	1.643.669	938.154

	31-12-2022	31-12-2021
De overige vorderingen bestaan uit:		
Nog te ontvangen subsidie	113.486	27.295
Overige vorderingen	333.433	0
Voorschotten personeel	1.716	7.314
Totaal	448.635	34.609

De overige vorderingen bestaan onder andere uit nog te factureren bedragen voor projecten.

	31-12-2022	31-12-2021
De vooruitontvangen facturen bestaan uit:		
Vooruitontvangen facturen huren	512.857	453.690
Vooruitontvangen facturen ICT kosten	533.737	387.272
Overige vooruitontvangen facturen	148.440	62.583
Totaal	1.195.034	903.545

De overige vooruitontvangen facturen betreffen diverse servicecontracten, licenties en verzekeringen. In 2022 zijn meer contracten vooruit betaald vergeleken met 2021. Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

6) Liquide middelen	31-12-2022	31-12-2021
Schatkistbankieren	9.588.680	10.475.485
Bank- en girorekening	1.572.799	1.705.716
Totaal liquide middelen	11.161.479	12.181.201

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van Stichting Slachtofferhulp Nederland, c.q. Stichting Perspectief Herstelbemiddeling. Het totaal aan liquide middelen is gedaald ten opzichte van 2021, dit wordt veroorzaakt door de investeringen in 2022 en de daling van het werkkapitaal. Vanaf juni 2015 worden de bancaire tegoeden van Stichting Slachtofferhulp Nederland bij de Schatkist gestald: het zogenaamde schatkist bankieren.

P A S S I V A

7) Eigen Vermogen

Stichting Slachtofferhulp Nederland	Saldo 1 januari 2022	Resultaat boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31 december 2022
Algemene reserve	26.324	0		-26.324	0	0
Bestemmingsreserve Giften en legaten	525.347	0	61.376	-42.774	0	543.949
Bestemmingsreserve Risicoreserve	7.237.500	-1.065.488		-1.057.767	0	6.179.733
Totaal	7.789.171	-1.065.488	61.376	-1.126.865	0	6.723.683

Stichting Perspectief Herstelbemiddeling	Saldo 1 januari 2022	Resultaat boekjaar	Toevoeging	Onttrekking		Saldo 31 december 2022
Bestemmingsreserve Risicoreserve	171.035	-125.547	0	-125.547	0	45.488
Totaal	171.035	-125.547	0	-125.547	0	45.488

Geconsolideerd	Saldo 1 januari 2022	Resultaat boekjaar	Toevoeging	Onttrekking		Saldo 31 december 2022
Algemene reserve	26.324	0	0	-26.324	0	0
Bestemmingsreserve Giften en Legaten	525.347	0	61.376	-42.774	0	543.949
Bestemmingsreserve Risicoreserve	7.408.535	-1.191.036	0	-1.183.314	0	6.225.221
Totaal	7.960.206	-1.191.036	61.376	-1.252.412	0	6.769.170

Algemene reserve:

De algemene reserve van Stichting Slachtofferhulp Nederland zijn € 0.

De algemene reserve van Stichting Perspectief Herstelbemiddeling zijn € 0.

Bestemmingsreserve Giften en Legaten:

De Raad van Bestuur heeft in overleg het ministerie van Justitie en Veiligheid de Bestemmingsreserve Giften en Legaten gevormd. Hierin worden de giften en legaten gedurende een periode gedoteerd. Stichting Slachtofferhulp Nederland heeft met het ministerie van Justitie en Veiligheid afgesproken dat de bestemmingsreserve Giften en Legaten buiten de vermogensnormering valt.

Deze Bestemmingsreserve is bestemd voor uitgaven voor onderzoek gericht op het verder versterken van onze dienstverlening aan slachtoffers en voor de versterking van de business continuity van IT-systemen. In 2022 zijn de uitgaven besteed aan het slachtofferpanel.

Bestemmingsreserve Risicoreserve:

De risicoreserve van Stichting Slachtofferhulp Nederland en Stichting Perspectief Herstelbemiddeling is bedoeld als weerstandsvermogen voor risico's van maatschappelijk economische aard en calamiteiten. De beoogde omvang van deze risicoreserve is gelijk aan 3 maanden personeelskosten. Mede vanwege de verwachte groei in personeel (en personeelskosten) vanwege verwachte productiegroei en een beoogde verschuiving van externe inhuur/dienste derden naar eigen personeel, acht de Raad van Bestuur het wenselijk deze risicoreserve op het benodigde niveau te krijgen. Door het negatieve financiële resultaat is hiervan echter vooralsnog geen sprake.

8) Voorzieningen

Stichting Slachtofferhulp Nederland	Saldo 1 januari 2022	Toevoeging Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31 december 2022
Voorziening Transitiekosten	96.458	0	-69.985	0	26.473
Voorziening Transitiekosten reorganisatie	489.236	0	-55.494	-138.829	294.913
Voorziening Werkhervattingskas	1.465.152	0	-30.250	-220.195	1.214.707
Totaal Voorzieningen	2.050.846	0	-155.729	-359.024	1.536.093

Kortlopende deel van de voorzieningen (< 1 jr.)
Langlopende deel van de voorzieningen (> 1 jr.)
hiervan > 5 jaar

320.834
1.215.259
579.246

Voorziening transitiekosten: Vanwege de Wet Arbeidsmarkt in Balans heeft Stichting Slachtofferhulp Nederland een voorziening voor transitiekosten gevormd, die uitbetaald moet gaan worden aan medewerkers met een tijdelijk contract indien het contract beëindigd wordt.
Voorziening transitiekosten reorganisatie: In 2017 is door het bestuur van Stichting Slachtofferhulp Nederland besloten tot een reorganisatie. Zie ook het bestuursverslag 2017. Om de reorganisatie te kunnen realiseren is er sprake van Transitiekosten. Binnen de regels van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijn 640 Wet op Jaarrekening is in 2017 een voorziening getroffen voor die verplichtingen die rechtstreeks in verband staan met de reorganisatie maar waarvan de uitgaven in het volgende verslagjaar zullen plaatsvinden. De getroffen voorziening betreft kosten voor personeel. De bestedingen op deze voorziening vinden plaats in de periode 2022 tot en met 2041. Stichting Slachtofferhulp Nederland heeft in 2021 besloten een voorziening Werkhervattingskas op te nemen. Indien werknemers ziek uit dienst gaan, brengt het UWV hiervoor de kosten in rekening via de gedifferentieerde premie Werkhervattingskas (Whk) voor de WGA-premie. Deze premie wordt berekend op basis van het totaalbedrag aan uitkeringen die twee jaar geleden door het UWV zijn uitbetaald aan uitkeringsgerechtigden die verbonden waren aan een organisatie. Deze voorziening bevat de geraamde extra kosten voor Stichting Slachtofferhulp Nederland van vertrokken zieke medewerkers via de WGA-premie. De Raad van Bestuur heeft in 2021 besloten om in de stand van het vermogen van SHN de stand van deze verplichting via deze voorziening te tonen. Bij de berekening van de voorziening worden schattingselementen gebruikt zoals de disconteringsvoet, toekomstige uitkeringen en premies, verwachte besparingen en kosten die samenhangen met de besparingen.

SHN heeft daarbij een organisatie ingehuurd die kan bijdragen om door middel van herkeuringen deze verplichtingen te verlagen. Indien een ex-medewerker met een WGA-uitkering namelijk definitief arbeidsongeschikt wordt verklaard (en daarmee in plaats van een WGA-uitkering een IVA-uitkering ontvangt), is de ex-werkgever niet meer aansprakelijk voor uitbetaalde uitkeringen aan deze ex-werknemer.

De vrijval van de voorziening Transitiekosten reorganisatie wordt voornamelijk veroorzaakt door het vertrek van een medewerker. De daling van de voorziening Werkhervattingskas wordt met name veroorzaakt door de stijging van de disconteringsvoet (van 0% naar 2,82%) waardoor de netto contante waarde lager is dan 2021.

Stichting Perspectief Herstelbemiddeling heeft enkel de voorziening transitiekosten.

Kortlopende schulden en overlopende passiva**9) Crediteuren**

Crediteuren	1.964.829	1.773.118
-------------	-----------	-----------

De post crediteuren is iets hoger (bijna € 192.000) dan ultimo 2021. Hierin zit een schuld aan het pensioenfonds Zorg en Welzijn € 389.069.

10) Nog te besteden en terug te betalen subsidies

	31-12-2022	31-12-2021
Nog te besteden subsidies		
Ministerie van Justitie en Veiligheid	140.423	1.116.630
	140.423	1.116.630
Terug te betalen subsidies		
Ministerie van Justitie en Veiligheid	803.184	1.039.658
	803.184	1.039.658

Toelichting te besteden en terug te betalen subsidies (zie de Subsidieverantwoording voor de detailinformatie, waaronder de aard van de subsidie), zie pagina 73.

VERVOLG TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

P A S S I V A

<u>11) Overige schulden en overlopende passiva:</u>	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Nog te betalen lonen en sociale lasten	3.218.190	2.084.743
Aanspraken Loopbaanbudget	638.069	516.398
Aanspraken Vakantie-uren	<u>1.555.386</u>	<u>1.520.016</u>
	5.411.645	4.121.157
Te betalen organisatiekosten	1.142.739	1.176.737
Vooruitontvangen bedragen	49.788	67.181
Overige schulden	<u>30.992</u>	<u>16.525</u>
Totaal overige schulden en overlopende passiva	<u>6.635.164</u>	<u>5.381.601</u>

De aanspraken loopbaanbudget zijn gestegen vanwege de mogelijkheid om de aanspraken 5 jaar mee te nemen in plaats van 3 jaar en vanwege de stijging van het aantal medewerkers.

Toelichting overige schulden en overlopende passiva:

<i>De te betalen organisatiekosten bestaan uit:</i>	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Huisvesting	281.258	100.442
Te betalen accountantskosten	96.131	82.109
Vaststellingsvereenkomsten	179.604	18.000
ICT	132.148	181.219
Advieskosten en inhuur	414.983	711.458
Diversen	<u>38.615</u>	<u>83.509</u>
Totaal	<u>1.142.739</u>	<u>1.176.737</u>

De stijging van de overige schulden en overlopende passiva wordt met name veroorzaakt door de stijging van de nog te betalen lonen en sociale lasten. Deze zijn circa € 1,2 miljoen hoger vanwege de achterstand in de facturatie van PFZW (ruim € 0,8 miljoen).

Aanspraken loopbaanbudget: dit betreft een in de CAO geregelde reservering die per medewerker wordt gemaakt ten behoeve van de loopbaanontwikkeling. Per jaar wordt er basis van een CAO percentage een bedrag toegevoegd waar de medewerker aanspraak op kan maken. Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar, met uitzondering van het Loopbaanbudget.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van huur van hoofdkantoor en regionale locaties als volgt te specificeren:

Te betalen huurkosten:		
Binnen één jaar	2.440.247	2.225.808
Tussen één en vijf jaar	6.909.010	5.534.031
Meer dan vijf jaar	<u>2.062.878</u>	<u>2.756.584</u>
Totaal	<u>11.412.134</u>	<u>10.516.423</u>
Gedurende het verslagjaar zijn in de staat van baten en lasten verwerkt:	2.050.049	2.074.248

Ten behoeve van alle locaties van Slachtofferhulp Nederland is een meerjarige overeenkomst (einddatum 31-03-2025 met een optie tot verlenging van 12 maanden) afgesloten ten behoeve van het leveren (verhuren) van afdruckapparatuur. Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen als volgt te specificeren:

Te betalen huurkosten afdruckapparatuur:		
Binnen één jaar	14.288	14.288
Tussen één en vijf jaar	17.860	32.147
Meer dan vijf jaar	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	<u>32.148</u>	<u>46.435</u>
Gedurende het verslagjaar zijn in de staat van baten en lasten verwerkt:	€ 20.609	€ 67.865

TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

12) Baten	2022		2021
	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
Ministerie van Justitie en Veiligheid	44.230.981	39.718.750	41.033.099
Gemeente subsidies	4.789.666	4.550.000	4.318.159
Overige subsidie	84.258	510.000	170.434
Overige baten	598.452	220.000	593.814
Totaal	49.703.357	44.998.750	46.115.505

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Voor een nadere uiteenzetting van de subsidiegelden van het Ministerie van Justitie en Veiligheid wordt verwezen naar het overzicht Subsidieverantwoording landelijk kantoor. De totale realisatie is hoger dan begroot, voornamelijk door toekenning van een extra bijdrage op grond van de zogenaamde PMJ-productieramingen en aanvullende subsidie als tegemoetkoming voor loon- en prijsbijstellingen. In geval van Perspectief Herstelbemiddeling zijn nog niet voor alle toegezegde gelden de toekenningsbrieven ontvangen. Deze gelden zijn schriftelijk toegezegd, maar voorzichtigheidshalve zijn deze gelden niet meegenomen in de opbrengsten.

Gemeente subsidies

De subsidiëring vanuit de gemeenten is in 2022 iets hoger uitgevallen dan begroot. Subsidies worden verantwoord aan de hand van de gemeenten ontvangen beschikkingen. Van een klein aantal gemeenten ontbreekt de beschikking nog. De verdeling van de gemeente subsidies en de daarmee samenhangende kosten over de 6 regio's staat vermeld in de Subsidieverantwoording werkgebieden. Bijlage 6 bevat een overzicht van de geregistreerde gemeentelijke subsidiebeschikkingen.

Overige subsidies

De post overige subsidies betreft kleinere projecten in de werkgebieden. De overige subsidie bestaat uit:

- Moeilijk bereikbare slachtoffers Amsterdam;
- Belastingdienst inzake gedupeerden Toeslagenaffaire.

Structureel of Incidenteel

In het overzicht Subsidieverantwoording landelijk kantoor is vermeld of een subsidie een structureel of incidenteel karakter heeft.

Overige subsidie	2022		2021
	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
Gemeente Amsterdam (Moeilijk bereikbare slachtoffers)	63.250	63.000	63.250
Diversen	21.008	447.000	107.183
Totaal	84.258	510.000	170.433

De post Diversen bestaat in 2022 uit een subsidie vanuit de Belastingdienst inzake de ondersteuning gedupeerden Toeslagenaffaire.

In de begroting was rekening gehouden met overige opbrengsten. Deze zijn verantwoord onder ministerie van Justitie en Veiligheid in de realisatie.

Overige baten	2022		2021
	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
Bijdragen bedrijven, donaties, legaten en giften	61.376	93.000	112.859
Diverse baten	378.777	127.000	410.979
Stichting Perspectief Herstelbemiddeling ressorten	4.500	0	5.500
Subsidie voorgaande jaren	109.081	0	64.476
Totaal	553.734	220.000	593.813

De overige baten zijn in lijn met voorgaand jaar en zijn hoger dan verwacht. De diverse baten bestaan uit onder andere uit twee detacheringen bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor circa € 220.000, inzet voor de Digitale Samenwerkingsruimte ZSM ad € 28.000 en herstelbemiddeling NOC*NSF ad € 42.000. Daarnaast is voor € 60.000 aan trainingen gefactureerd.

13) Personele kosten	2022		2021
	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
Salarissen	25.426.029	23.237.664	22.451.942
Sociale lasten en premies	4.618.904	3.800.000	3.811.763
Pensioenen	2.402.717	2.000.000	2.042.705
Reis- en verblijfkosten	622.517	502.500	400.682
Arbokosten / ziekengeld	-292.705	-60.000	-70.731
Overige personele lasten	764.104	780.000	1.657.290
Totaal	33.541.565	30.260.164	30.293.652

VERVOLG TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

Het totaal van de besteding aan personele kosten is hoger uitgevallen dan begroot. De gemiddelde bezetting is in 2022 toegenomen met 10% betaalde krachten ten opzichte van 2021, door de start met Actieve Benadering JD en de extra gefinancierde productie op grond van de PMJ-ramingen en voortlopend op de verwachte werklast in 2023 waarin verdere groei is voorzien. Daarnaast is sprake van een structurele salarisverhoging voor de middeninkomens (circa € 200.000) en heeft het personeel een incidentele vergoeding gekregen ter compensatie van de stijging van de kosten van levensonderhoud (circa € 220.000).

De reiskosten zijn hoger dan begroot en hoger dan in 2021. In 2022 zijn de reisbewegingen weer op gang gekomen na een jaar met beperkingen van wege Corona. In 2021 was sprake van lagere kosten vanwege Corona.

De post Arbokosten / ziekengeld is hoger dan voorgaand jaar en lager dan begroot. Deze post is vooraf lastig in te schatten.

De overige personele lasten bevatten onder andere kosten voor werving & selectie (€ 171.129), assessmentkosten (€ 70.000) en coaching (€ 90.000). Deze overige personele lasten zijn ruim € 900.000 lager dan vorig jaar vanwege de vrijval van personele voorzieningen, waar er vorig jaar nog sprake van een dotatie was.

Ontwikkeling gemiddeld aantal medewerkers en FTE in 2022 ten opzichte van 2021

Stichting Slachtofferhulp Nederland

Personeelsbezetting	Gemiddelde 2022		Gemiddelde 2021	
	aantal	FTE	aantal	FTE
Betaalde krachten				
Bestuur & Control	24	22	31	28
Bedrijfsvoering	47	39	55	47
Dienstverlening	461	385	398	330
Totaal betaalde krachten	532	446	484	405
Stagiaires	79	58	87	63
Onbetaalde krachten	755		822	
Totaal	1.366	504	1.393	468

Toelichting op de personele cijfers:

Het gemiddelde aantal betaalde medewerkers exclusief stagiaires (532) is gestegen ten opzichte van 2021 (484). Het gemiddelde aantal fte exclusief stagiaires (446 fte) is sprake van een stijging van 41 fte ten opzichte van 2021 (405 fte). De stijging hangt samen met de uitbreiding van de juridische dienstverlening door de start met de Actieve benadering JD, toegenomen dienstverlening en voortlopend op een verdere stijging van de werkzaamheden in 2023. Het aantal onbetaalde krachten is met 67 gedaald.

Stichting Perspectief Herstelbemiddeling

Personeelsbezetting	Gemiddelde 2022		Gemiddelde 2021	
	aantal	FTE	aantal	FTE
Betaalde krachten				
Directie en ondersteuning	7	6	8	6
Bemiddeling	20	11	19	11
Totaal betaalde krachten *	27	17	27	17

*: exclusief ingehuurd bemiddelaars

Toelichting op de personele cijfers:

Het aantal medewerkers bij Perspectief Herstelbemiddeling is redelijk stabiel.

Wet normering Topinkomens:

Conform de wet Normering Topinkomens wordt in deze jaarrekening melding gemaakt van de bezoldiging van de bestuurders en directie van Stichting Slachtofferhulp Nederland. Het bestuur van Stichting Slachtofferhulp Nederland bestond in 2022 uit de volgende natuurlijke personen: mevrouw R.H.M. Jansen en de heer E.M. van der Kruijk. De directie van Stichting Perspectief Herstelbemiddeling bestond uit mevrouw N. de la Cousine. Het toepasselijke bezoldigingsmaximum voor Stichting Slachtofferhulp Nederland is in 2022 € 216.000 (het algemene bezoldigingsmaximum). De Raad van Toezicht doet haar werk voor beide entiteiten.

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	R.H.M. Jansen	E.M. van der Kruijk	N. de la Cousine
Funcitiegegevens	Voorzitter	Lid Raad van Bestuur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-jan - 31-dec	01-jan - 31-dec	01-jan - 31-dec
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,11	1,11	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 165.721	€ 145.669	€ 94.976
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.787	€ 13.693	€ 10.644
Subtotaal	€ 179.508	€ 159.362	€ 105.620
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 216.000	€ 216.000
-/- Overschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 179.508	€ 159.362	€ 105.620
Het bedrag van de overschrijding, en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2021			
bedragen x € 1	R.H.M. Jansen	E.M. van der Kruijk	N. de la Cousine
Funcitiegegevens	Voorzitter	Directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-jan - 31-dec	01-jan - 31-dec	25-jan - 31-dec
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,11	1,11	1,00
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 178.686	€ 132.969	€ 82.107
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 13.059	€ 12.931	€ 8.920
Subtotaal	€ 191.745	€ 145.900	€ 91.027
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 209.000	€ 195.258
Bezoldiging	€ 191.745	€ 145.900	€ 91.027

Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022			
bedragen x € 1	L. Verbeek	ing. G.J. van Eck	dr. C.G. Exterkate
Functiegegevens	Voorzitter RvT		Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-jan - 11 nov		01-jan - 31-dec
Bezoldiging			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 27.962		€ 21.600
Onverschuldigd betaald en nog niet teruontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.
Bezoldiging	€ 10.363		€ 7.703
Het bedrag van de overschrijding, en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	L. Verbeek	ing. G.J. van Eck	dr. C.C. Exterkate
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Vicevoorzitter RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-jan - 31-dec	01-jan - 31-dec	01-jan - 31-dec
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 11.305	€ 7.703	€ 7.703
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 31.350	€ 20.900	€ 20.900
	7.703		
Gegevens 2022			
bedragen x € 1	drs. V. G. Moolenaar	ing. W.H. Steenpoorte EMIM	mr. G.A. van der Stuur
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-jan - 31-dec	01-jan - 31-dec	01-jan - 31-dec
Bezoldiging			
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 21.600	€ 21.600	€ 21.600
Onverschuldigd betaald en nog niet teruontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	€ 7.703	€ 7.703	€ 7.703
Het bedrag van de overschrijding, en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021			
bedragen x € 1	drs. V. G. Moolenaar	ing. W.H. Steenpoorte EMIM	mr. G.A. van der Stuur
Functiegegevens	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-jan - 31-dec		01-jan - 31-dec
Bezoldiging			
Bezoldiging	€ 7.703		€ 7.703
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 20.900		€ 20.900

VERVOLG TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

14) Organisatiekosten	2022		2021
	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
Huisvestingskosten	3.522.395	3.400.000	2.967.239
Afschrijvingskosten	1.612.509	1.700.000	1.695.534
Diensten derden / inhuur personeel	6.681.124	4.363.750	6.309.397
Telefoon en porti	552.877	500.000	543.614
Kantoorkosten	251.950	400.000	414.755
ICT	2.659.437	3.010.000	2.153.703
Voorlichting/Communicatie	235.571	200.000	113.865
Overige organisatiekosten	751.114	917.959	632.027
	<u>16.266.977</u>	<u>14.491.709</u>	<u>14.830.135</u>

De organisatiekosten zijn € 1,7 miljoen hoger dan begroot. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere diensten derden / inhuur personeel. Hiervoor volgt hieronder een nadere uitsplitsing. De huisvestingskosten zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het stijgen van energieprijzen. De ICT-kosten zijn ten opzichte van voorgaand jaar gestegen. Dit wordt veroorzaakt door de overgang naar een nieuwe ICT-dienstverlener, waardoor enige tijd extra kosten zijn gemaakt.

De stijging ten opzichte van vorig jaar bedraagt circa € 1,5 miljoen en wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de huisvestingskosten vanwege de stijging van energieprijzen. De ICT-kosten zijn ten opzichte van voorgaand jaar gestegen vanwege onder andere de overgang naar een nieuwe ICT-dienstverlener, waardoor enige tijd extra kosten zijn gemaakt. De hogere kosten diensten derden / inhuur personeel worden hieronder nader uitgesplitst.

Diensten derden / inhuur personeel	2022		2021
	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
Accountantskosten	130.811	130.000	158.848
Verzekeringen etc.	72.912	72.500	59.260
Salarisadministratie	30.755	73.000	139.635
Uren extern personeel	418.570	350.000	338.944
Stichting Perspectief Herstelbemiddeling / Extern personeel	38.902	0	70.544
Stichting Perspectief Herstelbemiddeling / Diensten derden	686	0	710
Diensten derden	5.949.159	3.413.250	5.201.036
Advies en uitvoering Europese aanbesteding	39.329	325.000	340.421
	<u>6.681.124</u>	<u>4.363.750</u>	<u>6.309.396</u>

De hogere kosten voor Diensten derden t.o.v. begroting worden veroorzaakt door additionele inhuur bij Informatievoorziening, Innovatie, Bestuur, Bestuursbureau, Communicatie en Financiën.

15) Hulpverleningskosten	2022		2021
	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
Kosten vrijwilligers	1.085.851	1.200.000	805.543
	<u>1.085.851</u>	<u>1.200.000</u>	<u>805.543</u>

De kosten gemaakt voor onbetaalde medewerkers betreffen onder andere trainingskosten, declaraties van reis- en onkosten, attentiekosten en kosten voor sociale activiteiten. Deze kosten zijn redelijk in lijn met de begroting. De kosten zijn inclusief een niet begroot cadeau voor onbetaalde medewerkers vanwege de gestegen kosten voor levensonderhoud. Vanwege Coronamaatregelen is er wel sprake van lagere reiskosten voor onbetaalde medewerkers.

Organisatiegegevens:

Statutaire Naam: Stichting Slachtofferhulp Nederland
Statutair Adres: Moeder Teresalaan 100, 3527 WB Utrecht
KvK-nummer: 40534401

Statutaire Naam: Stichting Perspectief Herstelbemiddeling
Statutair Adres: Moeder Teresalaan 100, 3527 WB Utrecht
KvK-nummer: 41184518

Samenstelling Raad van Toezicht Stichting Slachtofferhulp Nederland in 2022

De heer L. Verbeek, voorzitter (tot 12 november 2022)

Mevrouw dr. C.C. Exterkate
De heer drs. V.G. Moolenaar (waarnemend voorzitter vanaf 12 november 2022)
De heer ing. W.H. Steenpoorte EMIM (benoemd per 1 januari 2022)
De heer mr. G.A. van der Steur

Samenstelling Raad van Toezicht Stichting Perspectief Herstelbemiddeling in 2022

De heer L. Verbeek, voorzitter (tot 12 november 2022)

Mevrouw dr. C.C. Exterkate
De heer drs. V.G. Moolenaar
De heer ing. W.H. Steenpoorte EMIM (benoemd per 1 januari 2022)
De heer mr. G.A. van der Steur

Enkelvoudige jaarrekening
Stichting Slachtofferhulp Nederland

BALANS		31-12-2022	31-12-2021
Bedragen in €			
A C T I V A			
Vaste Activa			
Materiële vaste activa			
Gebouwen		2.485.984	2.753.756
Inventaris & Telecom		1.337.930	1.608.806
Automatisering		496.942	1.174.239
Bijdrage derden		-114.405	-182.781
	1)	4.206.450	5.354.020
Financiële vaste activa			
	1a)	536.140	516.156
Vlottende Activa			
Vorderingen			
Bankgarantie / borg	2)	8.740	8.740
Debiteuren landelijk	3)	54.765	88.896
Debiteuren regionaal	4)	231.907	232.891
Vorderingen en overlopende activa	5)	1.630.748	938.154
		1.926.159	1.268.681
Liquide middelen			
Liquide middelen	6)	10.670.657	11.441.456
TOTAAL ACTIVA		17.339.406	18.580.312
P A S S I V A			
Eigen Vermogen			
Algemene reserve		0	26.323
Bestemmingsreserve Giften en Legaten		543.950	525.347
Bestemmingsreserve Risicoreserve		6.179.733	7.237.500
	7)	6.723.683	7.789.171
Voorzieningen			
Voorziening transitiekosten		26.383	92.595
Voorziening transitiekosten reorganisatie		294.913	489.236
Voorziening werkerstellingskas		1.214.707	1.465.152
	8)	1.536.003	2.046.983
Kortlopende schulden en overlopende passiva			
Crediteuren	9)	1.685.987	1.594.666
Nog te besteden subsidies	10)	155.235	1.116.630
Terug te betalen subsidies	10)	803.184	801.281
Overige schulden en overlopende passiva	11)	6.435.314	5.231.581
TOTAAL PASSIVA		17.339.406	18.580.312

Bedragen in €		2022	2022	2021	2021
		Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening	Begroting
STAAT VAN BATEN EN LASTEN					
BATEN					
Ministerie van Justitie en Veiligheid	12)	42.758.980	38.246.750	39.527.475	38.049.988
Gemeente subsidies		4.789.666	4.550.000	4.318.159	4.238.462
Overige subsidie		84.258	510.000	170.434	0
Bijdrage Fonds Slachtofferhulp					
Overige baten		547.780	220.000	586.792	50.000
TOTAAL BATEN		48.180.685	43.526.750	44.602.859	42.338.450
LASTEN					
Personele kosten	13)	32.142.792	28.950.000	28.990.510	28.393.245
Afschrijvingskosten	14)	1.612.509	2.238.878	1.695.534	1.950.000
Organisatiekosten	15)	14.565.022	12.224.872	12.954.468	11.330.743
Hulpverleningskosten	16)	1.085.851	1.200.000	805.543	950.000
TOTAAL LASTEN		49.406.173	44.613.750	44.446.056	42.623.988
Doorbelasting Stichting Perspectief Herstelbemiddeling		160.000	160.000	120.001	-85.000
Resultaat		-1.065.488	-927.000	276.804	-370.538
Mutaties het eigen vermogen					
ten laste van de algemene reserve		-26.324	0	-638.917	0
ten laste van de bestemmingsreserve risicoreserve		-1.057.767	-927.000	1.037.500	-370.538
ten gunste van de bestemmingsreserve giften en legaten		18.602	0	-121.779	0
Saldo baten en lasten na bestemming		0	0	0	0

Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening

Algemene toelichting

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling voor de enkelvoudige jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening zijn gelijk.

Voor de grondslagen van de waardering van activa en passiva en voor de bepaling van het resultaat wordt verwezen naar de op pagina 50 tot en met 52 opgenomen toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

A C T I V A

1) Materiële vaste activa

	Gebouwen	Inventaris &Telecom	Automatiserin g	Investeringen bekostigd door derden	Totaal
Aanschafwaarde 1 januari 2022	4.215.758	3.443.179	5.072.924	-252.221	12.479.640
Cumulatieve afschrijving 1 januari 2022	-1.462.002	-1.834.373	-3.898.685	69.440	-7.125.620
Boekwaarde 1 januari 2022	2.753.756	1.608.806	1.174.239	-182.781	5.354.020
Investeringen	301.464	93.240	70.236		464.940
Afschrijvingen	-569.236	-364.116	-747.533	68.376	-1.612.509
Aanschafwaarde 31 december 2022	4.517.222	3.536.420	5.143.160	-252.221	12.944.580
Cumulatieve afschrijving 31 december 2022	-2.031.238	-2.198.489	-4.646.218	137.816	-8.738.129
Boekwaarde 31 december 2022	2.485.984	1.337.930	496.942	-114.405	4.206.450
Afschrijvingspercentages	10%, 14%, 16%	10%, 20%, 25%	25%		

1a) Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaat alleen uit afgegeven bankgaranties.

2) Bank garantie / Borg

	31-12-2022	31-12-2021
Borgsommen	<u>536.140</u>	<u>516.156</u>

De borgsommen betreffen waarborgsommen voor huurovereenkomsten.

3) Debiteuren landelijk

	31-12-2022	31-12-2021
De post debiteuren bestaat uit:		
Ministerie van Justitie en Veiligheid	38.304	41.040
Diverse debiteuren Stichting Slachtofferhulp Nederland	16.461	47.856
Totaal	<u>54.765</u>	<u>88.896</u>

4) Debiteuren regionaal

	31-12-2022	31-12-2021
De post debiteuren regionaal bestaat uit:		
Diverse gemeenten	231.907	232.891
Totaal	<u>231.907</u>	<u>232.891</u>

De vorderingen bestaan uit vorderingen op diverse gemeenten inzake de jaarlijkse subsidies. In de loop van 2021 zullen de nog te ontvangen subsidies afgerekend

4a) Dubieuze Debiteuren

	31-12-2022	31-12-2021
Voorzieningen dubieuze debiteuren	<u>-37.901</u>	<u>-68.841</u>

De vorderingen bestaan uit vorderingen op diverse gemeenten inzake jaarlijkse subsidies. In de loop van 2022 zijn de nog te ontvangen subsidies afgerekend. In 2022 hebben de meeste gemeentes op tijd betaald (verbetering t.o.v. 2019 en 2020). Bij een paar gemeentes staan de vorderingen langer dan een jaar open. Hiervoor is een voorziening is gevormd.

	31-12-2022	31-12-2021
5) Vorderingen en overlopende activa		
Overige vorderingen	445.948	34.609
Vooruitontvangen facturen	1.184.799	903.545
Totaal vorderingen en overlopende activa	1.630.748	938.154

VERVOLG TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

A C T I V A

	31-12-2022	31-12-2021
De overige vorderingen bestaan uit:		
Nog te ontvangen subsidies	110.799	27.295
Overige vorderingen	333.433	0
Voorschotten personeel	1.716	7.314
Totaal	445.948	34.609

De overige vorderingen bestaan onder andere uit nog te factureren bedragen voor projecten.

	31-12-2022	31-12-2021
De vooruitontvangen facturen bestaan uit:		
Vooruitontvangen facturen huren	512.857	453.690
Vooruitontvangen facturen ICT kosten	523.502	387.272
Overige vooruitontvangen facturen	148.440	62.583
Totaal	1.184.799	903.545

De overige vooruitontvangen facturen betreffen diverse servicecontracten, licenties en verzekeringen. In 2022 zijn meer contracten vooruit betaald vergeleken met 2021. Alle vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar.

	31-12-2022	31-12-2021
6) Liquide middelen		
Schatkistbankieren	9.588.680	10.475.485
Bank- en girorekening	1.081.977	965.971
Totaal liquide middelen	10.670.657	11.441.456

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking van Stichting Slachtofferhulp Nederland. Het totaal aan liquide middelen is licht gedaald ten opzichte van 2021, dit hangt onder andere samen met de stijging van de vooruitontvangen facturen. Vanaf juni 2015 worden de bancaire tegoeden van Stichting Slachtofferhulp Nederland bij de Schatkist gestald; het zogenaamde schatkist bankieren.

P A S S I V A

7) Eigen Vermogen

	Saldo 1 januari 2022	Resultaat boekjaar	Toevoeging	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31 december 2022
Algemene reserve	26.323	-1.065.488	0	-26.323	0	0
Bestemmingsreserve Giften en legaten	525.347	0	61.376	-42.774	0	543.950
Bestemmingsreserve Risicoreserve	7.237.500	0	0	-1.057.767	0	6.179.733
Totaal	7.789.171	-1.065.488	61.376	-1.126.864	0	6.723.683

Algemene reserve :

De algemene reserve van Stichting Slachtofferhulp Nederland bedraagt € 0.

Bestemmingsreserve Risicoreserve:

De risicoreserve van Stichting Slachtofferhulp Nederland is bedoeld als weerstandsvermogen voor risico's van maatschappelijk economische aard en calamiteiten. De beoogde omvang van deze risicoreserve is gelijk aan 3 maanden personeelskosten. Mede vanwege een aantal grote programma's die slechts voor een deel van de looptijd zijn gefinancierd, acht de Raad van Bestuur het wenselijk deze risicoreserve op het benodigde niveau te krijgen. Door het negatieve financiële resultaat is hiervan echter vooralsnog geen sprake.

Bestemmingsreserve Giften en Legaten: De Raad van Bestuur heeft in overleg het Ministerie van Justitie en Veiligheid de Bestemmingsreserve Giften en Legaten gevormd. Hierin worden de giften en legaten gedurende een periode gedoteerd. Stichting Slachtofferhulp Nederland heeft met het Ministerie van Justitie en Veiligheid afgesproken dat de bestemmingsreserve Giften en Legaten buiten de vermogensnormering valt. Deze Bestemmingsreserve is bestemd voor uitgaven voor onderzoek gericht op het verder versterken van onze dienstverlening aan slachtoffers en voor de versterking van de business continuity van IT-systemen. In 2022 zijn de uitgaven besteed aan het slachtofferpanel.

8) Voorzieningen

	Saldo 1 januari 2022	Toevoeging Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo 31 december 2022
Voorziening Transitiekosten	92.595	0	-66.212	0	26.383
Voorziening Transitiekosten reorganisatie	489.236	0	-55.494	-138.829	294.913
Voorziening Werkhervattingskas	1.465.152	0	-30.250	-220.195	1.214.707
Totaal Voorzieningen	2.046.983	0	-151.956	-359.024	1.536.003
Kortlopende deel van de voorzieningen (< 1 jr.)					320.744
Langlopende deel van de voorzieningen (> 1 jr.)					1.215.259
hiervan > 5 jaar					579.246

VERVOLG TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022**P A S S I V A**

Voorziening transitiekosten: Vanwege de Wet Arbeidsmarkt in Balans heeft Stichting Slachtofferhulp Nederland een voorziening voor transitiekosten gevormd, die uitbetaald moet gaan worden aan medewerkers met een tijdelijk contract indien het contract beëindigd wordt.

Voorziening transitiekosten reorganisatie: In 2017 is door het bestuur van Stichting Slachtofferhulp Nederland besloten tot een reorganisatie. Zie ook het bestuursverslag 2017. Om de reorganisatie te kunnen realiseren is er sprake van Transitiekosten. Binnen de regels van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijn 640 Wet op Jaarrekening is in 2017 een voorziening getroffen voor die verplichtingen die rechtstreeks in verband staan met de reorganisatie maar waarvan de uitgaven in het volgende verslagjaar zullen plaatsvinden. De getroffen voorziening betreft kosten voor personeel. De bestedingen op deze voorziening vinden plaats in de periode 2022 tot en met 2041.

Stichting Slachtofferhulp Nederland heeft in 2021 besloten een voorziening Werkhervattingskas op te nemen. Indien werknemers ziek uit dienst gaan, brengt het UWV hiervoor de kosten in rekening via de gedifferentieerde premie Werkhervattingskas (Whk) voor de WGA-premie. Deze premie wordt berekend op basis van het totaalbedrag aan uitkeringen die twee jaar geleden door het UWV zijn uitbetaald aan uitkeringsgerechtigden die verbonden waren aan een organisatie. Deze voorziening bevat de geraamde extra kosten voor Stichting Slachtofferhulp Nederland van vertrokken zieke medewerkers via de WGA-premie. De Raad van Bestuur heeft in 2021 besloten om in de stand van het vermogen van SHN de stand van deze verplichting via deze voorziening te tonen. Bij de berekening van de voorziening worden schattingselementen gebruikt zoals de disconteringsvoet, toekomstige uitkeringen en premies, verwachte besparingen en kosten die samenhangen met de besparingen.

SHN heeft daarbij een organisatie ingehuurd die kan bijdragen om door middel van herkeuringen deze verplichtingen te verlagen. Indien een ex-medewerker met een WGA-uitkering namelijk definitief arbeidsongeschikt wordt verklaard (en daarmee in plaats van een WGA-uitkering een IVA-uitkering ontvangt), is de werkgever niet meer aansprakelijk voor uitbetaalde uitkeringen aan deze ex-werknemer.

De vrijval van de voorziening Transitiekosten reorganisatie wordt voornamelijk veroorzaakt door het vertrek van een medewerker. De daling van de voorziening Werkhervattingskas wordt met name veroorzaakt door de stijging van de disconteringsvoet (van 0% naar 2,82%) waardoor de netto contante waarde lager is dan 2021.

Kortlopende schulden en overlopende passiva**9) Crediteuren**

De post crediteuren is in lijn met 2021. Minder dan 5% van de facturen staat langer dan 30 dagen open. Het merendeel van de facturen is per datum vaststelling jaarrekening betaald. In het saldo zit een schuld aan het Pensioenfonds Zorg & Welzijn ad € 389.069.

10) Nog te besteden en terug te betalen subsidies

	31-12-2022	31-12-2021
Nog te besteden subsidies		
Ministerie van Justitie en Veiligheid	155.235	1.116.630
	155.235	1.116.630
Terug te betalen subsidies		
Ministerie van Justitie en Veiligheid	803.184	801.281
	803.184	801.281

Toelichting te besteden en terug te betalen subsidies (zie de Subsidieverantwoording voor de detailinformatie, waaronder de aard van de subsidie), zie pagina 73.

11) Overige schulden en overlopende passiva:

	31-12-2022	31-12-2021
Nog te betalen lonen en sociale lasten	3.092.132	1.992.298
Aanspraken Loopbaanbudget	607.915	496.101
Aanspraken Vakantie-uren	1.514.099	1.478.183
	5.214.145	3.966.583
Te betalen organisatiekosten	1.142.739	1.176.458
Vooruitontvangen bedragen	49.788	67.181
Overige schulden	28.643	21.359
Totaal overige schulden en overlopende passiva	6.435.316	5.231.581

De stijging van de overige schulden en overlopende passiva wordt met name veroorzaakt door de stijging van de nog te betalen lonen en sociale lasten. Deze zijn circa € 1,2 miljoen hoger vanwege de achterstand in de facturatie van PFZW (ruim € 0,8 miljoen).

Aanspraken loopbaanbudget: dit betreft een in de CAO geregelde reservering die per medewerker wordt gemaakt ten behoeve van de loopbaanontwikkeling. Per jaar wordt er basis van een CAO percentage een bedrag toegevoegd waar de medewerker aanspraak op kan maken.

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd korter dan een jaar, met uitzondering van het Loopbaanbudget.

VERVOLG TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2022

P A S S I V A

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
<i>De te betalen organisatiekosten bestaan uit:</i>		
Huisvesting	281.258	100.442
Schatting accountantskosten	96.131	82.109
Vaststellingsovereenkomsten	179.604	18.000
ICT	132.148	181.219
Advieskosten en inhuur	414.983	711.458
Diversen	<u>38.615</u>	<u>83.230</u>
Totaal	<u>1.142.739</u>	<u>1.176.458</u>

Niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen uit hoofde van huur van hoofdkantoor en regionale locaties als volgt te specificeren:

Te betalen huurkosten:		
Binnen één jaar	2.440.247	2.168.634
Tussen één en vijf jaar	6.909.010	6.378.565
Meer dan vijf jaar	<u>2.062.878</u>	<u>3.512.834</u>
Totaal	<u>11.412.134</u>	<u>12.060.033</u>
Gedurende het verslagjaar zijn in de staat van baten en lasten verwerkt:	€ 2.050.049	€ 2.074.248

Ten behoeve van alle locaties van Stichting Slachtofferhulp Nederland is een meerjarige overeenkomst (looptijd 5 jaar, einddatum 31-03-2025) afgesloten ten behoeve van het leveren (verhuren) van afdrukkapparatuur. Ultimo boekjaar zijn de verplichtingen als volgt te specificeren:

Te betalen huurkosten afdrukkapparatuur:		
Binnen één jaar	14.288	14.288
Tussen één en vijf jaar	17.860	32.147
Meer dan vijf jaar	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	<u>32.148</u>	<u>46.435</u>
Gedurende het verslagjaar zijn in de staat van baten en lasten verwerkt:	€ 20.609	€ 67.865

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022**12) Baten**

	2022	2022	2021
	<u>Jaarrekening</u>	<u>Begroting</u>	<u>Jaarrekening</u>
Ministerie van Justitie en Veiligheid	42.758.980	38.246.750	39.527.476
Gemeente subsidies	4.789.666	4.550.000	4.318.159
Overige subsidie	84.258	510.000	170.434
Overige baten	547.780	220.000	586.792
Totaal	<u>48.180.685</u>	<u>43.526.750</u>	<u>44.602.860</u>

Ministerie van Justitie en Veiligheid

Voor een nadere uiteenzetting van de subsidiegelden van het Ministerie van Justitie en Veiligheid wordt verwezen naar het overzicht Subsidieverantwoording landelijk kantoor. De totale realisatie is hoger dan begroot, voornamelijk door toekenning van een extra bijdrage op grond van de zogenaamde PMJ-productieramingen en toekenning van de subsidie inzake OVA.

Gemeente subsidies

De subsidiëring vanuit de gemeenten is in 2022 iets hoger uitgevallen dan begroot. Subsidies worden verantwoord aan de hand van de gemeenten ontvangen beschikkingen. Van een klein aantal gemeenten ontbreekt de beschikking nog. De verdeling van de gemeente subsidies en de daarmee samenhangende kosten over de 6 regio's staat vermeld in de Subsidieverantwoording werkgebieden. Bijlage 6 bevat een overzicht van de geregistreerde gemeentelijke subsidiebeschikkingen.

Overige subsidies

De post overige subsidies betreft kleinere projecten in de werkgebieden. De overige subsidie bestaat uit:

- Moeilijk bereikbare slachtoffers Amsterdam;
- Belastingdienst inzake gedupeerden Toeslagenaffaire.

Structureel of Incidenteel

In het overzicht Subsidieverantwoording landelijk kantoor is vermeld of een subsidie een structureel of incidenteel karakter heeft.

<i>Overige subsidie</i>	2022	2022	2021
	<u></u>	<u>Begroting</u>	<u></u>
Gemeente Amsterdam (Moeilijk bereikbare slachtoffers)	63.250	63.000	63.250
Diversen uit de regio's (Kinderopvangtoeslagaffaire)	21.008	447.000	107.183
Totaal	<u>84.258</u>	<u>510.000</u>	<u>170.433</u>

Overige baten

	2022	2022	2021
	<u></u>	<u>Begroting</u>	<u></u>
Bijdragen bedrijven, donaties, legaten en giften	61.376	93.000	112.849
Subsidie voorgaande jaren	109.081	0	64.476
Diversen	332.605	127.000	409.467
Totaal	<u>503.062</u>	<u>220.000</u>	<u>586.791</u>

De overige baten zijn in lijn met voorgaand jaar en zijn hoger dan verwacht. De diverse baten bestaan uit onder andere uit twee detacheringen bij het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor circa € 220.000, inzet voor de Digitale Samenwerkingsruimte ZSM ad € 28.000 en herstelbemiddeling NOC*NSF ad € 42.000. Daarnaast is voor € 60.000 aan trainingen gefactureerd.

13) Personele kosten

	2022	2022	2021
	<u></u>	<u>Begroting</u>	<u></u>
Salarissen	24.344.940	22.000.000	21.471.743
Sociale lasten en premies	4.435.516	3.800.000	3.655.752
Pensioenen	2.297.061	2.000.000	1.952.844
Reis- en verblijfkosten	572.552	450.000	359.472
Arbokosten / ziekengeld	-258.981	-60.000	-63.133
Overige personele lasten	751.705	760.000	1.613.832
	<u>32.142.792</u>	<u>28.950.000</u>	<u>28.990.510</u>

Het totaal van de besteding aan personele kosten is lager uitgevallen dan begroot. De gemiddelde bezetting is in 2022 toegenomen met 10% betaalde krachten ten opzichte van 2021, vooruitlopend op de verwachte werklast in 2023. Daarnaast is sprake van een structurele salarisverhoging voor de middeninkomens en heeft het personeel een incidentele vergoeding gekregen ter compensatie van de stijging van de kosten van levensonderhoud.

De reiskosten zijn hoger dan begroot en hoger dan in 2021. In 2022 zijn de reisbewegingen weer op gang gekomen na een jaar met beperkingen van wege Corona. In 2021 was sprake van lagere kosten vanwege Corona.

De post Arbokosten / ziekengeld is hoger dan voorgaand jaar en lager dan begroot. Deze post is vooraf lastig in te schatten.

De overige personele lasten bevatten onder andere kosten voor werving & selectie (€ 171.129), assessmentkosten (€ 70.000) en coaching (€ 90.000). Deze overige personele lasten zijn ruim € 900.000 lager dan vorig jaar vanwege de vrijval van personele voorzieningen, waar er vorig jaar nog sprake van een dotatie was.

TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2022

Ontwikkeling gemiddeld aantal medewerkers en FTE in 2022 ten opzichte van 2021

Personeelsbezetting	Gemiddelde 2022		Gemiddelde 2021	
	aantal	FTE	aantal	FTE
Betaalde krachten				
Bestuur & Control	24	22	31	28
Bedrijfsvoering	47	39	55	47
Dienstverlening	461	385	398	330
Totaal betaalde krachten	532	446	484	405
Stagiaires	79	58	87	63
Onbetaalde krachten	755	0	822	0
Totaal	1.366	504	1.393	468

Toelichting op de personele cijfers:

Het gemiddelde aantal betaalde medewerkers exclusief stagiaires (532) is gestegen ten opzichte van 2021 (484). Het gemiddelde aantal fte exclusief stagiaires (446 fte) is sprake van een stijging van 41 fte ten opzichte van 2021 (405 fte). De stijging hangt samen met de uitbreiding van de juridische dienstverlening door de start met de Actieve benadering JD, toegenomen dienstverlening en vooruitlopend op een verdere stijging van de werkzaamheden in 2023.

Het aantal onbetaalde krachten is met 67 gedaald.

14) Organisatiekosten

	2022 Jaarrekening	2022 Begroting	2021 Jaarrekening
Huisvestingskosten	3.522.114	3.400.000	2.966.826
Afschrijvingskosten	1.612.509	1.700.000	1.695.534
Diensten derden / inhuur personeel	6.641.536	4.363.750	6.238.143
Telefoon en porti	552.572	500.000	542.052
Kantoorkosten	250.815	400.000	412.604
ICT	2.659.428	3.000.000	2.090.509
Voorlichting/Communicatie	235.571	200.000	113.865
Overige organisatiekosten	702.986	900.000	590.470
	<u>16.177.531</u>	<u>14.463.750</u>	<u>14.650.002</u>

De organisatiekosten zijn € 1,7 miljoen hoger dan begroot. De stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere diensten derden / inhuur personeel. Hiervoor volgt hieronder een nadere uitsplitsing. De huisvestingskosten zijn hoger dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door het stijgen van energieprijzen. De ICT-kosten zijn ten opzichte van voorgaand jaar gestegen. Dit wordt veroorzaakt door de overgang naar een nieuwe ICT-dienstverlener, waardoor enige tijd extra kosten zijn gemaakt.

De stijging ten opzichte van vorig jaar bedraagt circa € 1,5 miljoen en wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van de huisvestingskosten vanwege de stijging van energieprijzen. De ICT-kosten zijn ten opzichte van voorgaand jaar gestegen vanwege onder andere de overgang naar een nieuwe ICT-dienstverlener, waardoor enige tijd extra kosten zijn gemaakt. De hogere kosten diensten derden / inhuur personeel worden hieronder nader uitgesplitst.

Diensten derden / inhuur personeel

	2022 Jaarrekening	2022 Begroting	2021 Jaarrekening
Accountantskosten	130.811	130.000	158.848
Verzekeringen etc.	72.226	72.500	58.550
Salarisadministratie	30.755	73.000	139.635
Uren extern personeel	419.256	350.000	339.654
Diensten derden	5.949.159	3.413.250	5.201.036
Advies en uitvoering Europese aanbesteding	39.329	325.000	340.421
	<u>6.641.536</u>	<u>4.363.750</u>	<u>6.238.143</u>

De hogere kosten voor Diensten derden t.o.v. begroting worden veroorzaakt door additionele inhuur bij Informatievoorziening, Innovatie, Bestuur, Bestuursbureau, Communicatie en Financiën.

15) Hulpverleningskosten

	2022 Jaarrekening	2022 Begroting	2021 Jaarrekening
Kosten vrijwilligers	1.085.851	1.200.000	805.543
	<u>1.085.851</u>	<u>1.200.000</u>	<u>805.543</u>

De kosten gemaakt voor onbetaalde medewerkers betreffen onder andere trainingskosten, declaraties van reis- en onkosten, attentiekosten en kosten voor sociale activiteiten. Deze kosten zijn redelijk in lijn met de begroting. De kosten zijn inclusief een niet begroot cadeau voor onbetaalde medewerkers vanwege de gestegen kosten voor levensonderhoud. Vanwege Coronamaatregelen is er wel sprake van lagere reiskosten voor onbetaalde medewerkers.

16) Honoraria onafhankelijke accountant

	2022 Jaarrekening	2022 Begroting	2021 Jaarrekening
Onderzoek van de jaarrekening	106.070	130.000	109.264
Andere controleopdrachten	24.741	0	6.776
Adviesdiensten op fiscaal terrein	0	0	0
Andere niet controlediensten	0	0	42.808
	<u>130.811</u>	<u>130.000</u>	<u>158.848</u>

De kosten van het onderzoek van de jaarrekening zijn lager, doordat € 15K van de reservering van vorig jaar niet gebruikt is en is vrijgevallen. De kosten van Andere controleopdrachten betreffen het AVG onderzoek en de verantwoording van de gemeente Rotterdam.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over boekjaar 2022

De Raad van Bestuur heeft besloten de ontvangen giften en legaten van Stichting Slachtofferhulp Nederland te doteren aan de Bestemmingsreserve

	2022	2022	2021	2021
	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening	Begroting
Resultaat voor bestemming	(1.191.036)	(953.123)	186.174	(370.538)
Bestemming saldo van baten en lasten:				
T.I.v. algemene reserve Stichting Perspectief Herstelbemiddeling	0			
T.I.v. algemene reserve Stichting Slachtofferhulp Nederland	-26.324		-638.917	-370.538
T.I.v. risicoreserve Stichting Perspectief Herstelbemiddeling	-125.547		-90.629	
T.g.v. risicoreserve Stichting Slachtofferhulp Nederland	-1.057.767	-953.123	1.037.500	
Mut. bestemmingsreserve giften en legaten Stichting Slachtofferhulp Nederland	18.602		-121.779	
Saldo baten en lasten na bestemming	0	0	0	0

Aldus opgemaakt te Utrecht d.d. 24 maart 2023,

Stichting Slachtofferhulp Nederland
Stichting Perspectief Herstelbemiddeling

De Raad van Toezicht

De Raad van Bestuur

De heer drs. V.G. Moolenaar
Waarnemend Voorzitter Raad van Toezicht

Mevrouw mr R.H.M. Jansen MPA
Voorzitter Raad van Bestuur

Beschikkningsnr	Omschrijving beschikking	Entiteit	Subsidie Incidenteel	Beschikking	Overloop 2021	Besteed 2022	Nog te besteden	Nog te factureren	Terug te betalen
3695979	Reguliere bijdrage MvJV, minus Slachtofferloketten	SHN	S	36.963.500	-	36.963.500	-	-	-
4270135	Ophoging Productiekader	SHN	S	717.000	-	717.000	-	-	-
4270135	Reguliere bijdrage MvJV loonbijstelling	SHN	S	1.017.000	-	1.017.000	-	-	-
4270135	Reguliere bijdrage MvJV materiaalkostenbijstelling	SHN	S	301.000	-	301.000	-	-	-
3442311	Reguliere bijdrage MvJV	PH	S	1.472.000	-	1.472.001	1-	-	-
4270135	CA-reeks JD Actief	SHN	I	1.500.000	-	1.500.000	-	-	-
4270135	Programmakosten SCS 2022	SHN	I	152.285	-	152.000	285	-	-
4270135	Programmakosten WUS 2022	SHN	I	272.100	-	272.000	100	-	-
3107327	Lotgenotencontacten - beheer (2021-2023)	SHN	I	-	153.779	-	153.779	-	-
3107684	Website tbv slachtoffers geweld in de jeugdzorg (2021-2023)	SHN	I	-	58.800	-	58.800	-	-
	2021 Corona-middelen (saldo = reiskosten)	SHN							730.000-
	2021 Pilot Geweld en Zeden 2020-2021 (Slachtofferadvocaat)	SHN							23.437-
3232891	MH 17 (2021-2022)	SHN	I	8.100	-	19.656	-	11.556	-
	Totaal Ministerie regulier			42.402.985	212.579	42.414.157	212.963	11.556	753.437-
3682026	Mens als Maat - vanuit bijdrage MvJV - Projecten 2020	SHN	I	-	904.024	904.024	-	-	-
3682026	Mens als Maat - Slachtofferloketten	SHN	I	-	-	-	-	-	-
3682026	Verlenging Mens als Maat	SHN	I	-	-	-	-	-	-
3682026	Mens als Maat - Ketenportaal	SHN	I	-	-	-	-	-	-
	Totaal Mens als Maat			-	904.024	904.024	-	-	-
3695979	Mijn Slachtofferzaak Webservice and tech. debt	SHN	I	313.750	-	313.750	-	-	-
	Project Namens de Familie 2021 (kpl 91106+91107)	SHN	I	-	-	-	-	-	47.844-
3695979	Project Namens de Familie 2022 (kpl 91106+91107)	SHN	I	250.000	-	250.000	-	-	-
	Totaal MvJV Overig			563.750	-	563.750	-	-	47.844-
	Totaal MvJV			42.966.735	1.116.603	43.881.931	212.963	11.556	801.281-
3695979	Mijn Slachtofferzaak Helpdesk en gebruikersinbreng (OM)	SHN	I	175.000	-	175.000	-	-	-
	Mijn Slachtofferzaak Realisatie (Factuur OM)	SHN	I	78.000	-	78.000	-	-	-
5600009636	Belastingdienst - inzake Toeslagen Affaire	SHN	I	21.008	-	21.008	-	-	-
2022-0000480116	PSO Klokkenluiders	SHN	I	50.000	-	18.619	31.381	-	-
	Totaal subsidies overige ministeries			324.008	-	292.627	31.381	-	-
	Gemeentebeslikkingen	SHN	S	4.046.833	-	4.046.833	-	-	1.903-
	Amsterdam	SHN	S	229.817	-	229.817	-	-	-
	Rotterdam	SHN	S	214.882	-	214.882	-	-	-
	Utrecht	SHN	S	118.007	-	118.007	-	-	-
	Den Haag	SHN	S	180.127	-	180.127	-	-	-
	Totaal Gemeente subsidies			4.789.666	-	4.789.666	-	-	1.903-
SBA-027086	Project LVB en Moelijk bereikbare slachtoffers Amsterdam	SHN	S	63.100	-	63.250	150-	-	-
	Benevict	SHN	I	-	-	18.664	-	18.664	-
210243	Misstanden in de sport NOC/NSF	SHN	I	-	-	53.210	-	53.210	-
636340004	Subsidieproject: 2-ASAP	SHN	I	-	-	5.173	-	5.173	-
	Totaal overige subsidies			63.100	-	140.297	150-	77.047	-
	Totaal Subsidies			47.819.501	1.116.603	48.811.894	212.813	88.603	803.184-
Factuur	Detachering medewerkers	SHN	I	-	-	221.199	-	53.210	-
Factuur	Trainingen, summerschool en overig	SHN	I	-	-	83.406	-	45.696	-
Factuur	oplevering DSM-ZSM	SHN	I	-	-	28.000	-	-	-
	Diverse baten			-	-	332.605	-	98.906	-
210243	Misstanden in de sport NOC/NSF	PH	I	-	-	14.811	-	14.811	-
	Overig	PH	I	-	-	35.861	-	-	-
	Diverse baten			-	-	50.672	-	14.811	-
	Donaties en giften	SHN	I	-	-	61.376	-	-	-
	Donaties en giften	PH	I	-	-	-	-	-	-
	Subsidie/opbrengsten voorgaande jaren	SHN	I	-	-	109.081	-	-	-
	Subsidie/opbrengsten voorgaande jaren	PH	I	-	-	-	-	-	-
	Overige inkomsten			-	-	553.734	-	128.528	-
	Totaal subsidies SHN	SHN		46.671.509	1.116.603	47.632.520	244.195	88.603	803.184-
	Totaal subsidies PH	PH		1.472.000	-	1.472.001	1-	-	-
	Totaal Subsidies			48.143.509	1.116.603	49.104.521	244.194	88.603	803.184-
	Totaal inkomsten SHN	SHN		46.671.509	1.116.603	48.135.582	244.195	88.603	803.184-
	Totaal inkomsten PH	PH		1.472.000	-	1.522.673	1-	14.811	-
	Totaal Inkomsten			48.143.509	1.116.603	49.658.255	244.194	103.414	803.184-

Van bovenstaande subsidies heeft bij het opmaken van de jaarrekening 2022 de finale afrekening nog niet plaatsgevonden.

	Noord	Oost	Middenwest	Noordwest	Zuidwest	Zuidoost	Totaal
BATEN							
Subsidie ministerie	3.259.260	4.904.135	6.113.838	4.697.329	4.587.756	4.882.698	28.445.018
Gemeente subsidies	455.677	902.222	1.094.947	662.491	990.992	683.338	4.789.666
Overige baten en lasten	17.678	32.533	1.930	-	55.648	11.543	119.332
Totaal	3.732.615	5.838.891	7.210.715	5.359.819	5.634.397	5.577.579	33.354.016
Bovenregionale subsidies							
Personeelskosten	1.781.326	2.779.497	3.692.354	2.613.543	2.804.248	2.609.780	16.280.747
Organisatiekosten	1.806.556	2.897.445	3.469.036	2.613.256	2.631.747	2.729.377	16.147.418
Hulpverleningskosten	150.107	179.429	202.141	157.512	162.582	234.079	1.085.851
Doorbelaste organisatiekosten	5.374-	17.480-	152.815-	24.492-	35.819	4.343	160.000-
Totaal kosten	3.732.615	5.838.891	7.210.715	5.359.819	5.634.397	5.577.579	33.354.016
Resultaat	0	0	0	0	0	0	0

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Slachtofferhulp Nederland

---

Verklaring over de jaarrekening 2022

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Slachtofferhulp Nederland ('de stichting') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting en de groep (de stichting samen met Stichting Perspectief Herstelbemiddeling) op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Richtlijn 640 'Organisaties zonder winststreven' van de Nederlandse Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ 640) en de bepalingen bij en krachtens de Wet normering topinkomens ('WNT').

Voorts zijn wij van oordeel dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in het Accountantsprotocol Stichting Slachtofferhulp Nederland d.d. 2 oktober 2019.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in deze jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022 van Stichting Slachtofferhulp Nederland te Utrecht gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2022;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2022; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is RJ 640 en de bepalingen bij en krachtens de WNT.

6VFR62CZAMWF-1920887645-38

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Fascinatio Boulevard 350, 3065 WB Rotterdam, Postbus 8800, 3009 AV Rotterdam

T: 088 792 00 10, F: 088 792 95 33, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol Stichting Slachtofferhulp Nederland d.d. 2 oktober 2019 en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Slachtofferhulp Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, en of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in de jaarstukken anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van RJ 640 is vereist voor het bestuursverslag.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ 640.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

---

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met RJ 640 en de bepalingen bij en krachtens de WNT;
- de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de voor Stichting Slachtofferhulp Nederland relevante wet- en regelgeving zoals vastgelegd in het Accountantsprotocol Stichting Slachtofferhulp Nederland d.d. 2 oktober 2019; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate, maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle afwijkingen van materieel belang ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Rotterdam, 27 maart 2023
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. M. Gaasterland RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2022 van Stichting Slachtofferhulp Nederland

---

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel.

Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de stichting opereert.

Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Overige gegevens
2022

Bijlagen

Stichting Slachtofferhulp Nederland
Stichting Perspectief Herstelbemiddeling

2022

BALANS (voor resultaatbestemming) Bedragen in €	31-12-2022	31-12-2021
A C T I V A		
Vlottende Activa		
Vorderingen		
Debiteuren landelijk	5.712	2.000
Vorderingen en overlopende activa	<u>12.921</u>	<u>0</u>
	18.634	2.000
Liquide middelen		
Liquide middelen	490.823	739.746
	<u> </u>	<u> </u>
TOTAAL ACTIVA	<u>509.456</u>	<u>741.746</u>
P A S S I V A		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve		
Bestemmingsreserve risicoreserve	<u>171.035</u>	<u>261.664</u>
	171.035	261.664
Resultaat boekjaar	-125.547	-90.629
Voorzieningen		
Voorziening transitiekosten	90	3.863
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Crediteuren	278.842	178.452
Nog te besteden subsidies	-14.812	0
Terug te betalen subsidies	0	238.377
Overige schulden en overlopende passiva	199.848	150.019
	<u> </u>	<u> </u>
TOTAAL PASSIVA	<u>509.456</u>	<u>741.746</u>

	2022 Jaarrekening	2022 Begroting	2021 Jaarrekening
STAAT VAN BATEN EN LASTEN			
BATEN			
Subsidie Ministerie van Justitie en Veiligheid	1.472.001	1.472.000	1.505.623
Overige baten	50.672	0	7.022
TOTAAL BATEN	1.522.673	1.472.000	1.512.645
LASTEN			
Salarissen	1.081.089	1.237.664	980.199
Sociale lasten en premies	183.388	0	156.011
Pensioenen	105.656	0	89.861
Reis- en verblijfkosten	49.965	52.500	41.211
Arbokosten / ziekengeld	-33.724	0	-7.599
Overige personele lasten	12.400	20.000	43.458
	1.398.774	1.310.164	1.303.142
Diensten derden / extern personeel	39.588	0	71.254
Huisvestingskosten	282	0	414
ICT	9	10.000	63.194
Kantoorkosten	1.440	0	3.714
Overige organisatiekosten	48.128	17.959	41.556
	89.446	27.959	180.133
Doorbelasting van Stichting Slachtofferhulp Nederland	160.000	160.000	120.000
TOTAAL LASTEN	1.648.220	1.498.123	1.603.274
Saldo voor mutaties in eigen vermogen	-125.547	-26.123	-90.629
Mutaties eigen vermogen			
ten laste van de algemene reserve Stichting Perspectief Herstelbemiddeling	0	0	0
ten gunste van het algemeen reserve hoofdkantoor	0	0	0
t.l.v. de bestemming risicoreserve Stichting Perspectief Herstelbemiddeling	-125.547	-26.123	-90.629
Saldo baten en lasten na bestemming	0	0	0

Opbrengsten		Begroting 2023
Subsidies	MvJV (*)	46.502.465
	MvJV projecten - Namens de Familie	125.000
	Openbaar Ministerie projecten	175.000
	Gemeenten	4.869.000
	Provincie & Overig	60.000
	Projecten	450.000
Overige baten	Opbrengsten dienstverlening derden, rentebaten, giften e.d.	90.000
Totaal opbrengsten		52.271.465
Kosten		
Personeelskosten	Personeelskosten	36.360.965
Organisatiekosten	Huisvestingskosten	3.600.000
	Afschrijvingskosten	1.800.000
	Extern Personeel / Diensten Derden	4.380.500
	ICT	3.000.000
	Overige Kantoorkosten	1.000.000
	Overige Organisatiekosten en communicatie	1.200.000
Hulpverleningskosten	Hulpverleningskosten	1.200.000
Doorbelastingen	Doorbelastingen	-160.000
Totaal kosten		52.381.465
Resultaat**		-110.000

(*) Het negatieve resultaat wordt gedekt vanuit de in 2019 gevormde bestemmingsreserve Giften en legaten

Opbrengsten		Begroting 2023
Subsidies	Subsidie MvJV	1.792.176
Overige baten	Overige baten	75.000
Totaal opbrengsten		1.867.176
Kosten		
Personeelskosten	Personeelskosten	1.577.676
Organisatiekosten	Huisvestingskosten	0
	Innovatie en ontwikkelproject	75.000
	Extern Personeel / Diensten Derden	0
	ICT	2.500
	Overige Kantoorkosten	0
	Overige Organisatiekosten en communicatie	52.000
	Doorbelasting Stichting Slachtofferhulp Nederland	160.000
Totaal kosten		1.867.176
Resultaat		0

Bijlage 4 Criteria restwaarde en afschrijvingstermijnen

Soort activa	omschrijving	restwaarde	Looptijd
Gebouwen en grond	Verbouwingen en vaste inrichting	€	20 jaar
Inrichting	Vloerbedekking	€ 0	7 jaar of gelijk aan termijn huurcontract
	Lamellen, zonwering	€ 0	7 jaar of gelijk aan termijn huurcontract
Gebouw gebonden installaties	Rolluiken en buitenvoorzieningen	Jaar 11	11 jaar (afschrijving 10 jaar. RW is jaar 11) of gelijk aan termijn huurcontract
	Alarminstallaties	€ 0	7 jaar of gelijk aan termijn huurcontract
	CV, airco, intercom etc.	€ 0	10 jaar
	Telefooncentrale en vaste telefonie	€ 0	7 jaar
	Mobiele telefoons	€ 0	2 jaar
		€ 0	2 jaar
Inventaris	Meubilair	€ 0	10 jaar
	Elektronica (camera's, video- en audioapparatuur etc.)	€ 0	4 jaar
	Huishoudelijke apparatuur	€ 0	5 jaar
ICT-middelen	ICT-hardware	€ 0	4 jaar
	Werkplekapparatuur, printers/multifunctionals, servers, netwerkcomponenten		
	ICT-software (hieronder worden applicaties en in opdracht gerealiseerde maatwerksoftware verstaan, niet vallend onder onderhoudscontracten)	€ 0	4 jaar, in sommige gevallen 3 jaar

De te activeren bezittingen worden per maand geactiveerd en afgeschreven.

Goederen met een aanschafwaarde van meer dan € 500,- ex. BTW per eenheid worden geactiveerd. Goederen met een lager aanschafbedrag worden direct in de exploitatiekosten opgenomen.

Goederen met een waarde van minder dan € 500,- ex. BTW per eenheid, maar als verzameling gefactureerd en met een gezamenlijke waarde van meer dan € 2.000,- ex. BTW worden geactiveerd:

Uitgezonderd van bovenstaande regels zijn een aantal ICT-middelen, zijnde monitoren, thin clients en mobiele telefoons. Indien deze volgens de vooraf bepaalde standaard zijn aangeschaft, worden deze gezien als zogenaamde systeemapparatuur. Systeemapparatuur wordt – ook als de aanschafwaarde per exemplaar onder de € 500,- ligt - geactiveerd als onderdeel van het systeem.

	2022	2021	2020	Ontwikkeling
Balanspositie				
Algemene reserve	0	26.323	665.240	
Bestemmingsreserve Risicoreserve	6.179.733	7.237.500	6.200.000	
Eigen vermogen excl. Bestemmingsreserve Giften en legaten	6.179.733	7.263.823	6.865.240	
Bestemmingsreserve Giften en Legaten en voormalige bestemmingsreserve projecten afronding kwalitatieve afronding reorganisatie en project onderzoek	543.950	525.347	647.126	
Eigen vermogen incl. Bestemmingsreserve Giften en legaten	6.723.683	7.789.171	7.512.367	
Voorzieningen	1.536.003	2.046.983	1.812.478	
Vreemd vermogen	9.079.721	8.744.158	5.901.035	
Totale vermogen	17.339.406	18.580.312	15.225.880	

€

-

	2022	2021	2020	Categorie
Baten				
Ministerie van Justitie en Veiligheid excl. Projecten	38.998.500	39.527.476	39.550.073	A-B***
Gemeente subsidies	4.789.666	4.318.159	4.230.769	A
Overige subsidies	84.258	170.434	77.317	B
Projecten	3.760.480		107.087	B
Overige baten	547.780	586.792	194.379	C
Totaal	48.180.685	44.602.860	44.159.625	

Vermogens beoordeling excl. Bestemmingsreserve Giften en legaten*	2022	2021	2020	Ontwikkeling
Solvabiliteit 1 (ev/vv - goed bij ≥ 1)	0,68	0,83	1,16	
Solvabiliteit 2 (ev/tv - goed bij $\geq 0,50$)	0,36	0,39	0,45	
Risicodekking Omzet Cat A (0,15)	6.568.225	647.724	634.615	
Risicodekking Omzet Cat B (0,20)	768.948	7.939.582	7.946.895	
Risicodekking Omzet Cat C (0,25)	136.945	146.698	48.595	
Totaal noodzakelijk vermogen op basis van risicodekking Omzet	7.474.118	8.734.004	8.630.106	

Vermogenstekort (verschil tussen aanwezig en noodzakelijk vermogen) op basis van risicodekking Omzet op basis van vermogen exclusief bestemmingsfondsen projecten (- = tekort / + = overschot)*	-1.294.384	-1.470.181	-1.764.866	
--	-------------------	-------------------	-------------------	--

* Het beleid Vermogenspositie gaat uit van de meerjarige vergelijking met de vermogensnormen.

** Het vermogenstekort op grond van een prospectieve analyse van het benodigde eigen vermogen bedraagt € [volgt]

*** De risicoinfschatting van de inkomsten van het Ministerie van Justitie en Veiligheid zijn gereclassificeerd per ultimo 2022.

Methodiek:
Bron cijfers:Beleid Vermogenspositie (versie 2.0)
SHN Jaarverslag 2020 - 2021 - 2022

Bijlage 6 Verantwoording gemeenten

Naam gemeente	Bedrag beschikking
Aa en Hunze	€ 8.397,00
Aalsmeer	€ 7.357,93
Aalten	€ 8.950,00
Achtkarspelen	€ 7.351,50
Alblasserdam	€ 6.654,00
Albrandswaard	€ 5.682,60
Alkmaar	€ 21.627,00
Almelo	€ 24.125,00
Almere	€ 69.925,00
Alphen-Chaam	€ 3.367,00
Altena	€ 18.469,11
Ameland	€ 1.226,00
Amersfoort	€ 40.222,00
Amstelveen	€ 20.890,67
Amsterdam	€ 229.817,00
Apeldoorn	€ 32.920,25
Arnhem	€ 33.939,00
Assen	€ 17.599,00
Asten	€ 3.042,00
Baarle-Nassau	€ 2.263,00
Baarn	€ 7.000,00
Barendrecht	€ 16.076,00
Barneveld	€ 19.497,00
Beek (L.)	€ 4.445,00
Beekdaelen	€ 11.860,00
Beesel	€ 4.041,58
Bergeijk	€ 4.319,00
Bergen (L.)	
Bergen (NH.)	€ 4.751,00
Bergen op Zoom	€ 13.490,00
Berkelland	€ 12.063,00
Bernheze	€ 10.309,00
Best	€ 6.895,00
Beverwijk	€ 13.737,00
Bladel	€ 4.036,00
Blaricum	€ 3.808,00
Bloemendaal	€ 6.310,00
Boekel	€ 3.559,00
Borger-Odoorn	
Borne	€ 3.846,50
Borsele	€ 5.700,25
Boxtel	€ 10.164,00
Breda	€ 42.879,00
Brielle	€ 5.699,00
Bronckhorst	€ 7.943,00
Brummen	€ 5.836,00
Brunssum	€ 5.650,00
Bunnik	€ 2.324,00
Bunschoten	€ 4.194,00
Capelle aan den IJssel	€ 22.150,00
Castricum	€ 6.429,00
Coevorden	€ 11.648,00
Cranendonck	€ 3.600,00
Dalfsen	€ 6.549,00
Dantumadiel	€ 5.493,47

Bijlage 6 Verantwoording gemeenten

Naam gemeente	Bedrag beschikking
De Bilt	€ 10.199,00
De Fryske Marren	€ 13.144,50
De Ronde Venen	€ 8.580,00
De Wolden	€ 5.415,00
Delft	€ 34.186,00
Den Haag	€ 180.127,00
Den Helder	€ 17.015,00
Deurne	€ 10.715,00
Deventer	€ 27.922,00
Diemen	€ 10.157,00
Dijk en Waard (voormalige gemeente Heerhugowaard)	€ 19.004,00
Dijk en Waard (voormalige gemeente Langedijk)	€ 9.294,00
Dinkelland	€ 6.350,00
Doesburg	
Doetinchem	€ 19.140,00
Dongen	€ 8.653,00
Dordrecht	€ 36.010,00
Drechterland	€ 4.477,00
Drimmelen	€ 9.000,00
Dronten	€ 7.000,00
Duiven	€ 5.140,00
Echt-Susteren	€ 8.257,00
Edam-Volendam	€ 11.945,00
Ede	€ 38.664,00
Eemnes	€ 3.052,00
Eemsdelta	€ 15.133,00
Eersel	€ 6.373,00
Eijsden-Margraten	€ 6.722,82
Eindhoven	€ 77.350,00
Elburg	€ 7.643,00
Emmen	€ 22.503,67
Enkhuizen	€ 6.135,00
Enschede	€ 43.698,00
Epe	€ 10.949,00
Ermelo	€ 8.913,00
Etten-Leur	€ 14.480,00
Geertruidenberg	€ 4.734,00
Geldrop-Mierlo	€ 13.110,00
Gemert-Bakel	€ 4.185,00
Gennep	€ 5.584,00
Gilze en Rijen	€ 7.882,00
Goeree-Overflakkee	€ 16.516,00
Goes	€ 13.329,00
Goirle	€ 7.888,00
Gooise Meren	€ 12.738,00
Gorinchem	€ 12.217,00
Groningen (gemeente)	€ 50.000,00
Gulpen-Wittem	€ 4.676,00
Haaksbergen	€ 5.500,00
Haarlem	€ 48.762,00
Haarlemmermeer	€ 28.300,00
Halderberge	€ 7.994,00
Hardenberg	€ 20.113,00
Harderwijk	€ 11.986,00
Hardinxveld-Giessendam	€ 6.037,00

Bijlage 6 Verantwoording gemeenten

Naam gemeente	Bedrag beschikking
Harlingen	€ 5.213,34
Hattem	€ 4.029,00
Heemskerk	€ 8.569,00
Heemstede	€ 8.987,00
Heerde	
Heerenveen	€ 9.990,00
Heerlen	€ 18.000,00
Heeze-Leende	€ 2.750,00
Heiloo	€ 6.712,00
Hellendoorn	€ 9.819,00
Hellevoetsluis	€ 13.247,00
Helmond	€ 25.115,00
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 10.297,00
Hengelo (O.)	€ 25.135,00
Het Hogeland	€ 15.786,00
Heusden	€ 9.589,00
Hilvarenbeek	€ 4.568,00
Hilversum	€ 29.974,00
Hoeksche Waard	€ 28.842,00
Hof van Twente	€ 9.203,00
Hollands Kroon	€ 15.983,00
Hoogeveen	€ 12.811,00
Hoorn	€ 13.350,00
Horst aan de Maas	
Houten	€ 15.192,00
Huizen	€ 9.700,00
Hulst	€ 9.093,00
IJsselstein	€ 8.648,00
Kampen	€ 17.925,00
Kapelle	€ 4.118,40
Kerkrade	€ 10.500,00
Koggenland	€ 5.277,12
Krimpen aan den IJssel	€ 9.890,16
Laarbeek	€ 4.733,00
Land van Cuijk (voormalige gemeente Boxmeer)	€ 6.834,68
Land van Cuijk (voormalige gemeente Cuijk)	€ 6.533,00
Land van Cuijk (voormalige gemeente Mill en Sint Hubert)	€ 2.231,00
Land van Cuijk (voormalige gemeente Sint Anthonis)	€ 3.849,00
Landgraaf	€ 7.782,00
Landsmeer	€ 3.792,00
Lansingerland	€ 20.587,00
Laren (NH.)	€ 3.722,00
Leeuwarden	€ 40.948,00
Leidschendam-Voorburg	€ 25.256,00
Lelystad	€ 16.895,00
Leudal	€ 10.229,57
Leusden	€ 5.000,00
Lingewaard	€ 13.514,29
Lochem	€ 9.876,00
Loon op Zand	€ 5.518,71
Lopik	€ 4.774,00
Losser	€ 3.813,00
Maasgouw	€ 7.908,00
Maashorst (voormalige gemeente Landerd)	€ 3.665,51
Maashorst (voormalige gemeente Uden)	€ 12.815,00

Bijlage 6 Verantwoording gemeenten

Naam gemeente	Bedrag beschikking
Maassluis	€ 10.960,00
Maastricht	€ 40.120,00
Medemblik	€ 11.470,00
Meerssen	€ 6.213,00
Meierijstad	€ 22.436,22
Meppel	€ 4.695,32
Middelburg (Z.)	€ 15.084,00
Midden-Delfland	€ 6.383,00
Midden-Drenthe	€ 7.722,00
Midden-Groningen	€ 20.063,00
Moerdijk	€ 8.551,00
Molenlanden	€ 14.490,00
Montferland	€ 11.890,00
Montfoort	€ 3.663,00
Mook en Middelaar	€ 2.590,00
Nederweert	€ 4.442,00
Nieuwegein	€ 19.081,00
Nijkerk	€ 5.000,00
Nissewaard	€ 28.122,00
Noardeast-Fryslân	€ 13.189,49
Noord-Beveland	€ 2.222,00
Noordenveld	€ 9.000,00
Noordoostpolder	€ 10.671,00
Nuenen, Gerwen en Nederwetten	€ 7.716,00
Nunspeet	€ 9.191,00
Oisterwijk	€ 13.403,00
Oldambt	€ 8.000,00
Oldebroek	€ 7.803,00
Oldenzaal	€ 8.911,00
Olst-Wijhe	€ 4.039,00
Ommen	€ 5.943,00
Oost Gelre	€ 9.205,00
Oosterhout	€ 16.000,00
Ooststellingwerf	€ 6.623,00
Oostzaan	€ 2.907,00
Opmeer	€ 3.416,00
Opsterland	€ 7.161,00
Oss	€ 27.575,00
Oude IJsselstreek	€ 12.998,00
Ouder-Amstel	€ 4.629,00
Oudewater	€ 2.436,00
Overbetuwe	€ 15.809,00
Papendrecht	€ 7.034,00
Peel en Maas	€ 14.330,00
Pekela	
Pijnacker-Nootdorp	€ 16.479,00
Purmerend	€ 19.462,00
Purmerend (voormalige gemeente Beemster)	€ 1.442,00
Putten	€ 7.957,00
Raalte	€ 10.743,29
Reimerswaal	€ 7.955,00
Renkum	€ 10.368,00
Renswoude	€ 1.797,00
Reusel-De Mierden	€ 4.327,00
Rheden	€ 14.441,00

Bijlage 6 Verantwoording gemeenten

Naam gemeente	Bedrag beschikking
Rhenen	€ 6.639,00
Ridderkerk	€ 13.414,00
Rijssen-Holten	€ 10.314,54
Rijswijk (ZH.)	€ 17.968,00
Roerdalen	€ 6.789,00
Roermond	€ 19.226,00
Roosendaal	€ 25.493,00
Rotterdam	€ 214.882,00
Rozendaal	€ 562,00
Rucphen	€ 7.550,00
Schagen	€ 9.528,00
Scherpenzeel	€ 3.260,00
Schiedam	€ 25.981,00
Schiermonnikoog	€ 313,00
Schouwen-Duiveland	€ 12.931,10
's-Hertogenbosch	€ 40.694,01
Simpelveld	
Sint-Michielsgestel	€ 6.000,00
Sittard-Geleen	€ 26.740,00
Sliedrecht	€ 8.323,00
Sluis	€ 7.891,00
Smallingerland	€ 14.540,00
Soest	€ 13.500,00
Someren	€ 2.919,24
Son en Breugel	€ 5.716,00
Stadskanaal	€ 7.360,00
Staphorst	€ 4.315,00
Stede Broec	€ 5.418,00
Steenbergen	€ 5.149,00
Steenwijkerland	€ 11.667,00
Stein (L.)	€ 4.828,00
Stichtse Vecht	€ 14.984,00
Súdwest-Fryslân	€ 30.301,80
Terneuzen	€ 17.546,00
Terschelling	€ 1.613,00
Texel	€ 3.025,00
Tholen	€ 7.881,00
Tilburg	€ 53.328,00
Tubbergen	€ 5.065,87
Twenterand	€ 9.745,00
Tynaarlo	€ 8.355,00
Tytsjerksteradiel	€ 6.575,00
Uitgeest	€ 2.028,00
Uithoorn	€ 8.972,02
Urk	€ 4.457,67
Utrecht (gemeente)	€ 118.007,00
Utrechtse Heuvelrug	€ 15.468,00
Vaals	€ 3.335,00
Valkenburg aan de Geul	€ 4.014,00
Valkenswaard	€ 10.294,00
Veendam	€ 9.037,00
Veenendaal	€ 15.000,00
Veere	€ 7.687,00
Veiligheidsregio Gelderland Zuid	€ 157.134,00
Veiligheidsregio Hollands-Midden	€ 179.505,00

Bijlage 6 Verantwoording gemeenten

Naam gemeente	Bedrag beschikking
Veldhoven	€ 11.100,00
Velsen	€ 20.118,00
Venlo	€ 30.345,00
Venray	€ 14.393,00
Vijfheerenlanden	€ 16.154,00
Vlaardingen	€ 24.221,00
Vlieland	€ 381,00
Vlissingen	€ 12.380,00
Voerendaal	
Voorst	€ 6.329,84
Vught	€ 7.257,00
Waadhoeke	€ 15.210,00
Waalre	€ 5.760,00
Waalwijk	
Wageningen	€ 13.089,00
Wassenaar	€ 8.681,00
Waterland	€ 3.000,00
Weert	€ 12.750,00
Weesp	
Westerkwartier	€ 19.261,00
Westerveld	€ 6.422,00
Westervoort	€ 4.941,00
Westerwolde	€ 8.642,70
Westland	€ 36.424,00
Weststellingwerf	€ 8.552,00
Westvoorne	€ 4.861,00
Wierden	€ 6.945,00
Wijdmeren	€ 7.157,00
Wijk bij Duurstede	€ 3.237,00
Winterswijk	€ 7.938,00
Woensdrecht	€ 7.225,00
Woerden	€ 12.552,00
Wormerland	€ 4.867,00
Woudenberg	€ 3.000,00
Zaanstad	€ 28.387,00
Zandvoort	€ 5.143,00
Zeewolde	€ 3.941,00
Zeist	€ 21.419,00
Zevenaar	€ 8.694,40
Zoetermeer	€ 33.827,00
Zundert	€ 4.794,00
Zutphen	€ 15.818,00
Zwartewaterland	€ 4.587,20
Zwijndrecht	€ 12.303,00
Zwolle	€ 42.517,00
Totaal	€ 4.789.666,34